

PROF. DR. DOBROSLAV OREL.

MODLITBY A ZPĚVY PRO STŘEDNÍ ŠKOLY

V. VYDÁNÍ.

V PRAZE.
V CÍSAŘSKÉM KRÁLOVSKÉM ŠKOLNÍM KNIHOSKLADĚ.
1918.

Veškerá práva vyhrazena.

Pobožnost ranní.

Vstávaje z lůžka řci: Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen. Sláva Otci i Synu i Duchu svatému, jakož byla na počátku i nyní i vždycky i na věky věkův. Amen!

Vstávám ve jménu Pána našeho Ježíše Krista. On mne račiž požehnati, všeho zlého na těle i na duši chrániti a k životu věčnému přivést!

Když jsi se oblékl, poklekni a modli se :
Otče náš, jenž jsi na nebesích! - Posvěť se jméno tvé; - přijď království tvé; buď vůle tvá, jako v nebi, tak i na zemi; - chléb náš vezdejší dej nám dnes; - a odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům; a neuvoď nás v pokušení; ale zbav nás od zlého! Amen.

Zdrávas, Maria, milosti plná; Pán s tebou; požehnaná ty mezi ženami - a požehnaný plod života tvého, Ježíš. Svatá

Maria, matko boží, pros za nás hříšné - nyní i v hodinu smrti naší! Amen.

Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země. I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho; - jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny; trpěl pod pontským Pilátem, ukřižován, umřel i pohřben jest; - sstoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých; - vstoupil na nebesa, sedí na pravici Boha, Otce všemohoucího; - odtud přijde soudit živých i mrtvých. **Věřím v Ducha svatého;** - svatou církev obecnou, svatých obcování; odpuštění hříchů; - těla vzkříšení; - život věčný. Amen.

Desatero božích přikázání zní:

1. V jednoho Boha věriti budeš. — 2. Nevezmeš jména božího nadarmo. — 3. Pomni, abys den sváteční světil. — 4. Cti otce svého i matku svou, abys dlouho živ byl a dobře ti bylo na zemi. — 5. Nezabiješ. — 6. Nesesmilníš. — 7. Nepokradeš. — 8. Nepromluvíš křivého svědectví proti bližnímu svému. — 9. Nepožádáš manželky bližního svého. — 10. Aniž požádáš statku jeho.

Pod ochranu tvou utíkáme se, svatá boží Rodičko! Prosbami našimi nezhrdej v potřebách našich, ale ode všeho nebezpečení vysvobod' nás vždycky, ó slavná a požehnaná

Panno Maria, paní naše, prostřednice naše, orodovnice naše; se Synem svým nás smiř, Synu svému nás poroučej, Synu svému nás obětuj!

Ů. Oroduj za nás, svatá boží Rodičko!

Ř. Abychom hodni učinění byli zaslíbení Kristových.

Modleme se! Popřej, milosrdný Bože, pomoci naší slabosti, abychom na přímluvu Rodičky boží povstali ze svých nepravostí. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Svatí patronové naši, orodujte za nás!

Anděle boží, strážce můj, - rač vždycky být ochránce můj, mne vždycky řiď a napravuj, ke všemu dobrému mne vzbuzuj! - Ctnostem svatým mne vyučuj, - ať jsem tak živ, jak chce Bůh můj! - Tělo, svět, ďábla přemáhám, - na tvá vnuknutí pozor dám. - A v tom svatém obcování ať setrvám do skonání, po smrti pak v nebi věčně - chválím Boha stále, vděčně! Amen.

Dobrý úmysl: Můj Bože! Všecko, co dnes budu mysliti, mluvit, činiti a trpěti, obětuji k tvé cti a chvále a za své mnohé i těžké hříchy.

(Úmysl zvláštní pro celý den, kterého hříchu se chci dnes varovati. — Otče náš a Zdravas za rodiče a dobrodince za dary Ducha sv., za duše v očistci.)

Ve jménu Otce

Pobožnost denní.

Anděl Páně.

Ve jménu Otce .

Anděl Páně zvěstoval Panně Marii - a ona počala z Ducha svatého. Zdrávas, Maria, . . .

I řekla Maria: „Aj, já dívka Páně, - staniž mi se podle slova tvého!“ Zdrávas, Maria,

A Slovo tělem učiněno jest - a přebývalo mezi námi. Zdrávas, Maria, .

Ť. Oroduj za nás, svatá boží Rodičko!

Ř. Abychom hodni učinění byli zaslíbení Kristových.

Modleme se! Milost svou, prosíme, Pane, rač v mysli naše vlítí, abychom, již jsme andělem zvěstujícím vtělení Krista, Syna tvého, poznali, skrze umučení jeho a kříž k slávě vzkříšení přivedeni byli. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Večer přidává se za duše v očistci: Otče náš. Zdrávas, Maria.

Ť. Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane!

Ř. A světlo věčné ať jim svítí!

Ť. Odpočiňte v pokoji!

Ř. Amen.

Modlitba před vyučováním.

Činy naše, prosíme, ó Pane, - milostí svou předcházej - a pomocí svou provázej, - aby všechny naše modlitby a skutky - tebou vždy se počínaly - a tebou počaté se skonávaly. - Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Nebo : Přijď, svatý Duše, - naplň srdce svých věřících - a zapal v nich oheň lásky své!

Bože, který jsi srdce věřících Duchem svatým osvětlil a poučil, - dejž nám, abychom v témž Duchu právě smýšleli - a z jeho útěchy vždy se radovali! - Skrze Krista, Pána našeho. Amen. Otče náš. Zdrávas, Maria.

Modlitba po vyučování.

Vzdáváme tobě díky, všemohoucí Bože, za všechna dobrodiní tvá, jenž žiješ a kraluješ na věky věkův. Amen.

Otče náš. Zdrávas, Maria.

Modlitba před jídlem.

Požehnej, Hospodine, nás i tyto dary své, které z tvé štědrosti přijímati budeme, jenž žiješ a kraluješ na věky věkův. Amen.

Otče náš. Zdrávas, Maria.

Modlitba po jídle.

Děkujeme tobě, všemohoucí Bože, za všechna dobrodiní tvá, jenž žiješ a kraluješ na věky věkův. Amen.

Račiž životem věčným odplatiti, Hospodine, všem, kteří nám dobře činí pro jméno tvé. Amen.

A duše všech věrných zemřelých pro milosrdenství boží odpočívejtež v pokoji! Amen.

Vzbuzení tří božských ctností.

Víra.

Věřím v tebe, pravý, - ve třech osobách jediný Bože, - Otče, Synu i Duše svatý, - jenž jsi všechno stvořil, - všechno zachováváš a spravuješ, - jenž dobré odměňuješ - a zlé trestáš. - Věřím, že Syn boží se vtělil, - aby nás vykoupil, a že Duch svatý - svou milostí nás posvěcuje. - Věřím, že duše naše nesmrtelná, milost pak boží nám k spasení nevyhnutelně potřebna jest. Věřím a vyznávám všechno, - čemu Ježíš Kristus učil, - co svatí apoštolové kázali - a čemu svatá, římsko-katolická církev věriti velí. - Tomu všemu věřím, - protože jsi, ó Bože, věčná a neskonalá pravda a moudrost, kteréž nelze, aby

oklamala, aniž lze, - aby byla oklamána. -
Ó Bože, rozmnož víru mou!

Naděje.

Doufám a důvěřuji, ó Bože, v tvou nesmírnou dobrotu a v tvé milosrdenství, - že mi pro neskončené zásluhy svého jediného Syna, Ježíše Krista, udělíš, - abych za živa hříchy své poznal, - dokonale jich litoval, a že mi je odpustíš; - po smrti pak že mi ráčíš spasení věčné dáti a popřáti, - abych na tebe tváří v tvář patřil, - tebe miloval a s tebou se věčně radoval. - Mám naději, že mi také dáš, - čím bych toho dosáhl. Doufám toho od tebe, - protože jsi to slíbil, - jenž jsi všemohoucí, věrný, nejvyšší dobrotivý a milosrdný. Ó Bože, posilni naději mou!

Láska.

Bože můj! Miluji tě z celého srdce nade všecko, protože jsi nejlepší dobro, - že jsi nejvyšší dokonalý - a veškeré lásky hoden. - I proto tě miluji, - že jsi ke mně a ke všem tvorům nejvyšší dobrotivý. - Žádám toho srdečně, - abych tě tak dokonale miloval, - jako tě tvoji věrní služebníci milují a milovali, - s jichžto láskou spojuji svou nedokonalou lásku. - Tu ve mně, ó Bože, vždy víc a více rozněcuj!

Lítost a dobrý úmysl.

Bože můj! Ty jsi nejdokonalejší a nejvýš svatá bytost, a já jsem tebe nemiloval, tě urážel! Ty jsi můj největší dobrodinec, - můj Stvořitel, Vykupitel a Posvětitel, jak špatně jsem se ti odměnil! Zhřešil jsem, ó Bože můj, zhřešil jsem - a urážel tebe, - Otce tak dobrotivého, - Pána tak milostivého. - Zhřešil jsem, ó Bože můj, zhřešil jsem a nebál se tebe, - soudce tak spravedlivého, hříšníky věčně trestajícího. - Jest mi toho srdečně líto. Kéž bych byl nikdy nehřešil!

Avšak nechci nikdy již hřešiti, - chci s milostí tvou všechna pokušení i zlé návyky přemáhati - a příležitostí ke hříchům smrtelným se varovati. - Račiž mi k tomu pomáhati skrze Krista, Pána našeho! Amen.

Pobožnost večerní.

Ve jménu Otce

Vzdáváme tobě díky, všemohoucí Bože, za všechna dobrodiní tvá, jenž žiješ a kraluješ na věky věkův. Amen. Sláva Otci i Synu i Duchu svatému, jakož byla na počátku i nyní i vždycky i na věky věkův. Amen.

Desaťero božích přikázání.. (str. 2.)

Patero církevních přikázání zní:

1. Zasvěcené svátky světiti.
2. V neděle a zasvěcené svátky celou mši svatou nábožně slyšeti.
3. Ustanovené posty zachovávat.
4. Alespoň jednou za rok zřízenému knězi se zpovídati a v čas velikonoční velebnou svátost oltářní přijímati.
5. V zapověděný čas svatebního veselí neslaviti.

Anděle boží . . . , Otče náš za rodiče, příbuzné, dobrodince a za duše v očistci.

Ť. Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane!

Ř. A světlo věčné ať jim svítí!

Ť. Odpočiňte v pokoji!

Ř. Amen.

Zdrávas, královno, matko milosrdenství, živote sladkosti a naděje naše, buď zdráva! K tobě voláme, vyhnání synové Evy, k tobě vzdycháme, lkajíce a plačíce v tomto slzavém údolí. I protož, orodovnice naše, obrať k nám své milosrdné oči a Ježíše, kterýž jest požehnaný plod života tvého, nám po tomto putování ukaž, ó milostivá, ó přívětivá, ó pře-sladká Panno Maria!

Pomoc boží zůstávej vždy s námi! Amen!

Rozpomeňme se také, jak jsme dnes zhřešili proti přikázáním božím i církevním, vzbudme nad hříchy dokonalou lítost a pevný úmysl, jich se varovati.

Pobožnost v chrámu Páně.

Modlitba při příchodu do chrámu Páně a při odchodu z chrámu Páně.

Ve jménu Otce

Pochválena a pozdravena budiž nejsvětější svátost oltářní *(rci třikráte a kleče bij se v prsa; naposledy přidej:)* až na věky věkův ! Amen.

Modlitby při mši svaté.

I. Mše sv. katechumenů.

Dle mešního formuláře „na Boží Tělo“.

Před stupni oltářními.

K. In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti. Amen.

(Ant.) Introibo ad altare Dei.

K. Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

(Ant.) Vejdu k oltáři Páně,

M. Ad Deum, qui laetificat iuventutem meam.

K. Iudica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta : ab homine iniquo et doloso erue me.

M. Quia tu es, Deus, fortitudo mea : quare me repulisti et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus.

K. Emitte lucem tuam et veritatem tuam ; ipsa me deduxerunt et adduxerunt in montem sanctum tuum et in tabernacula tua.

M. Et introibo ad altare Dei ; ad Deum, qui laetificat iuventutem meam.

K. Confiteor tibi in cithara, Deus, Deus meus, quare tristis es, anima mea, et quare conturbas me ?

M. k Bohu, jenž obveseluje mne od mladosti mé.

K. (Ž. 42.) Ujmi se mne, ó Bože, a od lstivých a klamných nepřátel duše mé vysvobod' mne !

M. Nebo ty jsi, Bože, síla má ; proč jsi mne zapudil a proč jsem smuten, když sužují mne hříchy ?

K. Sešli tedy světlo milosti své, ať mne doprovodí očištěného až před svatostánek tvůj !

M. A vejdu k oltáři tvému, k Bohu, jenž obveseluje mne od mladosti mé.

K. Chválu vzdávati budu tobě jako na citeře, Bože, Bože můj ! Proč bys déle chtěla býti smutna, duše má, a se rmoutiti ?

M. Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi; salutare vultus mei et Deus meus.

K. Gloria Patri et Filio et Spiritui sancto.

M. Sicut erat in principio et nunc et semper et in saecula saeculorum. Amen.

K. Introibo ad altare Dei.

M. Ad Deum, qui laetificat iuventutem meam.

K. Adiutorium nostrum in nomine Domini.

M. Qui fecit coelum et terram.

K. říká Confiteor.
Načež:

M. Misereatur tui omnipotens Deus et dimissis peccatis tuis perducatur te ad vitam aeternam.

K. Amen.

M. Doufej v Boha, neboť oslavovati ho budu obětí svatou; on jest spasení mé a Bůh můj.

K. Sláva Otci i Synu i Duchu svatému,

M. jakož byla na počátku i nyní i vždycky i na věky věkův. Amen.

K. Vejdu k oltáři božímu,

M. k Bohu, jenž obveseluje mne od mladosti mé.

K. Pomoc naše ve jménu Páně,

M. který stvořil nebe i zemi.

K. říká Confiteor.

M. Smiluj se nad tebou všemohoucí Bůh, odpustiž ti hříchy a přivediž tě do života věčného!

K. Amen.

M. Confiteor Deo omnipotenti, beatae Mariae semper Virgini, beato Michaeli Archangelo, beato Ioanni Baptistae, sanctis apostolis Petro et Paulo, omnibus sanctis et tibi pater, quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere; mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Ideo precor beatam Mariam semper virginem, beatum Michaellem Archangelum, beatum Ioannem Baptistam, sanctos apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos et te pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

K. Misereatur vestri omnipotens Deus et dimissis peccatis vestris perducatur vos ad vitam aeternam.

M. Vyznávám Bohu všemohoucímu, - blahoslavené Marii vždy Panně, - svatému Michalu archandělu, svatému Janu Křtiteli, - svatým apoštolům Petru a Pavlu, všem svatým - a vám otče, - že jsem zhřešil mnoho - myšlením, řečí a skutky; - má vina, - má vina, - má největší vina! - Pročež prosím blahoslavené Marie vždy Panny, - svatého Michala archanděla, - svatého Jana Křtitele, - svatých apoštolů Petra a Pavla, - všech svatých - a vás, otče, orodujte za mne - u Pána Boha našeho!

K. Smiluj se nad vámi všemohoucí Bůh, odpustiž vám hříchy a přivediž vás do života věčného!

M. Amen.

K. Indulgentiam, absolutionem † et remissionem peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus.

M. Amen.

K. Deus tu conversus vivificabis nos.

M. Et plebs tua laetabitur in te.

K. Ostende nobis Domine misericordiam tuam.

M. Et salutare tuum da nobis.

K. Domine, exaudi orationem meam.

M. Et clamor meus ad te veniat.

K Dominus vobiscum.

M. Et cum spiritu tuo.

K. Oremus.

M. Amen.

K. Odpuštění, rozhřešení a prominutí hříchů našich uděliž nám všemohoucí a milosrdný Hospodin!

M. Amen.

K. Bože, ty obrátě se, oživiš nás.

M. A lid tvůj veseliti se bude v tobě.

K. Ukaž nám, Pane, milosrdenství své!

M. A spasení své dej nám!

K. Pane, vyslyš modlitbu mou!

M. A volání mé k tobě přijď!

K. Pán s vámi.

M. I s duchem tvým.

K. vstupuje k oltáři, dí:

Modleme se! Odejmi od nás, prosíme, Hospodine, nepravosti naše, abychom mohli s čistým srdcem vejíti do svatyně svatých! Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Libaje oltářní kámen s ostatky svatých, dí:

Prosíme tebe, Hospodine, pro zásluhy tvých svatých, jichž ostatky tuto jsou, i všech svatých, abys nám odpustiti ráčil všechny hříchy naše. Amen.

Introit

čili začátek z mešní knihy na epištolní straně oltáře.

(Ant.) Krmil je z tuku obilí, alleluia, a medem ze skály sytil je, alleluia, alleluia, alleluia.

(Ž. 80.) Plesejte Bohu, pomocníku našemu, a oslavujte Boha Jakubova! — Ť. Sláva Otci i Synu i Duchu svatému, jakož byla na počátku i nyní i vždycky i na věky věkův. Amen. — (Ant.) Krmil je z tuku obilí a medem ze skály sytil je.

K. Kyrie eleison.

K. Pane, smiluj se nad námi!

M. Kyrie eleison.

M. Pane, smiluj se nad námi!

K. Kyrie eleison.

K. Pane, smiluj se nad námi!

M. Christe eleison.

M. Kriste, smiluj se nad námi!

K. Christe eleison.

K. Kriste, smiluj se nad námi!

M. Christe eleison.

M. Kriste, smiluj se nad námi!

<i>K. Kyrie eleison.</i>	<i>K. Pane, smiluj se nad námi!</i>
<i>M. Kyrie eleison.</i>	<i>M. Pane, smiluj se nad námi!</i>
<i>K. Kyrie eleison.</i>	<i>K. Pane, smiluj se nad námi!</i>

Gloria. (Uprostřed oltáře.)

Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle! Chválíme tebe, dobrořečíme tobě, klaníme se tobě, oslavujeme tebe, díky tobě vzdáváme pro velikou slávu tvou. Pane Bože, králi nebeský, Bože, Otče všemohoucí! Pane Ježíši Kriste, Synu jednorozený, Pane Bože, Beránku boží, Synu Otce, jenž snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi! Který snímáš hříchy světa, přijmi modlitbu naši! Jenž sedíš na pravici Otcově, smiluj se nad námi! Nebo ty sám jsi svatý, ty sám jsi Pán, ty sám jsi nejvyšší, Ježíši Kriste, s Duchem svatým v slávě Boha Otce. Amen.

(Kněz, políbiv oltář, obrátí se k lidu a pozdraví ho.)

<i>K. Dominus vobiscum.</i>	<i>K. Pán s Vámi.</i>
<i>M. Et cum spiritu tuo.</i>	<i>M. I s duchem tvým.</i>

Kollekta.

(Na epištolní straně oltáře.)

Modleme se!

Bože, jenž jsi nám v podivuhodné svátosti památku umučení svého pozůstavil, popřej nám, prosíme, svatá tajemství těla tvého a krve tvé tak velebiti, abychom ovoce vykoupení tvého stále v sobě znamenali. Skrze Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého, Bůh po všecky věky věkův. *M. Amen.*

Epištola.

Čtení z I. listu sv. Pavla ke Korintským
(I. 11, 23—29).

Já zajisté přijal jsem od Pána, což vydal jsem i vám, že Pán Ježíš v tu noc, ve kterouž zrazen byl, vzal chléb a díky učiniv, lámal a řekl: „Vezměte a jezte! Toto jest tělo mé, kteréž za vás vydáno bude; to čiňte na mou památku!“ Tak vzal i kalich, když povečeřel, řka: „Tento kalich jest nová úmluva v mé krvi; to čiňte, kolikrátkoliv píti budete, na mou památku!“ Nebo kolikrátkoliv budete tento chléb jísti a kalich píti, smrt Páně zvěstovati budete, dokavad nepřijde. Protož kdo-

koli bude jísti chléb tento aneb píti kalich Páně nehodně, vinen bude tělem i krví Páně. Zkusiž pak sám sebe člověk a tak z toho chleba jez a kalicha pij! Nebo, kdo jí a pije nehodně, odsouzení sobě jí a pije, jelikož nerozsuzuje těla Páně.

M. Deo gratias. | *M. Bohu díky.*

Graduale.

Oči všech v tebe doufají, Hospodine, a ty jim dáváš pokrm v čas příhodný. Otvíráš ruku svou a naplňuješ všelikého živočicha požehnáním. Alleluja, alleluja. (*Ž. 144, 15—16*). — Tělo mé jest právě pokrm a krev má právě jest nápoj; kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve mně přebývá a já v něm. (*Jan 6, 56—57*).

Sekvenci „Lauda Sion“ = „Chval Sione“ viz mezi písněmi str. 149!

Příprava k evangeliu.

(*Uprostřed oltáře.*)

Očisť srdce mé a rty, Bože, jenž jsi rty proroka Isaiáše žhavým očistil uhlem, abych hodně a náležitě mohl zvěstovati tvé svaté evangelium. Skrze Krista, Pána našeho. Amen. — Pane, rač požehnati! — Hospodin budiž v srdci mém a na rtech mých, abych hodně a náležitě zvěstoval evangelium jeho. Amen.

Evangelium. (*Na straně evangelijní.*)

K. Dominus vobiscum.

M. Et cum spiritu tuo.

K. Sequentia sancti evangelii secundum Ioannem.

M. Gloria tibi Domine.

K. Pán s vámi.

M. I s duchem tvým.

K. Část svatého evangelia podle sepsání svatého Jana.

M. Sláva tobě, Pane!

Za onoho času řekl Pán Ježíš zástupům židovským: „Tělo mé jest právě pokrm a krev má jest právě nápoj. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve mně přebývá a já v něm. Jakož mě poslal živý Otec a já živ jsem pro Otce, tak i ten, kdož jí mne, živ bude pro mne. Ten jest chléb, který s nebe sstoupil; ne jako otcové vaši jedli mannu a zemřeli; kdo jí chléb tento, živ bude na věky“ (Jan 6, 56—59).

(*Ke konci každého evangelia.*)

K. Per evangelica dicta deleantur nostra delicta.

M. Laus tibi, Christe.

K. Slovy svatého evangelia nechť se shladí hříchové naši!

M. Chvála tobě, Kriste!

Credo. (*Uprostřed oltáře.*)

Věřím v jednoho Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země, všech bytostí

viditelných i neviditelných. I v jednoho Pána Ježíše Krista, jednorozeného Syna božího a narozeného z Otce přede všemi věky, Boha z Boha, světlo ze světla, Boha pravého, zplozeného, neučiněného, téže podstaty s Otcem, od něhož všecko učiněno jest, jenž pro nás lidi a pro spasení naše sstoupil s nebe a vtělen jest od Ducha svatého z Marie Panny a člověkem učiněn jest. (*Kleká na pravé koleno.*) Ukřižován také pro nás pod pontským Pilátem, trpěl i pohřben jest. Třetího dne vstal z mrtvých dle předpovědi Písmem. Vstoupil na nebesa, sedí na pravici Otcově a opět přijde v slávě soudit živých i mrtvých, jehožto království nebude konce. I v Ducha svatého, Pána a oživovatele, kterýžto od Otce i Syna vychází, který s Otcem i Synem zároveň se ctí a slaví, jenž mluvil skrze proroky. A v jednu svatou, obecnou a apoštolskou církev. Vyznávám jeden křest na odpuštění hříchův, očekávám z mrtvých vstání a život budoucího věku. Amen.

II. Mše sv. věřících.

Offertorium.

K. Dominus vobiscum.

M. Et cum spiritu tuo.

K. Oremus.

K. Pán s vámi.

M. I s duchem tvým.

K. Modleme se! (*versík k obětování.*)

Kněží Páně obětuji Bohu kadidlo a chleby, a proto budou svatí Bohu svému a neposkvrní jména jeho. Alleluja (*Levit 21*).

(*Kněz sejme roušku s kalicha, m. zazvoní a jde pro konvičky.*)

Při obětování chleba. Přijmi, svatý Otče, všemohoucí, věčný Bože, tuto neposkvrněnou obět, kterou služebník tvůj kněz obětuje tobě, Bohu svému živému a pravému, za naše nesčíslné hříchy, urážky a nedokonalosti, za všechny okolostojící, za všechny věrné křesťany, živé i zemřelé, aby mně i jim prospěla k spasení a k životu věčnému. Amen.

M. podá konvičku s vínem a s vodou, kterou k. žehná.

Při lití vína a vody do kalicha. Krví a vodou, vytrysklou z probodeného srdce svého, shlad' hříchy naše, Pane Ježíši Kriste, jenž jsi z podstaty Otcovy od věčnosti zplozen, čehož znakem jest obětované víno, a jenž

jsi z podstaty Panny Marie v čase narozen, což znázorňuje voda knězem požehnaná a k vínu přimíšená. Amen.

(M. odnese konvičku s vínem a postaví se na epištolní straně oltáře drže konvičku s vodou.)

Při obětování vína. Přijmi z rukou kněze svého kalich spasení jako drahou obět, jež by vstoupila s příjemnou vůní před tvář tvé božské velebnosti za naše i celého světa spasení! Amen.

Po obětování. (K. skloněn nad obětními dary.)

V duchu pokory a se srdcem zkroušeným kéž přijati jsme od tebe, Pane, a kéž zalíbí se tobě, Pane Bože, obět knězem za nás podávaná!

Přijď, Posvětiteli, všemohoucí věčný Bože, a požehnej obět připravenou svatému jménu svému!

Lavabo.

(K. jest při umývání rukou na epištolní straně. M. leje vodu na prsty knězi a podá, roušku k osušení prstův.)

Obmyj mne, Pane, ode vší nepravosti abych slyšel hlas chvály tvé a vypravoval

všechny tvé divy. Hospodine, miluji krásu domu tvého a místo, kde bydlí sláva tvá. Nezahlazuj, ó Bože, duše mé s bezbožnými, ani života mého s muži krve, v jejichž rukou jsou nepravosti a jejichž pravice naplněna jest úplatky! Já pak v nevinnosti kráčetí chci; vysvobod' mne a smiluj se nade mnou! Noha má stane na cestě spravedlnosti a při bohoslužbě dobrořečiti budu tobě, Pane! Sláva Otci (Dle ž. 25, 6—12.)

(*K. jest nakloněn uprostřed oltáře.*) Přijmi, svatá Trojice, tu obět, kterouž ti podává kněz na památku umučení, zmrtvýchvstání a nanebevstoupení Ježíše Krista, Pána našeho a ke cti všech svatých, zvláště blahoslavené Marie, vždy Panny, blahoslaveného Jana Křtitele, svatých apoštolů Petra a Pavla. Kéž by orodovali za nás v nebesích ti, kterýchž konáme památku na zemi! Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Orate, fratres. (*K. jest obrácen k lidu.*) Modlete se, bratři, aby Bůh milostivě přijal mou i vaši obět!

<i>M. uprostřed oltáře:</i>		<i>M. Přijmiž Hospodin</i>
Suscipiat Dominus sa-		obět z rukou tvých
crificium de manibus		ke cti a chvále jména

tuis ad laudem et
gloriam nominis sui,
ad utilitatem quoque
nostram totiusque Ec-
clesiae suae sanctae.

K. Amen.

svého, jakož i ku pro-
spěchu našemu a celé
své církve svaté!

K. Amen.

Sekreta. (*Tichá modlitba uprostřed oltáře.*)

Prosíme, Pane, popřej milostivě církvi své
darů jednoty a pokoje, jež tajemně vypodob-
ňují se dary obětními! Skrze Pána našeho,
Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou žije
a kraluje v jednotě Ducha svatého, Bůh —

Preface. (*Předmluva ke kánonu mešnímu.*)

*K. per omnia saecula
saeculorum.*

M. Amen.

K. Dominus vobiscum.

M. Et cum spiritu tuo.

K. Sursum corda.

*M. Habemus ad Do-
minum.*

*K. Gratias agamus
Domino Deo nostro.*

*M. Dignum et iustum
est.*

*K. — po všechny věky
věkův.*

M. Amen.

K. Pán s vámi.

M. I s duchem tvým.

K. Vzhůru srdce!

M. Máme ku Pánu.

*K. Díky vzdávejme
Pánu Bohu svému!*

*M. Hodno a sprave-
dливо jest,*

V pravdě jest hodno, spravedливо, slušno a spasitelno, abychom tobě, Hospodine svatý, Otče všemohoucí, věčný Bože, vzdávali vždy a všude díky. Poněvadž se zastkvělo tajemstvím vtěleného Slova nové světlo božské jasnosti duchovnímu našemu zraku, dej, abychom poznávajíce viditelně Boha, jím uchvácení byli milovati statky neviditelné; a proto s anděly, archanděly, s trůny, panovníky a se všemi zástupy nebešfanů pějme píseň slávy tvé, ustavičně volajíce :

Sanctus.

„Svatý, svatý, svatý Pán Bůh zástupův, plna jsou nebesa i země slávy tvé. Hosanna na výsostech! Požehnaný, jenž přichází ve jménu Páně. Hosanna na výsostech!“

Kánon. (*Tichá část mše sv.*)

Tebe tedy, nejdobrotivější Otče, pro Ježíše Krista, Syna tvého, Pána našeho, zkroušeně žádáme, abys milostivě přijal a požehnal požehnáním trojnásobným tyto neposkvrněné oběti, jež ti kněz obětuje zvláště za tvou svatou katolickou církev; jí uděl pokoje, ji chraň, sjednoť a řiď na celém oboru zemském spolu se služebníkem svým, papežem naším

N. a biskupem naším N.! Císaře a krále našeho N. i všechny pravověrné vyznavače katolické a apoštolské víry vezmi pod svou mocnou ochranu!

Memento vivorum. (*Vzpomínka na živé.*) Vzpomeň, Hospodine, našich na živu jsoucích rodičů, bratrův, sester, dobrodinců, přátel i nepřátel . a všech spolupřítomných, jejichž víra i zbožnost jest ti známa, a kteří tobě skrze ruce kněžské přinášejí tuto obět chvály za sebe i za všechny své věrné, za vykoupení svých duší a za naději své spásy.

Prosba k svatým. V úctě chovajíce památku nejprve slavné vždy Panny Marie, Rodičky Boha a Pána našeho Ježíše Krista, ale i blahoslavených apoštolův a mučedníků svých Petra a Pavla, Ondřeje, Jakuba (staršího), Jana, Tomáše, Jakuba (mladšího), Filipa, Bartoloměje, Matouše, Šimona a Tadeáše, Lina, Kleta, Klimenta, Xysta, Kornelia, Cypriana, Vavřince, Chrysogona, Jana i Pavla, Kosmy a Damiana i všech svatých tvých, prosíme, abys nás chránil ve všem pro jejich zásluhy a na jejich přímluvu. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Modlitba před proměnou. (*K. vztahuje ruce nad obětní dary a m. zvoní.*) Ó Bože, zá-

roveň s rukama kněze obětujícího skládáme na tuto obět své mnohé a těžké hříchy. Prosebně vztahujeme k tobě ruce, abys hříchy smyl ysopem svého milosrdenství, nás ospravedlnil ve jménu Pána našeho, Ježíše Krista a v Duchu Boha našeho. Rač v pokoji porádati dni života našeho a připočísti nás k zástupu svých vyvolených! Amen.

Konsekrace čili proměna a elevace čili pozdvihování.

Kristus den před tím, než trpěl, vzal ve večeradle jerusalémském chléb do svých svatých, velebných rukou, zdvihl oči k nebesům, k Bohu, Otci svému všemohoucímu, díky čině, žehnal, lámal a dával učedníkům svým, řka: „Vezměte a jezte z toho všichni totoť jest tělo mé.“

K. týmiž slovy přepodstatňuje chléb v tělo Páně, jež pozdvihuje; m. zvoní a l. kleče bije se třikráte v prsa říkáje „Ježíši, tobě jsem živ! Ježíši, tobě umírám! Ježíši, tvůj jsem živý i mrtvý! Amen.“

Podobně vzal Ježíš Kristus při poslední večeři kalich do svých svatých, velebných rukou, díky čině žehnal a dal učedníkům svým řka: „Vezměte a pijte z toho všichni! Tento jest zajisté kalich krve mé, nového a věčného zákona, tajemství víry, kteráž za vás a za mnohé vylita bude na odpuštění hříchův. Kolikrátkoliv to činiti budete, na mou památku to číňte!“

K. týmiž slovy přepodstatní víno v krev Páně, již pozdvihuje; m. zvoní a l. se bije v prsa, říkáje „Ježíši, smiluj se nade mnou! Ježíši, slituj se nade mnou! Ježíši, odpusť mi hříchy mé!“

Modlitby po proměně.

Pozdraveno budiž, pravé tělo Ježíše Krista, které jsi bylo za nás obětováno! Pozdravena budiž, předrahá krvi Ježíše Krista, jež jsi za nás vylita byla na kříži! V nejhlubší pokoře klaníme se, Bože Otče, velikému zázraku, jímž pod skromnou způsobou chleba a vína skrýváš živého a oslaveného svého Syna, Ježíše Krista.

Jasnou tváří shlédni, Hospodine, na svatý chléb života věčného a kalich ustavičné spásy, jako jsi s libostí shlížel na dary spravedlivého sluhy svého Abele, na obět arcíotce Abrahama i žertvu svatou a neposkvrněnou, kterou vzdal tobě nejvyšší kněz Melchisedech.

Pokorně prosíme tebe, všemohoucí Bože, dej tuto obět donéstí rukama anděla svého na vznešený svůj oltář před tvář své božské velebnosti, abychom přijímající s oltáře toho

nejsvětější tělo a krev Syna tvého, naplnění byli veškerým požehnáním nebeským a milostí. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Memento mortuorum. (*Vzpomínka na zemřelé.*) Rozpomeň se také, Pane, na zesnulé služebníky své N. a N. (*rodiče, přátelé, dobrodince, učitele atd.*), kteří nás předešli se znamením víry a odpočívají ve snu pokoje; jim, prosíme, Pane, i všem v Kristu odpočívajícím popřej místa útěchy, světla a pokoje! Skrze téhož Krista. Pána našeho. Amen.

Nobis quoque peccatoribus. (*K. a lid bije se v prsa; m. odchází ze středu na kraj stupňův.*) Nám také hříšníkům, svým služebníkům, důvěřujícím ve množství slitování tvých, popřej podílu a společenství se svatými svými apoštoly a mučedníky: Janem, Štěpánem, Matějem, Barnabášem, Ignácem, Alexandrem, Marcellinem, Petrem, Felicitou, Perpetuou, Hátou, Lucií, Anežkou, Cecilií, Anastazií a všemi svatými svými; v jejich společnost, neceně našich zásluh, nýbrž podle slitování svého račiž nás uvésti pro Krista, Pána našeho, s nímž všechno, Hospodine, vždy dobré tvoříš, posvěcuješ, oživuješ, žehnáš a nám uděluješ. S ním budiž tobě,

Bohu Otci všemohoucímu, v jednotě Ducha svatého všeliká čest a sláva — (*Malé sv. pozdvihování.*)

Modlitby před sv. přijímáním.

Pater noster. Modlitba Páně.

<i>K.</i> — per omnia saecula saeculorum.		<i>K.</i> — po všechny věky věkův!
<i>M. Amen.</i>		<i>M. Amen.</i>

Modleme se! Spasitelnými rozkazy napomenuti a božským naučením vedeni jsouce, osmělujeme se prositi: Otče náš, jenž jsi na nebesích! Posvěť se jméno tvé; přijď království tvé; buď vůle tvá, jako v nebi, tak i na zemi; chléb náš vezdejší dej nám dnes a odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům; a neuvoď nás v pokušení,

<i>M.</i> — sed libera nos a malo.		<i>M.</i> — ale zbav nás od zlého.
<i>K. Amen.</i>		<i>K. Amen.</i>

Zbav nás, prosíme, Hospodine, všeho minulého, přítomného a budoucího zla a na přímluvu blahoslavené a předústojné Panny, Rodičky boží Marie, blahoslavených apoštolů

Petra a Pavla, Ondřeje a všech svatých (*K. patenou se žehná.*) uděl nám milostivě pokoje za dní našich, abychom z milosrdenství tvého vždy prosti byli hříchův a bezpečni přede vším soužením. Skrze téhož Pána našeho, Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého, Bůh — (*K. rozlomí sv. hostii ve 3 části.*)

K. --- per omnia saecula saeculorum.

M. Amen.

K. Pax † Domini sit † semper vobis † cum.

M. Et cum spiritu tuo.

K. — po všecky věky věkův.

M. Amen.

K. Pokoj † Páně buď † vždycky † s vámi!

M. I s duchem tvým.

(*K. vypouští nejmenší část sv. hostie do krve Páně.*) Tělo a krev Ježíše Krista v živoucím spojení budiž nám branou k životu věčnému! Amen.

Agnus Dei. (*K. třikráte bije se v prsa.*) Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi! — Beránku boží, jenž snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi! — Beránku boží, jenž snímáš hříchy světa, uděl nám pokoje!

(*K. jest hluboce skloněn.*) Pane Ježíši Kriste, jenž jsi řekl apoštolům svým: „Pokoj

svůj zůstavuji vám, pokoj svůj dávám vám“, rač pohleděti ne na hříchy mé, nýbrž na víru své církve a zachovej ji dle svaté vůle své v pokoji a jednotě, jenž jsi živ a kraluješ, Bůh na věky věkův. Amen.

Pane Ježíši Kriste, Synu Boha živého, jenž jsi z vůle Otcovy spolupůsobením Ducha svatého smrtí svou oživil svět, vysvobod' mne pro toto nejsvětější tělo a krev svou ode všech nepravostí mých i ode všeho zlého! Učiň, abych vždy oddán byl přikázáním tvým a nedej mi nikdy odloučenu býti od tebe, jenž s tímž Bohem Otcem i Duchem svatým živ jsi a kraluješ na věky věkův. Amen.

Živé tělo tvé, Pane Ježíši Kriste, jež já nehodný aspoň duchovně se osměluji přijímati, ať mi není k odsouzení ani k ztracení, ale budiž mi k ochraně a léku duše i těla mého! Jenž jsi živ a kraluješ s Bohem Otcem v jednotě Ducha svatého pro všechny věky věkův. Amen.

Toužím po tobě, chlebe nebeský, a jméno Hospodinovo nadšeně vzývám.

Domine nom sum dignus. *Na to k. klekne, m. zazvoní, aby věřící poklekli; k. vezme do levé ruky nejsv. tělo Páně s patenou, pravicí třikráte se bije v prsa, při čemž se modlí třikráte: Pane, nejsem hoden, abys vešel pod*

střechu mou, ale toliko rci slovem a uzdravena bude duše má! *M. trojím úderem zvonku dává věřícím znamení, aby s knězem bili se v prsa a táž opakovali slova. Na to k. čině kříž sv. hostií nad patenou, modlí se: „Tělo Pána našeho, Ježíše Krista zachovej duši mou k životu věčnému! Amen.“ Pak přijímá tělo Páně. Čině kříž kalichem s nejsv. krví Páně, praví: „Krev Pána našeho, Ježíše Krista, zachovej duši mou k životu věčnému! Amen.“*

I přijímá nejsv. krev Páně. M. mezitím přinese konvičky, naleje do kalicha nejprve víno, potom přes prsty k. víno a vodu.

Věřící vzbudí akt duchovního přijímání dle sv. Alfonsa z Liguori:

„Můj Bože, věřím, že jsi v nejsvětější svátosti přítomen. Miluji tě nade všecko a má duše touží po tobě. Nemoha tebe však nyní přijmouti v nejsv. svátosti, prosím tebe, abys ke mně přišel aspoň způsobem duchovním. Objímám tě, jako bys byl již u mne, a spojuji se s tebou zcela. Nepřipusť, abych se kdy od tebe odloučil. Ježíši, mé nejvyšší dobro a má láska, rozohni srdce mé, aby plálo vždy pro tebe!“

Kommunio čili veršík k sv. přijímání.*(M. přinese mešní knihu na stranu epištolní.)*

Nebo kolikrátkoliv budete chléb tento jísti a kalich píti, smrt Páně zvěstovati budete, dokavadž nepřijde; protož kdokoliv jísti bude chléb tento aneb píti kalich Páně nehodně, vinen bude tělem a krví Páně (*I. Kor. 11, 26—27*).

Postkommunio. *(Modlitba po sv. přijímání.)*

<i>K.</i> Dominus vobiscum.		<i>K.</i> Pán s vámi.
<i>M.</i> Et cum spiritu tuo.		<i>M.</i> I s duchem tvým.

Modleme se! Učiň, prosíme, Pane, aby se nám dostalo milosti věčně požívatí tvého božství, jež zobrazena jest časným přijímáním tvého drahého těla a krve. Skrze Pána našeho, Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého, Bůh po všecky věky věkův. Amen.

Závěr.*(Uprostřed oltáře.)*

<i>K.</i> Dominus vobiscum.		<i>K.</i> Pán s vámi.
<i>M.</i> Et cum spiritu tuo.		<i>M.</i> I s duchem tvým.
<i>K.</i> Ite, missa est.		<i>K.</i> Jděte, mše jest dokonána!
<i>M.</i> Deo gratias.		<i>M.</i> Bohu díky!

„Nechť se tobě, svatá Trojice, líbí nejpokornější modlitba má; dej, aby ta oběť, kterouž zástupce lidu obětoval božské velebnosti tvé, příjemna byla tobě a sloužila pro milosrdenství tvé ke smíření všem, za které byla vykonána. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

.(Žehnaje lid, k. říká:)

K. Benedicat vos omnipotens Deus, Pater et Filius † et Spiritus sanctus.

M. Amen.

K. Požehnejž vás všemohoucí Bůh otec, Syn † a Duch svatý!

M. Amen.

Poslední evangelium.

(Na evangelijní straně oltáře.)

K. Dominus vobiscum.

M. Et cum spiritu tuo.

K. Initium sancti evangelii secundum Ioannem.

M. Gloria tibi, Domine.

K. Pán s vámi.

M. I s duchem tvým.

K. Začátek sv. evangelia podle sepsání sv. Jana.

M. Sláva tobě, Pane!

Na počátku bylo Slovo a Slovo bylo u Boha a Bůh bylo Slovo. To bylo na počátku u Boha. Všecky věci skrze ně učiněny jsou a bez něho nic není učiněno, což učiněno jest. V něm život byl a život byl světlo lidí

a světlo v temnostech; svítí a tma ho neobsáhla. Byl člověk, poslaný od Boha, kterémuž jméno bylo Jan. Ten přišel na svědectví, aby vydal svědectví o světle, by všickni věřili skrze něj. Nebyl on světlo, ale by svědectví vydal o světle. Bylo světlo pravé, kteréž osvěcuje každého člověka, přicházejícího na tento svět. Na světě byl a svět jím učiněn jest a svět ho nepoznal. Do vlastního přišel a svoji ho nepřijali. Kterí ho však přijali, dal jim moc býti syny božími, těm, kdož věří ve jméno jeho, kteřížto ne z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, nýbrž z Boha zrozeni jsou. A Slovo tělem učiněno jest (*k. klekne*) a přebývalo mezi námi a viděli jsme slávu jeho, slávu jakožto jednorozeného od Otce, plného milosti a pravdy.

M. Deo gratias! | *M. Bohu díky!*

Po každé tiché mši sv. modlí se k., kleče na stupni oltáře, střídavě s lidem věřícím tyto modlitby:

Třikrát „Zdrávas, Maria“. — „Zdrávas, královno, .“, str. 9.

K. Oroduj za nás, svatá boží Rodičko!

L. Abychom hodni učinění byli zaslíbení Kristových.

Modleme se! Bože, útočiště naše a sílo, shlédni milostivě na lid k tobě volající a na

orodování přeslavné a neposkvrněné Panny a Rodičky boží Marie, sv. Josefa, jejího snoubence, svatých apoštolů tvých Petra a Pavla i všech svatých, vyslyš milosrdně a dobrotivě prosby, které za obrácení hříšníků, za svobodu a vyvýšení sv. matky církve tobě přednášíme! Skrze Krista, Pána našeho.

L. Amen.

Svatý Michale archanděle, braň nás v boji; proti zlosti a úkladům ďáblovým budiž nám záštitou! Nechať Bůh přikáže jemu, pokorně prosíme! Ty pak, kníže vojska nebeského, satana i jiné duchy zlé, kteří ke zkáze duší světem obcházejí, božskou mocí do pekla svrhni!

L. Amen.

Modlitba k požehnání s nejsv. svátostí oltářní.

K. Panem de coelo praestitisti eis. (Alleluja.)

L. Omne delectamentum in se habentem. (Alleluia.)

K. Oremus. Deus, qui nobis sub Sacramento mirabili passionis tuae

K. Chléb s nebe dal jsi jim, ó Pane, (Alleluja.)

L. veškeru líbeznost v sobě mající. (Alleluja.)

K. Modleme se! Bože, jenž jsi nám v podivuhodné svátosti památ-

memoriam reliquisti: tribue, quaesumus, ita nos Corporis et Sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuae fructum in nobis iugiter sentiamus. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum.

L. Amen.

ku svému umučení pozůstavil, popřej, prosíme, abychom svatá tajemství těla tvého a krve tvé tak velebili, bychom ovoce tvého vykoupení stále v sobě znamenali. Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův.

L. Amen.

Mše sv. za mrtvé čili zádušní.

Stupňové modlitby.

K. In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti. Amen.

Introibo ad altare Dei.

M. Ad Deum, qui laetificat iuventutem meam. (*Žalm 42. se vynechá.*)

K. Adiutorium nostrum in nomine Domini.

M. Qui fecit coelum et terram.

K. Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Vejdu k oltáři Páně,

M. k Bohu, jenž obveseluje mě od mladosti mé.

K. Pomoc naše ve jménu Páně,

M. který stvořil nebe i zemi.

Confiteor atd. jako jindy. (*Viz výklad mešního formuláře o Božím těle na str. 12!*)

Introit.

Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane, a světlo věčné ať jim svítí! Tobě přísluší, Bože, chvála na Sionu a tobě se plní slib v Jerusalemě; vyslyš modlitbu mou; k tobě přijde všeliké tělo. Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane, a světlo věčné ať jim svítí!

(*Následuje Kyrie; Gloria není.*)

Kollekta.

Bože, rozdavateli milosti a lidského spasení milovníku, pobožně tvé dobrotivosti prosíme, abys naše bratry, příbuzné a dobrodince, kteří vykročili z tohoto světa, na orodování nejblahoslavenější Panny Marie a všech svatých účastny učiniti ráčil blaženosti věčné. Skrze Pána našeho, Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého, Bůh po všecky věky věkův. Amen.

Epištola (*Zjev. sv. Jana 14, 13*).

Čtení ze zjevení sv. Jana apoštola: V těch dnech slyšel jsem hlas z nebe, řkoucí ke mně: „Piš: Blahoslavení mrtví, kteříž v Pánu umí-

raji. Již od této chvíle praví Duch, aby odpočinuli od prací svých, nebo skutkové jejich následují jich “

Graduale.

Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane, a světlo věčné ať jim svítí! (Ž. III). V paměti věčné bude spravedlivý, pověsti zlé nebude se báti. **Tractus.** Vysvobod', ó Pane, duše všech věrných zemřelých ze vší vazby hříchův, by přispěním tvé milosti ušly trestům soudu a požívaly blaženosti světla věčného.

Sekvenci „Dies irae“ = „Onen hněvu den“
— viz mezi písněmi na str. 180!

(*Uprostřed oltáře.*) Očišť srdce mé a rty, Bože, jenž jsi rty proroka Isaiáše žhavým očistil uhlem, bych hodně a náležitě zvěstovati mohl tvé svaté evangelium. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Evangelium.

Část sv. evangelia podle sepsání sv. Jana
(6, 51—55).

Za onoho času řekl Pán Ježíš zástupům židovským: „Jáť jsem chléb živý, jenž jsem s nebe sestoupil. Bude-li kdo jísti z chleba toho, živ bude na věky; a chléb, kterýž já dám, tělo mé jest, jež vydám na život světa.“

Tedy hádali se židé vespolek, řkouce : „Kterak nám může dáti tělo své k jedení?“ Proto řekl jim Ježíš: „Amen, amen pravím vám, nebudete-li jísti těla Syna člověka a píti jeho krve, nebudete míti života v sobě. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v den nejposlednější.“

(Kredo není.)

Offertorium.

Pane Ježíši Kriste, králi slávy, vysvobod' duše všech věrných zemřelých od pokut pekelných a z hlubokého jezera, vysvobod' je z jícnu lva, by jich nepohltilo peklo, by neupadly do temnosti, nýbrž aby praporečník sv. Michal uvedl je ke svatému světlu, jež jsi jednou slíbil Abrahamovi a potomkům jeho.

Přinášíme tobě k chvále, ó Pane, oběti a modlitby; přijmiž je za ty duše, na které si dnes vzpomínáme; učiň, ó Pane, ať od smrti přijdou ke světlu, kteréžto jsi jednou Abrahamovi slíbil a potomkům jeho.

Sekreta.

Bože, jehožto smilování není konce, přijmiž milostivě pokorné prosby naše a uděl odpuštění všech hříchů duším našich bratrů,

příbuzných a dobrodinců, jimžto jsi popřál jméno své vyznávati skrze tato pro nás spásitelná tajemství. Skrze Pána našeho, Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého, Bůh —

Preface.

— po všecky věky věkův. — *M.* Amen.

<i>K.</i> Pán s vámi.	<i>M.</i> I s duchem tvým.
<i>K.</i> Vzhůru srdce!	<i>M.</i> Máme k Pánu.
<i>K.</i> Díky vzdávejme Pánu Bohu svému!	<i>M.</i> Hodno a spravedlivě jest.

V pravdě jest hodno a spravedlivě, slušno a spasitelně, bychom tobě vždy a všude díky vzdávali, Hospodine svatý, Otče všemohoucí, věčný Bože, skrze Krista, Pána našeho, skrze nějž chválí velebnost tvou andělé, klaní se jí panstva, chvějí se mocností. Nebesa i nebeské moci, jakož i svatí serafíni společným plesem oslavují tebe, s nimiž rač připustiti, aby se hlasy naše smísily. Začej tebe prosíme se zkroušeným vyznáním říkájící: Svatý atd.

Agnus Dei. (*Před přijímáním k. říká při „Beránku boží . . .“ dvakrát: „Uděl jim*

pokoje!“ *a po třetí: „Uděl jim věčného pokoje!“ a nemodlí se první modlitby za pokoj.)*

Kommunio.

Světlo věčné, ó Pane, ať jim svítí se svatými tvými na věky, neboť jsi dobrotivý! Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane, a světlo věčné ať jim svítí se svatými tvými na věky, nebo jsi dobrotivý!

Postkommunio.

Propůjč, prosíme tebe, všemohoucí a milosrdný Pane, by duše bratří, přátel a dobrodinců našich, za které jsme tuto obět chvály velebnosti tvé přinesli, mocí tohoto tajemství očištěné, obdržely milostivě blaženost světla věčného. Skrze Pána našeho, Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého, Bůh po všechny věky věkův. Amen.

Místo „Ite, missa est“, dí:

K. Requiescant in pace.	K. Odpočiňte v po- koji!
M. Amen.	M. Amen.

(Žehnání lidu se vynechává. Ostatní jako jindy.)

Návod,

jak sledovati kněze při mši sv. a spojovati modlitby své s modlitbami mešními.

I. Mše katechumenů.

Cesta k oltáři. Po soukromé přípravě ke mši sv. přistupuje kněz, oděn b o h o s l u ž e b n ý m i r o u c h y, k oltáři, by přinesl Bohu nejsv. obět. — Kéž také duše má, přioděna zásluhami Ježíše Krista, účastní se zbožně a vroucně oběti mešní! Hospodin jest ve chrámě svatém svém, umlkníž před ním všechna země (*Hab. 2. 20.*), umlkněte pokušení a myšlenky světské, neboť přichází král slávy, jehož hlas láme cedry libanské! Ustup, světe, se všemi všedními starostmi ze srdce mého ve chvíli, kdy přede mnou se stává oltář horou kalvářskou!

Stupňové modlitby mají jméno od stupňů, před nimiž se konají; skládají se ze žalmu 42. (*Iudica*), obecné zpovědi, veršikův a dvou proseb za očištění srdce. Kněz začíná je svatým křížem, který byl křesťanům vždy předmětem úcty, střediskem víry, pramenem všech milostí. — Počínám i já účast při oběti svaté, křížuje hříšné žádosti a připodobňuje se Kristu v utrpení.

Žalm 42. „Iudica“ pochází od krále Davida, který utekl za Jordán před synem Absolonem; ve vyhnanství touží David po svatyni na Sionu a byl by podlehl útrapám, kdyby ho byla nesílila důvěra v Boha, pod jehož ochranou byl od mladosti. K Bohu, jenž jest silný, volá, by vytrhl ho od člověka nepravého, lstivého a od národa nesvatého, který ho zradil. -- Buď i mně, ó Bože, soudcem milosrdným a odpusť, že jsem se provinil v mladosti své vlašností ve víře a náklonností ke světu! Jsa si vědom poklesků, nesměl bych se ani přiblížiti k oltáři. Milosrdenství tvé však nezná mezí, ty smilováváš se nade všemi, kteří jsou pokorní srdcem, a proto odvahy si dodávám a přistupuji k oltáři božímu, k Bohu, jenž obveseluje mladost mou.

Konfiteor. Středem modliteb stupňových je konfiteor čili vyznání viny; skládá se ze dvou částí, z vyznání viny před Bohem a bratřími a z prosby k Bohu za odpuštění hříchů na přímluvu svatých a věřících. Kněz modlí se konfiteor hluboce jsa nakloněn na stupních oltáře. Sestup také, duše má, hluboko ve vědomí své hříšnosti, odhal sobě nejtajnější své myšlenky, řeči a skutky, poznej velikou svou vinu a pros s publikánem v evangeliu: „Bože, buď milostiv mně hříšnému!“

Třetí část stupňových modliteb. — Vyznal jsem s knězem svou vinu, zmizelo vědomí hříchů, které mne dosud tísnilo; prosím v důvěře Boha slovy kněze: „Bože, ty obrátě se, oživiš nás a lid tvůj veseliti se bude v tobě.“ — Jako proroci ve starém zákoně toužili po Kristu, i já volám toužebně s ostatními věřícími ústy kněze: „Ukaž nám, Hospodine, milosrdenství své a spasení své dej nám!“

Na to vystupuje kněz k oltáři, jako kdysi Kristus Pán kráčel na Kalvarii, by podal Otci svému krvavou za lidstvo obět. Kráčeje po stupních, modlí se za všechny, tedy i za mne, by Bůh odňal ode mne nepravost. Víť kněz, že čistého srdce má býti, kdo blíží se k oltáři Páně a chce býti přítomen oběti nejsvětější.

Introit. Kněz políbiv uprostřed oltář, kráčí na stranu epištolní, kde modlí se introit, jako kdysi Kristus Pán kráčel k Annášovi a před ním neohroženě se hájil. — Ó nedej, Bože, bych Krista v životě někdy zapřel, o jeho božství a učení pochyboval! Jako Kristus neohroženě hájil důstojnosti své osoby, i já chci hájiti Krista před rouháním a výsměchem lidí zvrhlých.

Kyrie. Po introitu vrací se kněz doprostřed oltáře a modlí se střídavě se zástupem

zbožného lidu třikráte „Kyrie eleison“ Bohu Otci, třikráte „Kriste eleison“ k Bohu Synu a třikráte „Kyrie eleison“ k Duchu svatému. Devatero volání kněze připomíná devět kůrův andělských a devatero hříchů, totiž: hřích dědičný, hřích těžký a lehký, hříchy spáchané myšlenkami, slovy a skutky, hříchy vykonané ze slabosti, nevědomosti a zloby. — Ó Bože můj, jsem na tobě zcela závislý, kromě hříchu ničeho nemám ze sebe; modlitba pokorná tobě nejvíce se líbí, tebe odprošuje a usmíruje; proto z hloubi srdce s knězem k tobě volám: „Pane, smiluj se a odpusť viny spáchané!“ —

Gloria. Církev sv. přijala andělský chvalozpěv Gloria do mešní liturgie, by pozdravila Vykupitele světa, jenž znovu se rodí na oltáři a jenž přináší spásu a mír s výšin nebeských obyvatelům slzavého údolí. „Veliký jest zajisté Hospodin a chvály hodný příliš a velikosti jeho není konce“ (*Žalm 144, 3*).

Protož oslavuji Boha a prosím, aby Bůh dal mně hojnost pravého pokoje, t. j. milosti boží. Klaním se tobě pro tvé božství, ó Bože, jenž jsi bytostí nejdokonalejší. Všecko chci činiti k větší cti a chvále tvé. Děkuji ti za vykoupení své, které tak zázračně zpřítomňuje se při mši svaté. Ježíši Kriste, který sedíš na pravici Otcově, který sám jsi svatý, sám Pán

nejvyšší, který jsi s duchem sv. ve slávě Boha Otce, který snímáš hříchy světa, smiluj se nade mnou! Kéž by radost nad tebou vzбудila v mé duši lásku k Tobě! Kéž bych pochopil smysl slov tvých pronesených k sv. apoštolům: „Kdybyste mne milovali, radovali byste se ovšem, že jdu k otci“ (*Jan 14, 28*). Pak mohl bych říci, co pronesl sv. Augustin: „Pane Bože, tak tě miluji, že, kdybych já byl Bohem a ty Augustinem, z lásky k tobě chtěl bych jen býti Augustinem, abys ty byl Bohem.“ Sláva buď nejsv. Trojici! Amen.

Kollekta. Kněz políbí oltář a obrací se k lidu, pozdravuje ho slovy: „Pán s vámi“ a přeje mu božského požehnání. Na to ubírá se na epištolní stranu, kde se modlí kolekту. Kardinál Bona nazývá kolekту krátkou modlitbou, která se říká tehdy, když lid jest již v chrámu shromážděn, a ve které kněz jako prostředník lidí u Boha sbírá v jedno přání všech a je slovy Písma sv. a církve v krátkosti přednáší Bohu.

Mám úmysl v modlitbách sebrati myšlenky své, na uzdě držeti svou obrazotvornost a upnouti mysl na Boha; žádám vroucně svého křestního patrona, by modlitby mé složil u trůnu božského a za mne u Boha se přimlouval.

Epištola. Církev chová vždy největší vážnost k Písmu sv. „Všeliké písmo od Boha vdechnuté užitečné jest k učení, k trestání, ke cvičení ve spravedlnosti, by dokonalý byl člověk boží, ke všelikému dobrému skutku způsobný“ (*II. Tim. 3, 16—17*). „Živaf jest zajisté řeč boží a mocná a pronikavější nad všeliký meč“ (*Žid. 4, 12*). Z téhož důvodu předčítá kněz po kollektě část Písma sv., jež sluje epištolou, poněvadž obyčejně jest úryvkem některého z listů sv. Pavla nebo jiných apoštolů. Předchází epištola evangelium, poněvadž epištola naznačuje kázání svatého Jana Křtitele, kteréž předcházelo učení Kristovo. — Epištola připravuje tedy duši mou ku pochopení evangelia. Epištola končí slovy zástupce lidu: „Deo gratias!“ = „Díky Bohu!“ Děkuji Bohu, že zjevil pravdy své skrze patriarchy, proroky a naposled skrze svého jednorozenného Syna; děkuji sv. apoštolům a evangelistům, že sepsali za vnuknutí Ducha sv. slovo Kristovo; věřím a uznávám veškeré kanonické knihy Písma sv., jež jsou pochodní na cestách života a osvěžují duši mou, toužící po životě nadpřirozeném.

Graduale. Církev zavedla graduale mezi epištolou a evangeliem, aby jednak vyplnila dobu, jíž bylo třeba ku přípravě na zpěv

evangelia, jednak aby připravila mysl věřícího lidu ku pochopení sv. evangelia. Je-li epištola dle mystického výkladu kázáním Janovým na poušti, jest graduale výrazem kajícího nářku posluchačů, kteří přijali křest pokání a připravovali se na příchod Mesiášův.

Ke graduale připojuje se obyčejně trojí „alleluja“ s veršíkem. Alleluja jest vždy v liturgii výrazem radosti a mysli slavnostně naladěné. Mysticky značí radost zástupů nad zázraky Páně, kteří velebíce Pána, pravili: „Dnes jsme viděli divy jeho, Pán navštívil lid svůj.“ — Se zástupy těmito obdivuji se, Ježíši Kriste, všem tvým zázrakům a zvláště tvému zmrtvýchvstání, kterým jsi první zvítězil nad smrtí.

Evangelium. Po přenesení knihy mešní modlí se kněz evangelium, radostnou to zvěst Ježíše Krista. Pán Ježíš zvláště klade mi na srdce dvojí zákon lásky: „Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého, z celé duše své, ze vší síly své a ze vší mysli své. Milovati budeš bližního svého jako sebe sama.“ — O plnění zákona lásky uvažuj jakož i o těchto výrocích Krista Pána: „Milujte nepřátele své, dobře číňte těm, kteří vás nenávidí, a modlete se za ty, kteří vám proti-venství činí a utrhaří vám“ (*Mat. 5, 44*).

„Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám, vezmi kříž svůj a následuj mne!“ (*Mat. 16, 24*).

„Vezměte jho mé na sebe a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem; i naleznete odpočinutí duším svým“ (*Mat. 1, 29*).

Kredo vždy se neříká; modlí-li se však kněz kredo uprostřed oltáře, zůstaň státi jako při evangeliu a rozjímej o člancích modlitby „Věřím v Boha .“ !

II. Mše sv. věřících.

Obětování. Obětováním počíná mše věřících. Posavadní část byla mší katechumenův a částí přípravnou, jejímž účelem bylo očistiti srdce kněze i lidu a vyučovati ty, kteří z pohanův a židů chtěli přijmouti křest. Kněz líbá oltář, pozdravuje lid a modlí se přiměřenou antifonu, která je předepsána k offertoriu. Touž část textovou zpívají zpěváci, přičemž věřící kladli chléb a víno na oltář, věnujíce je oběti svaté. — Napodobuje prvokřesťany, spojují se s obětujícím knězem a při

věnování chleba prosím B o h a O t c e : „Přijmiž, Bože Otče, obětní dar tento, který ti pro tuto svatou oběť podáváme, jelikož bude neposkvrněným tělem Syna tvého, Pána našeho!“ Při podání kalicha obracím se s knězem ke druhé a třetí božské osobě modlitbou: „Podávám tobě, S y n u b o ž í, obětní kalich tento, jenž bude kalichem krve tvé, vylité za spásu světa. Přijď, všemohoucí D u š e s v a t ý, a proměň dary tyto v tělo a krev Pána Ježíše Krista!“

Lavabo. Při omývání rukou modlí se kněz ž. 25., v němž autor jeho, král David, prosí Boha za vítězství proti přívržencům Absolonovým a dovolává se toho, že vždy krácel po cestách Hospodinových. Proto může na znamení nevinnosti mezi nevinnými umýti své ruce. Mytí rukou bylo všem národům výrazem přesvědčení, že člověk má býti mravně čistý, blíží-li se k Bohu. — Obmyj i mne, Bože, ode všech nepravostí mých a očišť srdce mé, bych hodně mohl státi před oltářem tvým!

Suscipe sancta Trinitas. (*Uprostřed oltáře.*) Přijmiž, svatá Trojice, jeden Bože, tuto oběť jakožto památku smrti a zmrtvýchvstání Páně, ke cti Rodičky boží a všech svatých!

Orate fratres. Obrácen k lidu, praví kněz: „Modlete se, bratří!“ Bratřími tedy nazývá kněz shromážděné v chrámu. Zvuk tohoto slova po prvé zazněl z úst Ježíše Krista, pravícího: „Jeden je mistr váš, vy pak všichni jste bratří.“ (*Mat. 23, 8.*) V pravdě bratří jsme, neboť jednoho máme Otce, kterýž je v nebesích, jednoho prostředníka, Ježíše Krista, a jednu matku, církev svatou. Učením Ježíše Krista stali jsme se přáteli, dítkami božími; obětí Kristovou na Kalvarii můžeme všichni stejný podíl míti na blažené věčnosti.

Sekreta. Kněz modlí se uprostřed oltáře s rozpiatýma rukama tichou modlitbu. Jest mu předobrazem Kristus Pán, když modlil se o samotě v zahradě getsemanské, připravuje se na své umučení. — Spojují se v tiché modlitbě s knězem a uvažují o myšlence, již vyjádřil sv. apoštol Pavel v listě k židům (*12, 22.—24.*): „Přistoupili jste k hoře Sionu a k městu Boha živého, k Jerusalemu nebeskému, k zástupu mnoha tisícův andělův a ke shromáždění prvorozených (vyvolených), kteří zapsáni jsou v nebesích, k Bohu, soudci všech, k duchům spravedlivých, dokonalých, k prostředníku Nového Zákona, k Ježíši, a ku pokropení krví, kteráž lépe mluví než Abelova.“

Preface jest předmluva k tajemstvím, obsaženým v kánonu; jest v ní rozvedena myšlenka: „Díky vzdávejme Pánu Bohu skrze Ježíše Krista ve spojení s anděly!“ Církev sv. zavedla při mši sv. prefaci, nejúchvatnější to zpěv veškeré liturgie, dle příkladu Ježíše Krista, jenž zpěvem žalmů vzdal chválu Bohu, když proměnil chléb a víno v sebe sama. V úvodu preface volá ke mně kněz: „Sursum corda!“ Vzhůru srdce k Bohu, nikoli však proti Bohu! Bude-li srdce mé pozdviženo k Pánu, bude Pán držeti srdce mé, by nepadlo k zemi.

Sanctus. Zalétaje duší svou v místa, kde kůrové andělští koří se Pánu, připojují se k jejich písni velebné a ústy Isaiáše proroka pějí nejsvětější Trojici: „Svatý, svatý, svatý Hospodin, Bůh zástupův, plna jest všecka země slávy jeho.“

Kánon sestává ze slov Páně, podání apoštolův a ustanovení papežův. Jsou to modlitby až ke kommuniu, kteréž jsou dle určitého pravidla složeny a při každé oběti mešní jsou tytéž. Kněz modlí se je sám, jakožto prostředník mezi Bohem a lidmi, jakožto viditelný zástupce neviditelného velekněze Ježíše Krista. Tiché modlitby kánonu mysticky znamenají skrytí Kristovo před židy, kteří ho chtěli

usmrtiti. Konáť se kánonom památka těch věcí, které se udály před velikou nocí od desátého dne prvního měsíce, kdy Kristus slavil vjezd do Jerusalema, až do dne sedmnáctého, kdy Kristus vstal z mrtvých. Krvavou obětí Kristovu připomínají v kánonu i četné kříže, které kněz koná nad obětními dary.

V kánonu, spojujice své prosby s modlitbami kněze, takto až ku proměně se modleme:

Prosíme tebe, nebeský Otče, abys touto svatou obětí požehnal církvi svaté, svatému Otci, biskupovi našemu, císaři a králi našemu a všem pravověrným křesťanům.

Rozpomeň se, Pane, na přímmluvu a pro zásluhu Rodičky boží, sv. apoštolův i všech svatých, obzvláště na rodiče, přátele a na nás všecky zde přítomné!

Na tento oltář tvůj klademe, Hospodine, též všecky hříchy své, aby nám obět tato pomohla k jich odpuštění.

Proměna. Nyní pak již, Bože všemohoucí, požehnej obět tuto požehnáním trojnásobným, aby se nám stala tělem a krví Syna tvého, Pána našeho Ježíše Krista!

Svaté to okamžení! Vyslovují se božská slova Kristova: „Totoť je tělo mé.“ — Pán Ježíš je s námi, Bože, buď milostiv mně hříšnému! Klaň se v bázni svaté, duše má!

Zástupce Kristův dí: „Totof jest krev má.“ Bože, buď milostiv mně hříšnému! Ježíši Kriste, pod způsobou chleba, prve mletého, a pod způsobou vína, lisem tlačného, jsi přítomen. Pane můj, hotov jsem podrobiti se všelikým nátiskům, i kdybych měl býti pokoren a nohama šlapán, jenom abych si zachoval tvou lásku a přízeň.

Modlitby až do „Pater Noster“

Pán Ježíš, dar to obětní, zničen jest před velebností boží. Popatř, nebeský Otče, na Syna svého Ježíše Krista, jenž se nyní učinil Beránkem velikonočním! Jako na kříži, tak i zde se obětuje. Na kříži oddělila se krev od jeho těla a proto i na oltáři ve dvou způsobách oddělených tobě se obětuje za mne. — Přijal jsi, Hospodine, v Zákoně Starém mile obět kněze Melchisedecha, jenž ti obětoval chléb a víno. Mnohem více obětuji ti já nehodný, podávaje ti za obět tělo a krev tvého vlastního Syna.

Memento. Rozpomeň se, Pane, skrze tuto obět na zesnulé katolické křesťany, zvláště pak na bratry, sestry, spolužáky . ! Odpočinutí věčné dejž jim, Pane, a světlo věčné ať jim svítí! Amen.

Nobis quoque peccatoribus... I mně hříšnému dej milost ků pravému pokání

potřebnou a jednou společenství se svatými v nebesích skrze Krista, Pána našeho, v němž budiž tobě, Otče všemohoucí, v jednotě Ducha svatého čest a sláva po všecky věky věkův ! Amen.

Obětní hostina. Pater noster. Jako preface jest úvodem ke kánonu, tak modlitba Páně „Otče náš“ vhodně jest přípravou ke sv. přijímání. Vyučen této modlitbě božským Mistrem, modlím se vroucně: „Otče náš“. —

S důvěrou modlil jsem se modlitbu Páně, neboť vyslyšeny budou prosby mé dle slov sv. Jana (I. 5., 14.): „Totof jest doufání naše, kteréž máme k němu, že, začkoli bychom prosili podle vůle jeho, slyší nás.“

Lámání sv. hostie. Jako Kristus lámal chléb a dával svatým apoštolům před svým umučením, podobně láme i kněz před sv. přijímáním sv. hostii na tři části, aby mi připomněl násilnou smrt Pána Ježíše. Na tři díly rozlamuje hostii, poněvadž celá nejsvětější Trojice boží byla činna při vykoupení lidstva. Část třetí vpouští kněz do nejsvětější krve. Tímto obřadem dává se výraz mé víře, že pod způsobou chleba není přítomno tělo bez krve, ani pod způsobou vína krev bez těla, nýbrž že pod každou způsobou přítomen jest

celý Kristus jakožto jeden obětní dar a jeden obětní pokrm. Oběť kříže se doplnila a zpečetěna jest zmrtvýchvstáním Páně. Vykoupení jsme smrtí Páně i jeho zmrtvýchvstáním; obojím dostalo se nám pravého pokoje, jehož svět dáti nemůže, což Kristus, vstav z mrtvých, ohlásil slovy: „Pokoj vám“!

Agnus Dei. Když kněz vpustil malou část sv. hostie do kalicha, pohlížeje na Beránka velikonočního, bije se třikráte v prsa a říká: „Beránku boží, jenž snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi!“ — Beránkem božím nazval Pána Ježíše sv. Jan Křtitel, čímž obrazně vylíčil jeho důstojnost a povolání. Prosím Spasitele, jenž na oltáři spočívá jako zabitý obětní beránek, aby se smiloval nad hříchy mými a udělil mi pravého štěstí. V prvních dobách církve nazývání byli novokřtění pro svou čistotu beránky Kristovými. Kéž bych zachoval také Beránkovi nevinnost, čistotu a trpělivost!

Příprava ke sv. přijímání. Jako kněz trojí modlitbou se připravuje ku přijímání manny nebeské, tak duše má připravit se má při každé mši sv. k duchovnímu sv. přijímání. Pouze svátostně přijímati nechci, protože tak přijímal Jidáš; svátostně a duchovně zároveň přijímati nemohu, neboť jsem svátostí pokání

neočistil duše své. Proto volám s knězem u vědomí své nehodnosti: „Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechu mou, ale toliko rci slovem a uzdravena bude duše má!“

Kněz přijímá tělo a krev Páně. Můj Ježíši, duše má touží po tobě, přijď ke mně, občerstvi a posilni mě, zůstaň se mnou na věky!

Kněz obmývá a upravuje kalich. (*Kánon mešní se končí*). Kriste, tobě žiji, Kriste, tobě umru, Kriste, tvůj budu v životě i smrti. Kriste milostivý, buď milosrdným, Kriste, odpusť mi přetěžké hříchy mé!

Kommunio a postkommunio. Kommunio jest krátký úryvek Písma sv., jenž smyslem připojuje se k textu introitu a offertoria. Původně bylo kommunio přednášeno chorem při přijímání věřícího lidu. Postkommunio, modlitba to po sv. přijímání, shodna jest obsahem s kollektou a sekretou. — Prosím Boha, by duše mé, naplněné vroucí touhou po nebeském chlebě, chránil od nepřátel spásy a veškeré snažení mé shodno učinil s nejvyšší vůlí svou.

Zakončení oběti mše sv. Po postkommunio naposled zavzní pozdrav kněze: „Pán

s vámi!“, kterýmž vyjadřuje prosbu, aby věřící i mimo chrám po mši sv. zůstali s Pánem ve spojení, kteří se s ním spojili skutečně nebo duchovně ve sv. přijímání. Pak dí kněz: „Jděte, jste propuštěni!“, jako by chtěl opakovati slova andělova, řečená apoštolům po nanebevstoupení Páně: „Co tu stojíte, hledíce do nebe? Tentýž Ježíš Kristus, který vzat jest od Vás do nebe, tak přijde, jako jste ho viděli jdoucího do nebe.“ Lid odpovídá: „Díky Bohu!“ a takto následuje apoštolův, kteří Pánu úctu vzdavše, navrátili se do Jerusalema.

Na to dává Ježíš Kristus skrze kněze přítomným své požehnání. — Děje se na památku toho požehnání, jež Kristus vstupující na nebesa udělil apoštolům na hoře Olivetské a které opět udělí svým věrným v den soudný. Ó kéž bych při skonání světa byl mezi těmi, jimž platiti budou láskyplná slova Kristova: „Pojďte, požehnání Otce mého a vládněte královstvím připraveným vám od ustanovení světa!“ (*Mat. 25, 34*).

Poslední evangelium. Obyčejně modlí se kněz začátek evangelia podle sepsání sv. Jana, v němž odhaluje nám miláček Páně tajemství o věčném původu božského Slova, o jeho působení mezi pohany i židy a vyličuje ve velikolepých rysech ideu a význam

vtělení Božího. Zcela vhodně říká se začátek evangelia sv. Jana ke konci mše sv., poněvadž při mši sv. přítomen byl vtělený Syn boží, plný milosti a pravdy, dávaje se Otci svému za obět a nám za pokrm. I já pevně věřím a vyznávám ústy sv. Jana : „Na počátku čili od věčnosti bylo Slovo, to jest Syn boží, a Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi.“ Za milosti při mši sv. udělené volám : „Bohu díky!“

Návod k hodnému přijetí svátosti sv. pokání.

K náležitému přijetí svátosti pokání patří: I. příprava; II. lítost s úmyslem nehřešiti, zpověď, zadostiučinění; III. udělení svátostného rozhřešení; IV. úkony po přijetí sv. pokání.

I. Příprava.

Příprava ku přijetí svátosti pokání záleží ve **zpytování svědomí**, v přemýšlení, jakých jsme se dopustili hříchův.

Zpytování svědomí koná upřímný kající-
ník takto:

1. Vyhledá si k tomu příhodné místo i čas a pomodlí se, možno-li, na kolenou: Přijď, svatý Duše, osvěť rozum můj, abych poznal všecky, obzvláště těžké hříchy své, naplň srdce mé bolem, že jsem zhřešil a dej mi pravý úmysl budoucně nehřešiti! Skrze Krista Pána našeho. Amen. Otčenáš. Zdrávas, Maria. Svatý anděle strážný, stůj při mně!

2. Rozpomene se, kdy se zpovídal naposledy, zdali těžký hřích zamlčel nebo ho zapomněl a jak vykonal, co mu kněz uložil.

3. Prochází v mysli deset božích přikázání i pět církevních a táže se, zda se proti nim neprovinil myšlenkou, slovem a skutkem. Také hledá, zdaž nehřešil některým ze sedmi hříchů hlavních, šesti proti Duchu sv., čtyřem do nebe volajícím a devíti hříchům cizím. Všechny své hříchy vštěpuje si v paměť, aby se mohl z nich vyznati.

4. U smrtelných hříchů přemýšlí, kolikrát se dopustil každého, na př. za den, za týden, za měsíc; též uvažuje, kterého se dopouští z návyku neb z příležitosti k němu a stal-li se hřích některou okolností těžkým.

5. Již při zpytování lituje každého hříchu zvlášť a všech zároveň.

Hříchy proti desateru božích přikázání.

Hříchy proti Bohu.

I.

Hříchy proti víře: nevěra (v žádné nebo některé články víry), bludná víra, pověra, odpad, rozkol, zapření víry, pochybování, lhostejnost, řeči a spisy proti víře, nedbalost v poznávání pravd náboženských. Hříchy proti naději: nedůvěra, zoufalství, opovážlivé spoléhání na milosrdenství boží, pokoušení Boha, reptání proti Bohu a jeho přikázání. Hříchy proti lásce: chladnost k Bohu, nenávisť Boha. Hříchy proti úctě k Bohu: modlářství, zanedbávání a nenáležitě konání modlitby, duchovní lenost, pohrdání obrazy a ostatky svatých nebo jich zneuctění.

II.

Jmenovati neuctivě, zbytečně, ze žertu, zlosti, návyku jméno boží, klíti, rouhati se, nectíti zjevení božího, přísahati křivě, rouhavě, neb lehkomylně, přísahu a slib rušiti, za víru se stydět neb ji zapírat, přijímat svato-krádežně svátosti.

III.

Hříchy proti počtě boží: zanedbávati mše svaté buď úplně neb podstatné části. Hříchy proti svěcení dne svátečního: nestřídmost, rozpustilé zábavy, nedovolené hry.

Hříchy proti sobě a bližnímu.

IV.

Hříchy proti úctě: o rodičích zlé mysliti, o nich a k nim hrubě mluvit, hrubě se k nim chovati; proti poslušnosti: napomínání a rad jejich nedbati, rozkazů neplniti; proti lásce: v rodičích nemíti záliby, styděti se za ně, zlého jim přátí nebo činiti.

Myšlenky, řeči, skutky proti úctě, poslušnosti a lásce k zástupcům rodičů, jako vychovatelům, učitelům, zodpovědným dozorcům a vůbec ke starším lidem. Dále hříchy proti vrchnosti církevní a světské.

V.

Hříchy proti tělu a zdraví svému: samovražda, obžerství a opilství, kouření, hněv, zlost, závist, vrhání se v nebezpečí života; proti tělu a zdraví bližního: vražda, zranění, zmrzačení, bití, souboj, pomstychtivost, ukracování života zármutkem a ukrutností; proti duši své: vyhledávati příležitostí ke hříchům, duchovní lenost v přemáhání pokušení. Šestero hříchův proti Duchu sv.: 1. zúmyslně na milosrdenství boží hřešiti, 2. nad milosrdenstvím božím zoufati, 3. poznané křesťanské pravdě odpírati, 4. bližnímu svému milosti boží nepřátí a záviděti, 5. k spasitelnému napomínání srdce zatvrzelé míti, 6. v životě nekajícím úmyslně až do

konce setrváti; proti duši bližního: špatný příklad, pohoršení, svádění. Devatero cizích hříchův: 1. ke hříchu raditi, 2. hřích veleti, 3. ke hříchu svoliti, 4. ke hříchu ponoukati, 5. hříchy vychvalovati, 6. hříchy tajiti, 7. hříchů netrestati, 8. na hříchu podíl bráti, 9. hříchu hájiti.

VI. a IX.:

Souhlas s nečistými myšlenkami a žádostmi, neslušné řeči, psaní, pohledy a skutky; taktéž vše, co svádí k porušení čistoty, jako žádost očí, neslušné obrazy a knihy, lehkomyšlné společnosti, zahálka, nestřídmost v jídle a pití.

VII. a X.:

Hříchy proti majetku vlastnímu: užívati ho ke zlému, štititi se práce, mařiti čas, lakomost, marnotratnost; proti majetku cizímu: podvod, lichva, krádež, loupež. Cizí majetek kaziti z nedbalosti, svévole nebo pomsty. Cizí majetek zadržovati, po něm toužiti. Spolupůsobiti k cizí škodě.

VIII.:

Hříchy proti cti bližního: lež ze žertu, z nouze a ke škodě bližního, křivé podezření, křivé posuzování, na cti utrhání, pomluva, štvání, potupa, křivá žaloba, křivé svědectví, přetvářka. Taktéž hřeší, kdo poslouchá pomluvy a potupy a jim nebrání nebo kdo je

šíří tiskem, kdo jich neodvolává, kdo se neomluví nebo neodprosí. Proti vlastní cti: netečnost ke cti, lichá a přílišná ctižádost.

Hříchy proti pateru církevních příkázání. Příkázání viz na str. 9.

Sedmero hříchů proti hlavním ctnostem: pýcha, lakomství, smilstvo, závist, nestřídmost, hněv, lenost.

Čtvero hříchů do nebe volajících: úmyslná vražda, sodomský hřích, utiskování chudých lidí, vdov a sirotkův, zadržování neb ujímání mzdy dělníkům.

Lítost s úmyslem nehřešiti, zpověď, zadostučinění.

1. Po zpytování svědomí vzbudí kající lítost, bol duše spojený s ošklivostí nad hříchem a pevným úmyslem, nikdy již nehřešiti.

Návod k **probuzení lítosti** a opravdového předsevzetí: Můj Bože! Ty jsi nejdokonalejší a nejsvětější bytostí, mým největším dobrodincem. A já jsem tě přece hříchy svými urážel. Jest mi jich srdečně líto. I proto jich lituji, že jsem za ně spravedlivého trestu od tebe zasloužil a tebe ztratil. — Již nikdy nechci hřešiti, ale chci všecka pokušení a zlé návyky přemáhati a příležitosti k smrtelným hříchům se varovati. — Zvláště pak chci se varo-

vati — (připomene si určitý hřích a určitou příležitost) — a bedlivě konati všecky povinnosti svého stavu. Bože, buď milostiv mně hříšnému!

2. Zpověď.

Modlitba před sv. zpovědí: Bože můj, zhřešil jsem proti nebi a před tebou, nejsem ničím jiným, než bídým hříšníkem. Blížím se ke knězi, tvému zástupci, který má moc hříchy odpustiti nebo zadržeti; proto se mu chci také vyznati, jako tobě, Bože můj, kterého nelze klamati. Přispěj mi tedy svou milostí, bych vyznal hříchy své lítostně, upřímně a úplně! Odejmi ode mne, Pane můj, všecken strach a nemístný stud! Poněvadž jsem se nestyděl hřešiti, nemohu se stydět na sebe žalovati. Mám naději, že i o mně budou platiť slova sv. apoštola Jana (1. 1, 9.): „Vyznáme-li hříchy své, věrnýf jest Bůh a spravedlivý, by nám odpustil hříchy naše a očistil nás od všeliké nepravosti.“ Nechci se štítiti vyznání hříchů jakožto obžaloby sebe samého a odkládati je ze dne na den, abych nebyl podoben oněm, kteří zatajují lékařům tajnou chorobu a hynou pro svou stydlivost. (Tertullian.) I kdybych vše dovedl zatajiti před člověkem, vím, že ničeho

nemohu zatajiti před Bohem. Lépe je veřejně býti rozhřešenu, než tajně býti zatracenu. Rád žalovati budu na sebe i proto, poněvadž jest zpověď mocná uzda, která zdržuje od nepravostí. Chci se tak zpovídati, jako by to byla má poslední zpověď v životě. Jsem si vědom, že ve sv. zpovědi, jak dí bl. Tomáš kempenský v zlaté knížce „O následování Krista“, rodí se naděje odpuštění, smiřuje se znepokojené svědomí, znovu se nalézá ztracená milost, člověk uchází budoucímu hněvu a tak se potkají ve svatém políbení Bůh a duše kající.

Modlitby při sv. zpovědi. Když kněz uděluje požehnání, by se mohl kající náležitě vyznati, poznamená se *k.* křížem a modlí se:

„Já, bídný hříšník, zpovídám se Bohu všemohoucímu a vám, otče duchovní, jakožto jeho zástupci. Naposledy jsem se zpovídal — (*na př. na začátku škol. roku*). Od té doby jsem hřešil takto“: . . . Na to se vyznává kající ze svých hříchův a nad každým vzbuzuje aspoň nedokonalou lítost. Po vyznání říká tuto modlitbu: „Bože můj! Ty jsi nejdokonalější a nejsvětější bytostí, mým největším dobrodincem. Ale já jsem tě přece hříchy svými urážel. Jest mi jich srdečně líto. I proto jich lituji, že jsem jimi spravedlivého trestu od

tebe zasloužil a tebe ztratil. Již nikdy nechci hřešiti, nýbrž chci všecka pokušení a všecky zlé návyky přemáhati a příležitostí ke smrtelným hříchům se varovati. Bože, buď milostiv mně hříšnému! Bože, buď milostiv mně hříšnému! Bože, buď milostiv mně hříšnému!“
(Třikrát se bije v prsa.)

Jiná formule modlitby před sv.
 zpovědí a po ní:

„Já, bídný hříšník, zpovídám a vyznávám se Bohu všemohoucímu, nejblahoslavenější Marii Panně, všem milým svatým a vám, otče duchovní, na místě božím, že jsem od své poslední zpovědi, která se stala . . . *(na př. ke konci minulého školního roku)*, . . . těchto hříchův se dopustil“ *(Následuje vyznání hříchův.)*

„Bože můj! Těchto a všech svých hříchů srdečně lituji, proto že jsem pro ně spravedlivého trestu zasloužil. Želím jich proto, že jsem tebe, svého nejlepšího Otce, nejvyšší a lásky nejhodnější dobro urazil. Činím opravdové předsevzetí, milostí tvou život svůj polepšiti. blízké příležitosti ke hříchu se varovati a nikdy již nehřešiti. Žádám vás, ctihodný otče, za spasitelné pokání a kněžské rozhřešení.“ —

Nyní mluví zpovědník. Táže-li se něco, odpovídá kajícík otevřeně a upřímně; když

napomíná a radí, poslouchá kajícík vděčně a ukládá vše v paměť i srdce. — Pak ukládá kněz 3. **zadostučinění**, které hříšník přijímá ochotně. Kajícík může se tázati o radu, poučení a vysvětlení.

Na konec uděluje kněz

III. **rozhřešení**,

při čemž kajícík se znamená křížem, bije se třikráte v prsa a modlí se: „Bože, buď mi-
lostiv mně hříšnému!“

IV. **Po sv. zpovědi.**

Vzdávám tobě, milosrdný Bože, díky za odpuštění hříchův, kterého se mi dostalo sv. rozhřešením.

Především vykonám uložené **zadostučinění**. — Dobrotivý Bože, kterak bych mohl opět hřešiti! Jako marnotratný syn vrátil jsem se k tobě a ty jsi mne na milost přijal a mně odpustil. Nedbal jsem tvé lásky otcovské, miloval jsem více věci pozemské než tebe, avšak ty jsi vyhaslou lásku v duši mé v tomto okamžení opět oživil. — Utekli jsem z domu otcovského, totiž ze společnosti tvé a svatých, a ty mě v tuto chvíli vedeš zpět do domu svého království. Odíváš mě rouchem posvěcující milosti, bez něhož bych

nemohl přistoupiti k hostině nebeské. Jak veliké věci činíš mně, bídnému hříšníku!

Kdybych byl zůstal ve hříchu smrtelném, neměly by u Boha zásluh dobré skutky, které jsem před tím vykonal. Avšak ty dáváš, přelaskavý otče můj, na ruku synu marnotratnému i prsten, znamení zásluh. Veliké jest milosrdenství tvé a slitování tvé nemá konce.

I pro budoucnost pečuješ o mne, nabízej mi milost pomáhající, bych konati mohl skutky dobré a krácel po cestě přikázání. Velebiž, duše má, Hospodina a dobrořeč svatému jménu jeho! Jako slitovává se otec nad syny, tak smiloval se Bůh i nade mnou a shladil hříchy mé.

Ó můj Ježíši! Od koho mám vše, čeho se mi nyní dostalo? Skrze tvou krev a smrt na kříži působí svátost pokání odpuštění hříchův a dání všech milostí. Jen toho žádáš ode mne, abych již nehřešil. „Synu můj, zůstaniž nyní se mnou v domě mém a daruj mi své srdce,“ tak mluvíš, božský Spasiteli! „Hotovo jest srdce mé, Pane můj, a vůle má patří jen tobě,“ tak odpovídám. Nechci se již dopustiti hříchu těžkého, zvláště pak se chci varovati

Z napomínání a rad zpovědníkových obzvláště chci plniti. Požehnej, ó Pane můj!

tato předsevzetí má a nedopusť, abych zmařil
tvou předrahou krev pádem do těžkého hříchu.
Anděle boží, strážce můj

Návod k hodnému přijetí nejsv. svátosti oltářní.

I. Modlitby před sv. přijímáním.

1. Vzbuzení víry, naděje a lásky.
(*Viz str. 6 !*)

2. Vzbuzení pokory a lítosti.
Dobrotivý Ježíši Kriste, obávám se přistoupiti
ke stolu nejsladší večeře tvé, poněvadž jsem
poskvrnil mnohými hříchy duši i tělo. Obra-
cím se tedy, dobrotivý Bože, ve své bídě a
úzkosti k tobě jako prameni milosrdenství,
spěchám k tobě pro zdraví a utíkám se pod
tvou ochranu. Poněvadž tebe nemohu snést
jako soudce, Spasitelem tebe míti žádám, uka-
žuji tobě, Pane, své rány a zjevuji tobě, Pane,
svou bázeň. Pohlédni tedy na mě očima mi-
losrdenství, ukřižovaný Kriste, králi věčný a
můj budoucí soudce!

Lituji, že jsem zhřešil, a toužím napravit, co jsem spáchal. Odvolávám všechny hříchy celého svého života a obnovuji upřímný úmysl rozhodně se polepšiti. Zhoj mé rány, Ježíši Kriste, obmyj zcela šat mé duše ve své předražené krvi a v mých slzách opravdové lítosti! Dej, ať neustále slyším slova tvá: „Doufej, synu, odpouštějí se tobě hříchyvé tvoji!“

3. Vzbuzení úcty ke Kristu a vroucí touhy po spojení s ním. Každé koleno skláněti se má před tebou, můj Spasiteli! Tak v pokoře klaním se tobě, jenž přítomen jsi pravdivě, skutečně a podstatně pod nepatrnou způsobou chleba a jenž zavítati chceš do mého srdce nehodného. Osměluji se spojití hlas svůj se zpěvem kůrův anđelských a zpívám v duši své u stupňův oltáře chvalozpěv, kterým ozývá se nebeský Jerusalema: „Hoden jest Beránek, kterýž byl zabit, vzíti moc i božství i moudrost i sílu i čest i slávu i dobrořečení.“ (Zjev. 5, 12).

S největší nábožností, vroucí láskou, touhou a se vším zápalem dychtím tebe, Pane, přijmouti, jako toužili po tobě ve sv. přijímání mnohé duše zbožné a mnozí svatí, kteří se tobě líbili. Toužím tebe přijmouti s takovou věrou, nadějí, láskou a čistotou, jako tě přijala a po tobě toužila nejsvětější Matka tvá,

odpovídajíc zvěstujícímu andělu: „Aj, já dívka Páně, staniž mi se podle slova tvého!“ Jako jest roztoužen hladový po pokrmu, žíznivý po občerstvujícím nápoji, nemocný po lékaři a zarmoucený po utěšiteli, tak touží duše má po tobě, jenž jsi pokrmem a pramenem vody života věčného, lékařem, který zahání z duše všelikou nemoc, přítelem a utěšitelem, který v každé tísní rosou útěchy nebeské oblažuje duši sklíčenou. Chlebe živý, jenž jsi s nebe sestoupil, ó přijď a naplň tedy líbeznou sladkostí duši mou! Spěchám k tobě, poněvadž mě voláš slovy: „Pojďtež ke mně všichni, kteří pracujete a obtíženi jste, a já vás občerstvím. Chléb, který já dám, tělo mé jest, jež vydám za život světa. Vezměte a jezte, totoť jest tělo mé! Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve mně přebývá a já v něm. Slova, kteráž jsem já mluvil vám, Duch jsou a život.“ Amen.

II. Modlitby při sv. přijímání.

Vyznávám (konfiteor str. 12.)

Když kněz ukazuje tělo Páně, rci s ním:
„Ejhle Beránek boží, jenž snímá hříchy světa.
Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechu

mou, ale toliko rci slovem a uzdravena bude duše má.“ (*Třikráte l. se bije v prsa.*)

Dříve než kněz přiblíží se k tobě s tělem Páně, kleče učiň kříž a rci v duchu: „Přijď, ó Ježíši Kriste, po tobě touží duše má, bez tebe žítí nemohu!“ Přijímaje uctivě sv. hostii pamatuj, že přijímáš samého Boha, svého budoucího soudce!

III. Modlitby po sv. přijímání

Můj Ježíši, již jsi se mnou, klaním se ti v nejhlubší pokoře, vědom své nehodnosti. Slyš vzdechy duše mé:

Duše Kristova, posvěť mne!

Tělo Kristovo, spasiž mne!

Krvi Kristova, napoj mne!

Vodo z boku Kristova, omyj mne!

Umučení Kristovo, posilni mne!

Ó dobrý Ježíši, vyslyš mne!

V ranách svých ukryj mne!

Nedej se mi odloučiti od tebe!

Proti nešlechtnému nepříteli zastaň mne!

V hodině smrti mé povolej mne!

A kaž mně přijíti k tobě, abych se všemi svatými chválil tebe na věky věkův Amen
(*Sv. Ignác.*)

Přijmiž, Ježíši Kriste, dík můj nejvřelejší za nevýslovnou lásku, která tě pohnula, že jsi přišel ke mně a spojil se s duší mou! Jedinou prosbu mám, kterou vždy opakovati budu před tebou: Lásku svou a milost mi zachovej a nedopusť, abych odloučen byl od tebe smrtelným hříchem. Ty jsi ve mně a já v tobě, ó dovol, abychom zůstali spolu sjednoceni na věky! Amen.

Modlitba k získání odpustkův.

(Před obrazem Ukřižovaného.)

Dobrotivý a milosrdný Ježíši, padám na kolena před tváří tvou a s největší vroucností duše tebe žádám, abys vložil do srdce mého živý cit víry, naděje a lásky, rozmnožoval bol nad hříchy, spojený s ošklivostí nad nimi a s pevnou vůlí je napravit. Snažím se předvésti před svůj duchovní zrak všechny tvé bolesti a rány, hledím pochopiti, co vše jsi vytrpěl za hříchy celého světa i za nepravosti mé a rozjímám o prorockých slovech žalmisty Davida: „Zbodli ruce mé i nohy mé, sčeti všechny kosti mé“ (Ž. 21).

Na úmysl církve jednou „Věřím v Boha“, pětkrát „Otče náš“ a „Zdrávas, Maria“

Obnovení slibu křestního.

Ve výroční den narození, sv. křtu, jmenin, při sv. zpovědi, sv. přijímání a sv. biřmování.

Děkuji ti, ó Bože, za všechny dary a milosti, jichž jsi mi uštědřil na křtu sv. Lituji toho srdečně, že jsem neužíval všech těchto milostí vždy náležitě ke své spáse; avšak od této chvíle chci všemožně nahraditi, co jsem zameškal. — Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země; věřím v Ježíše Krista, jednorozeného jeho Syna, narozeného a ukřižovaného; věřím v Ducha svatého, svatou církev obecnou, odpuštění hříchů, těla vzkříšení a život věčný. V této sv. víře chci pomocí boží žíti a umříti; odříkám se zlého ducha i všech skutků jeho i všech přátel jeho. Ó Bože, dejž mně milost, abych věrně plnil slib křestní i obnovení křestního slibu a tak dosáhl života věčného! Amen.

Návod k hodnému přijetí sv. biřmování.

I. Před sv. biřmováním *vzbuzují se ložské ctnosti a lítost nad hříchy. (Str. 6—8).*

II. Při sv. biřmování, *když biskup stojí u oltáře a modlí se za všechny biřmovance:*
Ve jménu Otce i Syna i Ducha sv. Amen.
Přijď, sv. Duše, naplň srdce svých věrných
a oheň lásky své v nich rozněť! Amen.

1. Když biskup vzkládá ruce na biřmovance

Modleme se!

Všemohoucí, věčný Bože, jenž jsi nám dal ve sv. křtu milost znovuzrození a odpuštění hříchů, sešli nám s nebes Ducha svatého a jeho dar moudrosti a rozumu, rady a síly, umění, pobožnosti a bázně boží. Amen.

2. Když biskup maže biřmovance svatým křížem, říká biřmovanec po tichu v srdci svém: „Budiž mi vítán, Duše svatý, a posilniž mne! Amen.“

Na to biřmovanec kleče pomodlí se zbožně tištěnou modlitbu, kterou dostává na památku.

3. Když se vrátil biskup k oltáři:

Modleme se!

Všemohoucí, věčný Bože, jenž jsi mne ve svátosti biřmování učinil pomazáním svatým křížmem v podobě kříže dospělým křesťanem a bojovníkem Kristovým, dejž mně na přímluvu sv. patrona mého, by duch sv. stále ve mně přebýval a mne posiloval ve víře i v životě dle víry. Požehnej mne Bůh Otec, Syn a Duch svatý! Amen.

III. Po sv. biřmování vyslechnou biřmovanci napomenutí biskupovo a pomodlí se „Věřím v Boha“, „Otče náš“ a „Zdrávas, Maria“.

Ve výroční den sv. biřmování říká se modlitba II. 3. Jako v den sv. biřmování: pak „Věřím v Boha“, „Otče náš“ a „Zdrávas, Maria“.

Litanie.

1. Litanie k nejsvětějšímu jménu Ježíšově.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Ježíši, uslyš nás!

Ježíši, vyslyš nás;

Otče s nebes, Bože,

Synu, Vykupiteli světa, Bože,

Duše svatý, Bože,

Svatá Trojice, jeden Bože,

Ježíši, Synu Boha živého,

Ježíši, odlesku Boha Otce,

Ježíši, blesku světla věčného,

Ježíši, králi slávy,

Ježíši, slunce spravedlnosti,

Ježíši, Synu Marie Panny,

Ježíši, vší lásky nejhodnější,

Ježíši nejpodivnější,

Ježíši, Bože silný,

Ježíši, otče budoucího věku,

Ježíši, anděle veliké rady,

Ježíši nejmocnější,

Ježíši nejtrpělivější,

Ježíši nejposlušnější,

smiluj se nad námi!

Ježíši, tichý a pokorný srdcem,
 Ježíši, milovníku čistoty,
 Ježíši, milovníku náš,
 Ježíši, Bože pokoje,
 Ježíši, původce života,
 Ježíši, příklade ctností,
 Ježíši, horliteli pro duše,
 Ježíši, Bože náš,
 Ježíši, útočiště naše,
 Ježíši, otče chudých,
 Ježíši, poklade věrných,
 Ježíši, pastýři dobrý,
 Ježíši, světlo pravé,
 Ježíši, moudrosti věčná,
 Ježíši, dobroto neskonálá,
 Ježíši, cesto naše a živote náš,
 Ježíši, radosti andělův,
 Ježíši, králi patriarchův,
 Ježíši, mistře apoštolův,
 Ježíši, učiteli evangelistův,
 Ježíši, sílo mučedníkův,
 Ježíši, světlo vyznavačův,
 Ježíši, čistoto panen,
 Ježíši, koruno všech svatých,

smiluj se nad námi!

Milostiv nám buď, odpusť nám, Ježíši!

Milostiv nám buď, vyslyš nás, Ježíši!

Ode všeho zlého

Od všelikého hříchu

Od hněvu svého

} vysvobod' nás, Ježíši!

vysvobod' nás, Ježíši!

**Beránku boží, jenž snímáš hříchy světa,
odpusť nám, Ježíši !**

**Beránku boží, jenž snímáš hříchy světa,
uslyš nás, Ježíši !**

**Beránku boží, jenž snímáš hříchy světa,
smiluj se nad námi, Ježíši!**

Ježíši, uslyš nás! Ježíši, vyslyš nás!

Modleme se!

Pane Ježíši Kriste, jenž jsi řekl: „Proste a bude vám dáno, hledejte a naleznete, tlucte

a bude vám otevřeno," prosíme tebe, račiž nám uděliti vroucnosti své božské lásky, bychom celým srdcem, slovem i skutkem nikdy neustali tebe milovati a tebe chváliti.

Dejž, ó Pane, ať ke svatému jménu tvému máme úctu a spolu lásku ustavičnou, ježto nikdy své ochrany nezbavuješ těch, které k dokonalé lásce k sobě vychováváš. Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův Amen.

2. Litanie o Panně Marii.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison. Kriste, uslyš nás!

Kriste, vyslyš nás!

Otče s nebes, Bože,

Synu, Vykupiteli světa, Bože,

Duše svatý, Bože,

Svatá Trojice, jeden Bože,

Svatá Maria,

Svatá boží Rodičko,

Svatá panno panen,

Matko Kristova,

Matko božské milosti,

Matko nejčistší,

} smiluj se
nad námi!

} oroduj
za nás!

Matko nejčistotnější,
 Matko neposkvrněná,
 Matko neporušená,
 Matko přemilá,
 Matko předivná,
 Matko dobré rady,
 Matko Stvořitelova,
 Matko Spasitelova,
 Panno nejмoudřejší,
 Panno ctihodná,
 Panno slavná,
 Panno mocná,
 Panno dobrotivá,
 Panno věrná,
 Zrcadlo spravedlnosti,
 Stolice мoudrosti,
 Příčino naší radosti,
 Nádobо duchovní,
 Nádobо počestná,
 Nádobо vznešené pobožnosti,
 Růže duchovní,
 Věže Davidova,
 Věže slonová,
 Dome zlatý,
 Archo úmluvy,
 Bráno nebeská,
 Hvězdo jitřní,
 Uzdravení nemocných,
 Útočiště hříšníkův,

oroduj za nás!

Potěšení zarmoucených, Pomocnice křesťanův, Královno andělův, Královno patriarchův, Královno prorokův, Královno apoštolův, Královno mučedníkův, Královno vyznavačův, Královno panen, Královno všech svatých, Královno, bez poskvrny hříchu prvot- ního počatá, Královno přesvatého růžence, Beránku boží, jenž snímáš hříchy světa, Beránku boží, jenž snímáš hříchy světa, Beránku boží, jenž snímáš hříchy světa, Ť. Oroduj za nás, svatá boží Rodičko! Ř. Abychom hodni učinění byli zaslíbení Kristových.	} oroduj za nás! }	odpusť nám, Pane! uslyš nás, Pane! smiluj se nad námi!
---	--------------------------	--

Modleme se!

Popřej nám, služebníkům svým, prosíme, Pane Bože, abychom se těšili stálému zdraví duše i těla, zbaveni byli na přímluvu blahoslavené Panny Marie nynějšího zármutku a požívali věčné radosti. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

3. Litanie o nejsv. srdci Páně.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison. Kriste, uslyš nás!

Kriste, vyslyš nás!

Otče s nebes, Bože,

Synu, Vykupiteli světa, Bože,

Duše svatý, Bože,

Svatá Trojice, jeden Bože,

Srdce Ježíšovo, srdce Syna věčného

Otce,

Srdce Ježíšovo, v lůně panenské Matky
od Ducha svatého utvořené,

Srdce Ježíšovo, s Bohem Synem pod-
statně spojené,

Srdce Ježíšovo, velebnosti neskonale,

Srdce Ježíšovo, svatý chrám boží,

Srdce Ježíšovo, stánku Nejvyššího,

Srdce Ježíšovo, dome boží a brána ne-
beská,

Srdce Ježíšovo, hořící ohnisko lásky,

Srdce Ježíšovo, sídlo spravedlnosti a
lásky,

Srdce Ježíšovo, plné dobroty a lásky,

Srdce Ježíšovo, hlubino všech ctností,

Srdce Ježíšovo, všelike lásky nejhodnější,

Srdce Ježíšovo, jež jsi králem a středem
všech srdcí,

smiluj se nad námi!

Srdce Ježíšovo, v němž jsou všechny
 poklady moudrosti a vědy,
 Srdce Ježíšovo, v němž přebývá všechna
 plnost božství,
 Srdce Ježíšovo, v němž si Otec dobře
 zalíbil,
 Srdce Ježíšovo, z jehož plnosti jsme
 my všichni obdrželi,
 Srdce Ježíšovo, žádosti pahrbků věč-
 ných,
 Srdce Ježíšovo, trpělivé a mnohého mi-
 losrdenství,
 Srdce Ježíšovo, bohaté ke všem, kteří
 vzývají tebe,
 Srdce Ježíšovo, zdroji života a svatosti,
 Srdce Ježíšovo, smíření za hříchy naše,
 Srdce Ježíšovo, potupou nasycené,
 Srdce Ježíšovo, za hříchy naše potřené,
 Srdce Ježíšovo, až k smrti poslušné,
 Srdce Ježíšovo, kopím probodené,
 Srdce Ježíšovo, zdroji všelikého potěšení,
 Srdce Ježíšovo, živote náš a vzkříšení
 naše,
 Srdce Ježíšovo, pokoji náš a smíření
 naše,
 Srdce Ježíšovo, oběti za hříšníky,
 Srdce Ježíšovo, spáso v tebe doufajících,
 Srdce Ježíšovo, naděje v tobě umírajících,
 Srdce Ježíšovo, slasti všech svatých,

smiluj se nad námi!

K. Ky-ri - e e - le - i - son. *K.* Kriste, u - slyš nás !

L. Kri-ste, vy-slyš nás !

Otče s nebes,	Bo-že,	} smiluj se nad námi !
Synů, Vykupiteli světa	Bo-že,	
Duše svatý,	Bo-že,	
Svatá Trojice, jeden	Bo-že,	

Svatá	Ma - ri - a,	} o-ro-duj za nás !
Svatá boží	Ro-di - čko,	
Svatá Panno	pa-nen,	
Svatý	Mi - cha-le,	
Svatý	Gabri - e - li,	
Svatý	Rafa - e - li,	
Všichni svatí andělé a archandě-lé,		} orodujte za nás !
Všichni svatí blahoslave-		
ných duchů řá-do-vé,		
Svatý Jene	Křti - te - li,	
Svatý	Jo - se - fe,	

Všichni svatí patriarchové

a pro-ro-ci,

Svatý Pe-tře,

Svatý Pa-vle,

Svatý On-dře-ji,

Svatý Ja-ku-be,

Svatý Je - ne,

Svatý To-má - ši,

Svatý Ja-ku-be,

Svatý Fi-li - pe,

Svatý Bartolo-mě-ji,

Svatý Ma-tou- ši,

Svatý Ši-mo-ne,

Svatý Tade- á-ši,

Svatý Ma- tě - ji,

Svatý Barna-bá-ši,

Svatý Lu-ká-ši,

Svatý Mar- ku,

o-ro-duj za nás !

orodujte za nás !

Všichni svatí apoštolé

a evange-li-sté,

Všichni svatí učedníci Pá-ně,

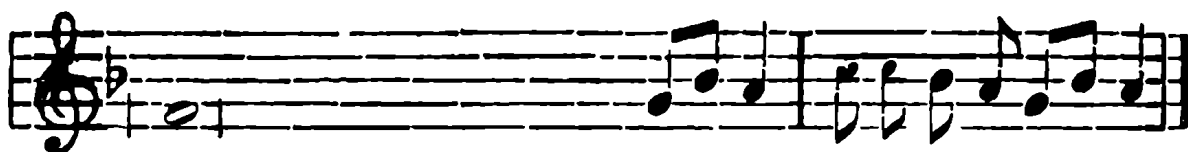
Všechna svatá nevin-ňát-ka,

Svatý Ště- pá- ne,

Svatý Va-vřin-če,

Svatý Vin-cen- ci,

Svatý Fabiáne a Šebesti - á - ne,

Svatý Jene a	Pav - le,	
Svatý Kosmo a Dami-á-ne,		
Svatý Gervázi a Pro-tá-zi,		
Všichni svatí mučed-ní-ci,		
Svatý	Sil-vestře,	
Svatý	Ře-ho - ři,	
Svatý	Am-bro-ži,	
Svatý	Augu-sti-ne,	
Svatý	Jero-ny-me,	
Svatý	Mar-ti-ne,	
Svatý	Miku-lá - ši,	
Všichni svatí biskupové		o-ro-duj za nás !
	a vyzna-va - či,	
Všichni svatí učitelé cír-kev-ní,		orodujte za nás !
Svatý	Anto- ní- ne,	
Svatý	Bene-di-kte,	
Svatý	Ber-nar-de	
Svatý	Domi-ni-ku,	
Svatý	Fran-ti-šku,	
Všichni svatí kněží a já-hno-vé,		
Všichni svatí mniši a poustevníci,		
Svatá Maří Magda-le-no,		
Svatá	Há - to,	
Svatá	Lu - ci - e,	
Svatá	A- než-ko,	
Svatá	Ceci - li - e,	

Svatá Kate-ři-no, } o -ro-duj za nás !
 Svátá Anasta-zi-e, }
 Všechny svaté panny a vdo-vy, } orodujte za nás !
 Všichni svatí a světice bo - ží, přimluvte se za nás !

Milostiv nám buď! Odpusť nám, Pane!
 Milostiv nám buď! U-slyš nás, Pa-ne!
 Od všelikého zlé-ho vysvoboď nás, Pa-ne!

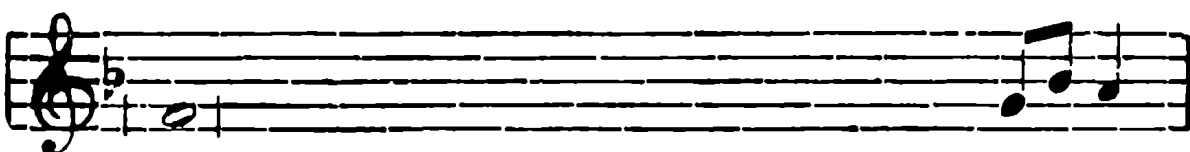
Od všelikého hří - chu)
 Od hněvu své- ho)
 Od náhlé a nenadálé smr - ti)
 Od úkladův ďá-blových)
 Od hněvu, nenávisti)
 a všeliké zlé vů - le)
 Od ducha smil - né - ho) vysvoboď nás Pane!
 Od blesku a škodlivé bouřky)
 Od metly zemětře-se-ní)
 Od moru, hladu a vál-ky)
 Od věčné smr - ti)
 Skrze tajemství svatého vtělení)
 svého)

Skrze při-chod svůj
 Skrze naroze-ní své
 Skrze křest a svatý půst svůj
 Skrze kříž svůj a umuče-ní své
 Skrze smrt svou a pohřeb svůj
 Skrze svaté vzkříše-ní své } vysvobod' nás, Pane!
 Skrze zázračné na-
 nebevstoupe-ní své
 Skrze příchod Utě-
 šitele, Ducha sva-té-ho,
 V den soud-ný

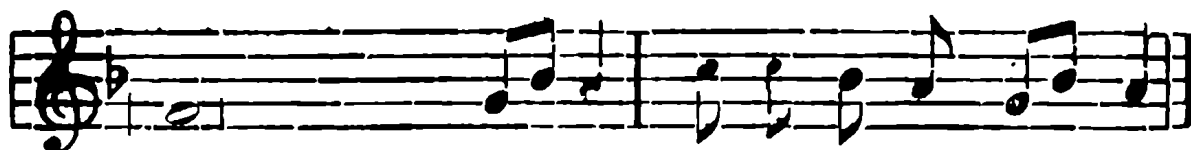

My, hříš-ní-ci, te-be pro-sí-me, uslyš nás!

Abys nám odpustiti rá-čil,*)
 Abys nám milostiv býti rá-čil,
 Abys nás ku pravému pokání přivésti rá-čil,
 Abys svatou církev svou spravovati a za-
 chovati rá-čil,
 Abys nástupce apoštolského a všechny řády
 církevní ve svatém náboženství zachovati ráčil,

*) tebe prosíme, uslyš nás! (jako nahoře.)

Beránku boží, jenž
 snímáš hříchy světa, smi-luj se nad ná - mi !
K. Kriste, u-slyš nás ! *L. Kriste,* vy - slyš nás !
K. Pane, smiluj se *L. Kriste,*
 nad ná-mi ! smiluj se nad ná - mi !
K. Pane, smiluj se nad námi !
 Otče náš . . .
 V. A neuvod' nás v pokušení !
 B. Ale zbav nás od zlého !

Žalm 69.

Bože, na mou pomoc pomni,
 Pane pomáhat mi prospěš !
 Ať se zahanbí a zardí
 ti, kdož dychtí po mé duši.
 Kéž zpět odejdou zahanbeni,
 kteří se z neštěstí mého těší.
 Kéž ihned odejdou s hanbou a studem,
 kdo se mi škodolibě smějí.
 Ale ať jásá a plesá z tebe každý,
 kdokoli hledá tebe.
 Komu milá je tvá spása,
 vždy ať říká: „Pán budiž slaven“ !
 Já jsem též ubožák a chudás,
 Bože, na pomoc mi přispěj !
 Tys má ochrana a pomoc,
 Hospodine neprodlévej !

Pomocník můj a vysvoboditel můj jsi ty;
Hospodine, neprodlévej! Sláva Otci

Ť. Spaseny učíš služebníky své,

Ř. Bože můj, doufající v tebe!

Ť. Budiž nám, ó Pane, věží mocnou

Ř. před tváří nepřítele!

Ť. Nic neprospívej nepřítel nad námi!

Ř. A syn nepravosti neuškod' nám!

Ť. Pane, podle hříchů našich nečiniž nám!

Ř. Aniž dle nepravostí našich odplacuj
nám!

Ť. Modleme se za svého nejvyššího
biskupa N.!

Ř. Hospodin zachovejž a obživiž ho,
blahoslavena učíš ho na zemi a nevydávej
ho v ruce nepřátel jeho!

Ť. Modleme se za svého císaře a
krále N.!

Ř. Hospodine, spasena učíš císaře a
krále našeho a vyslyš nás v den, ve kterýž
vzývati budeme těbe!

Ť. Modleme se za své dobrodince!

Ř. Odplatiž, Pane, všem dobře nám či-
nícím pro jméno své životem věčným!

Ť. Modleme se za věrné zemřelé!

Ř. Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane,
a světlo věčné ať jim svítí!

Ť. Odpočiňtež v pokoji!

Ř. Amen.

Ť. Modleme se za bratři nepřítomné!

Ř. Spaseny učíň služebníky své, Bože můj, doufající v tebe!

Ť. Sešli jim pomoc ze svatyně!

Ř. A se Sionu ostříhej jich!

Ť. Pane, vyslyš modlitbu mou!

Ř. A volání mé k tobě přijď!

Ť. Pán s vámi.

Ř. I s duchem tvým.

Modleme se!

Bože, jehož vlastností jest smilovávat se vždycky a odpouštět, přijmiž milostivě modlitbu naši, by smilovná dobrotivost tvá sprostila nás a všechny služebníky vazby hříchův!

Vyslyš, prosíme, ó Pane, pokorné prosby naše a chválícím tebe hříchy promiň, abychom od tebe dojíti mohli milostivého odpuštění i pokoje!

Nevýslovné milosrdenství své, Hospodine, laskavě nám prokaž a sprost' nás všech hříchův i vysvobod' od zasloužené pokuty!

Bože, jenž hříchem rozhněván a pokáním ukojen býváš, shlédni milostivě na modlitby svého zkroušeného lidu a odvráť od nás metlu svého hněvu, kteréž zasluhujeme za hříchy své!

Všemohoucí, věčný Bože, smiluj se nad služebníkem svým, nejvyšším biskupem naším N., a vediž ho dle dobrotivosti své po cestě věčného spasení, by pomocí tvou vyhledával a usilovně vykonával, co se tobě líbí!

Prosíme tebe, všemohoucí Bože, by služebník tvůj, císař a král náš N., kterýž smilováním tvým ujal se vlády říše, také prospíval všemi ctnostmi a jimi ozdoben jsa, mohl se vystříhati hříchu, vítěziti nad nepřáteli a v milosti dojíti k tobě, jenž jsi cesta, pravda a život.

Bože, od kteréhož pocházejí svaté žádosti, dobrá předsevzetí a spravedliví skutkové, dejž služebníkům svým pokoj, kteréhož svět dáti nemůže, aby naše srdce byla nakloněna plniti tvá přikázání a dni žití našeho byly pod ochranou tvou pokojny po odvrácení strachu nepřátelského!

Ohněm Ducha sv. zapal ledví a srdce naše, ó Pane, bychom sloužili tobě neposkvrněným tělem a zalíbili se ti čistým srdcem!

Ó Bože, všech věřících Stvořiteli a Vykupiteli, rač odpustiti hříchy služebníkům svým, aby nábožnými prosbami došli prominutí, kterého vždy žádali!

Činy naše, prosíme, ó Pane, milostí svou předcházej a pomocí svou provázej, aby

všechny naše modlitby a skutky tebou vždy se počínaly a tebou počaté se skonávaly!

Všemohoucí, věčný Bože, jenž panuješ nad živými i mrtvými a smilováváš se nade všemi, o kterých již předem víš, že tvými budou pro svou víru a skutky, pokorně tebe žádáme, by na přímluvu všech svatých z milosti tvé dojíti mohli odpuštění hříchů všichni, za které jsme si umínili konati modlitby a jichž duše tento nynější věk ještě v těle přechovává, nebo kteréž věčnost přijala od těla odloučené. Skrze Pána našeho, Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha sv., Bůh po všecky věky věkův Amen.

Ť. Pán s vámi.

Ř. I s duchem tvým.

Ť. Vyslyš nás všemohoucí a milosrdný Hospodin!

Ř. Amen.

Ť. A duše věrných zemřelých pro milosrdenství boží odpočiňtež v pokoji!

Ř. Amen.

Zastavení křížové cesty Pána Ježíše.

- I. Ježíš na smrt odsouzen.
 - II. Ježíš bere kříž na svá ramena.
 - III. Ježíš po prvé klesá pod křížem.
 - IV. Ježíš, nesa kříž, potkává bolestící matku.
 - V. Šimon z Cyrény pomáhá nésti Pánu Ježíši kříž.
 - VI. Veronika podává Pánu Ježíši roušku, již by setřel krev s tváře.
 - VII. Ježíš klesá po druhé pod křížem.
 - VIII. Ježíš napomíná plačící ženy jerusa-
lemské.
 - IX. Ježíš po třetí klesá.
 - X. Ježíš obnažen a žlučí napájen.
 - XI. Ježíš jest přibit na kříž.
 - XII. Ježíš umírá na kříži; (sedm slov Páně).
 - XIII. Ježíš sňat s kříže a dán v náruč své matky.
 - XIV. Ježíš jest pohřben.
- Klaníme se tobě, Pane Ježíši Kriste, a dobrořečíme tobě, neboť svatým křížem svým svět jsi vykoupil.
-

Tajemství sv. růžence.

Úvod.

„Věřím v Boha“ ... „Otče náš“ tři-
krát „Zdrávas, Maria“

1. Který v nás víru rozmnožiti račiž!
2. Který v nás naději posilniti račiž!
3. Který v nás lásku roznítiti račiž!

Sláva Otci

I. Tajemství růžence **radostného** (*zvláště v čase vánočním*).

„Otče náš“ desetkrát „Zdrávas Ma-
ria“ ...

1. Kterého jsi, Panno, z Ducha sv. počala.

2. Se kterým jsi, Panno, Alžbětu navštívila.

3. Kterého jsi, Panno, v Betlémě porodila.

4. Kterého jsi, Panno, v chrámě obětovala.

5. Kterého jsi, Panno, v chrámě nalezla.

II. Tajemství růžence **bolestného** (*zvláště v pátek a v postě*).

„Otče náš“ desetkrát „Zdrávas Ma-
ria“ ...

1. Který pro nás krví potiti se ráčil.

2. Který pro nás bičován býti ráčil.

3. Který pro nás trním korunován býti ráčil.

4. Který pro nás těžký kříž nésti ráčil

5. Který pro nás ukřižován býti ráčil.

III. Tajemství růžence slavného (zvláště od velikonoc do adventu).

„Otče náš“ desetkrát „Zdravas Maria“ ...

1. Který z mrtvých vstáti ráčil.

2. Který na nebe vstoupiti ráčil.

3. Který Ducha sv. seslati ráčil.

4. Který tě, Panno, na nebe vzíti ráčil.

5. Který tě, Panno, na nebi korunovati ráčil.

Modlitby k svatým.

Modlitba k sv. Josefu.

(19. března.)

Zdráv budiž, ozdobu patriarchův, ochránce svaté církve, jenž jsi ošetřoval chléb života!

Ť. Oroduj za nás, sv. Josefe!

Ř. Abychom hodni učinění byli zaslíbení Kristových.

Modleme se! Prosíme tebe, ó Pane, račiž nám pro zásluhy snoubence nejsvětější Rodičky pomoci, by nám na jeho přímluvu bylo uděleno, čeho nemůže dosáhnouti naše nedostatečnost. Jenž žiješ a kraluješ na věky věkův. Amen,

Modlitba k sv. Václavu.

(28. září.)

Hledal Hospodina a dal jemu Hospodin moudrost a statečnost, aby založil dům boží a připravil svatost v národě na věky.

Ť. Slávou a ctí korunoval jsi ho, Pane!

Ř. A povýšil jsi ho nad dílo rukou svých.

Modleme se! Bože, jenž jsi sv. Václava pro mučednickou palmu přenesl z pozemského knížetství do nebeské slávy, jeho prosbami chraň nás všeho protivenství a popřej nám radovati se z jeho společnosti v nebesích. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Modlitba k sv. Aloisi.

(21. června.)

Málo menším andělův jsi ho učinil, Hospodine, slávou a ctí jsi ho korunoval!

Ť. Blahoslavení čistého srdce.

Ř. Neboť oni Boha viděti budou.

Modleme se! Bože, jenž si ve sv. Aloisi podivuhodnou nevinnost života s touž spojil kajícíností, uděl nám pro jeho zásluhy, bychom se mu podobali kajícíností, když jsme ho nenásledovali v nevinnosti. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Modlitba k sv. Stanislavu Kostkovi.

(13. listopadu.)

Dokonav v krátku, vyplnil časy mnohé ;
líbilaf se Bohu duše jeho, protož pospíšil jej
vyvésti z nepravosti.

Ť. Oroduj za nás, sv. Stanislave !

Ř. Abychom hodni učinění byli zaslíbení
Kristových.

Modleme se ! Bože, jenž jsi mezi divy své
moudrosti útlému věku sv. Stanislava udělil
svatosti dospělých, dej, prosíme, abychom
ustavičnou prací čas vykupujice, vešli do
věčného pokoje. Jenž jsi živ a kraluješ na
věky věkův. Amen.

Modlitba k sv. Cyrilu a Methodu.

(5. července.)

Ti jsou mužové svatí a slavní, zvěstující
pravdu boží ; jazykové jejich byli klíči krá-
lovství nebeského.

Ť. Kněží tvoji oblecte se spravedlností !

Ř. A svatí tvoji se veselte !

Modleme se ! Všemohoucí, věčný Bože,
jenž si nám dal poznati učení ústy svatých
biskupů Cyrila a Methoda, popřej nám,
abychom oslavujice je na zemi, byli k nim

připočtení v nebi. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Modlitba k sv. Vojtěchu.

(23. dubna.)

Slavný mučedníku, výborný pastýři, ozdobo Čechů, svatý Vojtěše, oroduj za lid tobě oddaný a za veškerou obec svatou!

Ť. Abychom hodni učinění byli zaslíbení Kristových.

Ř. Oroduj za nás, sv. Vojtěše!

Modleme se! Bože, jenž jsi sv. Vojtěcha, mučedníka svého a biskupa, ráčil korunovati ctí a slávou, dej nám, prosíme, aby orodoval za nás v nebesích, když pomáhal nám na zemi k blažené věčnosti. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Modlitba k sv. Janu Nepomuckému.

(16. května.)

Dal mi Hospodin jazyk v odplatu mou a v něm jej chváliti budu.

Ť. Tajemství královské ukrývati dobře jest.

Ř. Ale skutky boží zjevovati poctivé.

Modleme se! Bože, který jsi církev ozdobil novou mučednickou korunou ve sv.

Janu pro zachování zpovědního tajemství, dej, abychom na jeho přímlovu jazyk na uzdě držíce, připočtení byli k blahoslaveným, kteří jazykem neklesli. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Modlitba k patronům českým.

Na zdech tvých, Jerusaleme, ustanovil jsem strážce, kteří věčně chváliti budou jméno Hospodinovo.

Ť. Hospodine, Bože, v tebe doufali otcové naši.

Ř. Doufali a vysvobodil jsi je.

Modleme se! Budiž, prosíme, Hospodine, milostiv nám služebníkům svým pro slavné zásluhy sv. mučedníkův a patronů našich, Cyrila a Methoda, Víta, Václava, Vojtěcha, Zikmunda, Jana Nepomuckého, Prokopa, Kosmy a Damiána, Benedikta s bratřími, Norberta, Josefa a Lidmily, bychom na jejich prosbu zbaveni byli všeho zlého. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Modlitby za jiné.

Za rodiče.

Bože, který jsi poručil ctíti otce a matku, shlédni na duše mých milých rodičův! Kéž bych je tak miloval a jim tak byl poddán, jako Ježíš Panně Marii a sv. Josefu! Ty sám, ó Bože, odplať jim všecko, co za mne vytrpěli a co dobrého mi prokázali! Ochraňuj jich, ó Bože, ode všeho zlého a zachovej je ve zdraví po mnohá léta! Popřej mně, abych jim mohl býti podporou ve stáří a po smrti se s nimi shledal v nebesích! Amen.

Za bratry, sestry, příbuzné.

Ó Bože, jenž milostí svou vážeš svazek pokrevnosti i příbuzenství a posvěcuješ jej vzájemnou láskou, rač obdařiti požehnáním bratry a sestry a příbuzné moje! Zachovej je ve svornosti a lásce, ve svatém pokoji a bohabojnosti! Oddal od nich a ode mne veliký hněv a záští, bychom vzájemně si pomáhali snášeti těžké břímě tohoto života, bychom podporovali se ve ctnostech a dobrých skutcích a všichni byli účastni blažené věčnosti. Amen,

Za učitele.

Díky tobě, Bože, za milost, že jsi mi dal v učitelích bezpečné vůdce a rádce na cestě ctnosti a osvěty. Odplať jim sám hojně za péči a snahu, kterou mi věnují! Mně dej srdce poslušné, bych ochotně následoval jejich slov, srdce vděčné, bych na ně nikdy nezapomínal, i srdce ctnostné, bych jim působil vždy radost a čest! Amen.

Za spolužáky.

Dobrotivý Bože, doporučuji tvé ochraně všechny své spolužáky. Ostříhej jich od všelikého nebezpečí těla i duše, rozněť v nich touhu po pravé osvětě a životě ctnostném, aby věkem a milostí prospívali před tebou a před lidmi! Uděl nám všem, abychom jednou byli ku prospěchu a oslavě církve sv., ke zdaru a chloubě drahé vlasti, ku podpoře rodičů, k radosti učitelův, sobě pak ke spáse! Amen.

Za vlast.

Bože otců mých, králi nebes i země, k tobě vznáším svou vroucí modlitbu za blaho své vlasti a svého národa. Tvé svaté požehnání učinilo krásnou a kvetoucí moji vlast po

pohromě největší, kdy bídou lidskou byla k pláči zmařena; ono nadchlo silou a osvětlilo rozumem statečné a zmužilé její bojovníky a přivedlo chudobku již v zapomenutí klesající zase na stupeň slávy mezi ostatními národy. Ó jak velice tobě za to děkuji, Bože můj, a prosím tebe celou vroucností, aby tvé požehnání dlelo nad milovanou zemí, dokud kámen bude v ní státi na kameni, a spočívalo nad národem drahým, dokud nepřestane žíti jazyk jeho mluvy!

Žehnej vlast mou, Bože, kdy polibkem jara ze spánku zimního probuzena bývá a odívá se v zeleň mladistvou, kdy vůní líbeznou jsou naplněny její lesy i háje, plničky ptáčího ševelu; žehnej vlast mou, Bože, kdy požehnána jsou pole a role její zrajícími plody a obyvatelé její v potu tváří svých snášejí úrodu do svých příbytků; žehnej vlast mou, Bože, kdy jeseň v ní na svou vládu nastoupí a stromy a keře zralými plody obalí, a žehnej vlast mou, Bože, i tehdy, kdy pokryje háv sněhový její hory a lesy i chaloupky, jako hvězdy na nebi rozseté!

Tvé požehnání svaté nechť vejde do paláců zámožných, aby tam hnula srdci k dobročinnosti a k útrpnosti; nechť nemine prahu chatrče chudičké, by oblažilo jejího majetníka, kteréhož chyška ta jest jediným

bohatstvím, a nechť vynajde i ty ubožáky, kteří nevědí, kam hlavu svou položit!

Neopouštěj, Hospodine, národa, jehož krev jest krví mou a jehož tlukot srdce i mého jest tlukotem, chraň ho, střež a opatruj, zachovej ho ode zla veškerého a od záhuby každé!

Dej, aby nikdy v něm nevznikly různice a nesváry domácí, chraň ho od úkladů zlých jeho nepřátel a popřej, aby ve svornosti, lásce bratrské a v míru dokonalém hledal a našel blaho své!

Vzněť v srdcích našich, v srdcích celého národa pravou, ryzí lásku k vlasti, nechť všichni milujeme rodnou svou zemi jako matičku svou a hotovi jsme v každém okamžiku sílu svou, ducha svého a rozum svůj službě její zcela zasvětit.

Osvěť milostí svou, Hospodine, též duše zbloudilé, které se hanbí za jazyk svých předkův a nectí drahého otců našich dědictví, přiveď je k srdci společné naší matky a učiň zdárnými dítkami jejími!

A tak rosou božského požehnání tvého, všemohoucí Bože, hojně pokropena jsouc, vlast má skvíti se bude v kráse májové; šedý, omžný věnec hor skvostnou jí bude korunou; šepotající, zelenavé lesy vlasem bohatým a řeky stříbropěnné líbeznými stužkami spojujícími lásku naši společnou. — A když

svorně, bratrsky budeme pracovati společně, jak na polích, rolích a v chatrčích doškových, tak i na místech vědy, učenosti a umění, pak s tvým, Pane, přispěním zasedne vlast má na trůn mezi národy a vynikati bude mezi nimi jako démant mezi křemeny.

O dej, Bože dobrotivý, abych činností svou vlasteneckou byl ozdobou své země rodné a tak sobě zasloužil klidného odpočinku v jejím klíně, a dopřej mi té milosti, abych životem bezúhonným, vzorně křesťanským v této vlasti hoden byl vstoupiti jednou ve vlast všech národů celého světa! Amen.

(V. B. Třebízský.)

Za zemřelé.

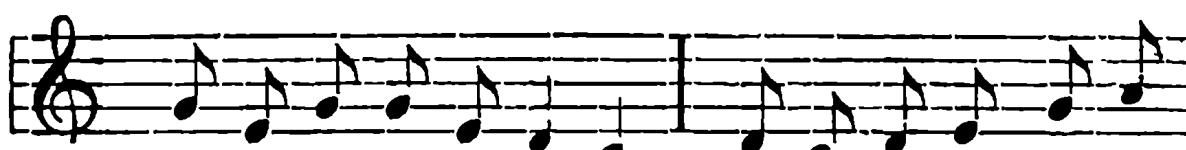
Modleme se! Nevcházej v soud se služebníkem svým, Hospodine, neboť žádný člověk nebude ospravedlněn před tebou, neodpustíš-li mu jeho hříchův! Kéž mu není těžký tvůj soudný výrok, ježto se za něj přimlouvá křesťanská víra a naše upřímná modlitba. Poněvadž byl za života svého ozdoben znamením nejsv. Trojice, kéž milostí její osvobozen jest od věčného trestu a přijat do vlasti nebeské! Amen.

„Otčenáš“ . . . „Zdrávas, Maria“
„Odpočinutí věčné“ .!

Písně adventní.

Na počátku mše svaté.

Antifona se žalmem. („Ecce Dominus“ dle antifonáře Arnošta z Pardubic r. 1364, rkp. kapitální knihovny v Praze, sign. P/6.).

Ejhle, Hospodin přijde, a všichni sva-tí je-

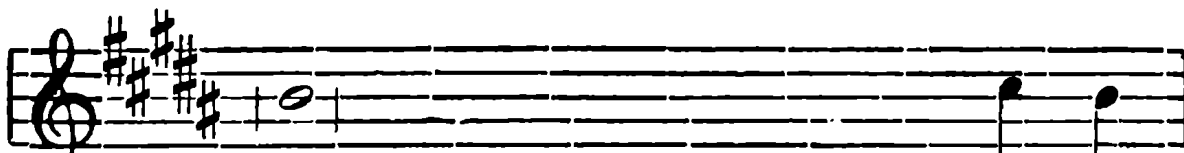

ho s ním; a bu-de v den onen světlo vel - ké,

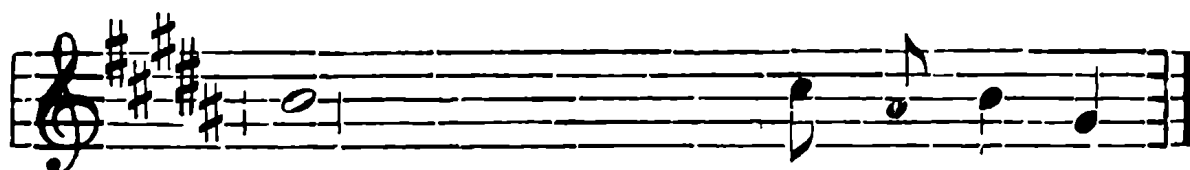

al - le - lu - ja.

(Třikrát, vždy o tón výše.)

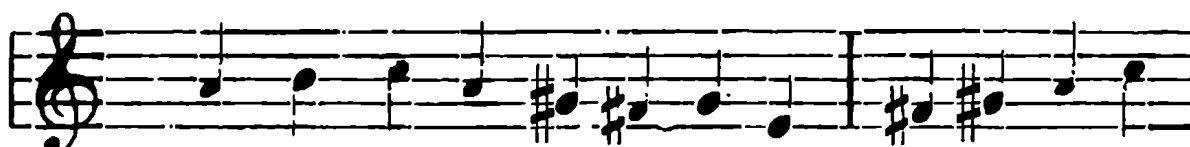
1. (<i>Ant.</i>)	Rosu dejte, nebesa,	s hů - ry
2.	Otevři se,	ze- mě,
3. (<i>Ž.</i>)	Požehnal jsi, Hospodine,	svou ze - mi,
4.	Sláva Otci i	Sy - nu
5.	Jakož byla na počátku i nyní i vždycky	
6.	Rosu dejte, nebesa,	s hů - ry
7.	Otevři se,	ze - mě,

1. a deštěte spravedlivého o - bla - ko - vé.
2. a vydej Spa - si - te - le!
3. odvrátil jsi za - je tí na - še.
4. i sva - té - mu Du - chu.
5. i na věky vě - kův. A - men.
6. a deštěte spravedlivého o - bla - ko - vé.
7. a vydej Spa - si - te - le!

Hle, přijde Pán.

(Z kancionálu Šteyerova r. 1683.)

1. Hle, při-jde Pán, Spa-sitel náš, ce-stu je-mu
při - jde žá - da - ný messi-áš, srdce mu při-

spravme.
prav-me!

Přijde, přijde Vy - ku-pi - tel,
přijde světa Na - pra-vi - tel,

zbožně za-ple-sej - me;
chvá-lu Bo - hu vzdejme!

2. Ten, o němžto zvěstovali dávni prorokové, o nějž prosíce volali světa národové, - přijde atd.

3. Vyslyšel Bůh lidské lkání - na nebeské výši, - slal ze svého smilování Syna zemské říši. - Přijde atd.

4. Vyslechla již Panna čistá - z rodu Davidova, - že má býti matkou Krista božího dle slova. - Přijde atd.

5. Odvykejmež nepravosti, - ctnostmi se odějme, - vznešenému svému hosti - v duši byt chystejme! Přijde atd.

6. Obráťte se, ó hříšníci, - a čiňte pokání; - buďte z svých hříchů kající, čas jest smilování! Přijde atd.

Kriste Ježíši!

(*Roratní píseň.*)

(Z královéhradeckých roramin na pondělí, rkp. sign. II. 7. fol. 74a z r. 1585. Latině složil Mikuláš, biskup Tábořský; přel. Šturm.)

1. Kriste Je-ží - ši, ty spá - so nej - vyš - ší,

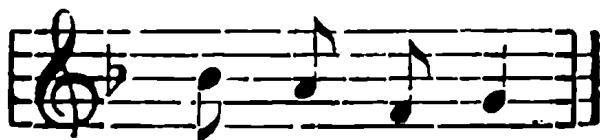
shlé-dni na nás svou sva-tou mi - lo - stí,

za-hří-vej nás, a - by slav- né tvé jmé- no

v nás i v církvi by-lo ctě-no, chvá - le - no a

ve - le - be no!

2. Ode věčnosti - tys u velebnosti - roven
Otcí, - s ním jeden v podstatě Bůh, i
v moci. Od počátku bylo vše učiněno
skrze tebe, - slunce, hvězdy, zem i nebe.

3. Život pověčný - sám v sobě bezpečný -
chováš vždycky; - jen tebou obrozen - život
lidský. Smrti zlé se nebojí, - kdo v tvé
víře pevně stojí, - se světa jde ku pokoji.

4. Tvého příchodu - po světa obvodu
všecko čeká, - jen pekla pán tebe - vždy se
leká. Požehnej nám, žádáme, - co tvým
jménem počínáme, dej, ať svatě dokonáme!

5. Opatruj nás sám, - vždyť Otcem sluješ
nám, - na své děti - rač milostivě dnes
pohleděti! - Osvobod' nás od zlého - a též
syna kajícího přived' do království svého!

Věčný, velký Bože!

(*Roratní píseň.*)

(Z královéhr. ror. pond., nápěv z XV. stol. na „Singuli catholici“ v sedlčanském kancionále.)

1. Věčný, velký Bo-že náš, Pa-ne Je-su Kriste,

na věky jenž přebýváš v slávě Ot-ce ji-sté!

2. Sestoupil jsi s nebe k nám - z lásky Otce svého, - abys hledal spáasy sám - lidu zbloudilého.

3. Dej nám v tomto životě - ve tvé pravdě státi, - srdce chovat v čistotě, - hříchů všech se báti!

4. Nedopusť nám trpěti - krutý pekla plamen, - v nebi kaž nám bydleti - na vše věky! Amen.

Zdrávas buď, Panno Maria!

(*Roratní píseň.*)

(Mladší zápis z královéhr. ror. neděl., rkp. sign. B, 12. fol. 102^b z r. 1585—1604.)

1. Zdrávas buď, Panno Mari-a, ó krá-lov-no!

2. Shlédni na nás dolů s nebe, - ó královno! - my snažně prosíme tebe, ó královno, Maria!

3. Aj, ty jsi matka milosti, - ó královno! - život nebeské sladkosti, - ó královno, Maria!

4. Po Bohu naše naděje, - ó královno! - přímluva tvá nám prospěje, ó královno, Maria!

5. K tobě voláme v soužení, - ó královno! - synové Evy ztrápení, - ó královno, Maria!

6. K tobě voláme lkajíce, - ó královno! - zkroušeně hříchů želíce, - ó královno, Maria!

7. V údolí tomto slzavém, - ó královno! - ochranu máme v srdci tvém, - ó královno, Maria!

8. Tys naše orodovnice, ó královno!
nás dítek svých milovnice, ó královno,
Maria!

9. Oči své lásky obrať k nám, - ó královno! - ochraň nás proti úhonám, - ó královno, Maria!

10. Ukaž nám Synáčka svého, - ó královno! plod života přecistého, - ó královno, Maria!

11. Po naší pouti vezdejší, - ó královno! - dej pak nám život vzácnější, - ó královno, Maria!

12. Ó svatá boží Rodičko, - ó královno! - oroduj za nás Matičko, - ó královno, Maria!

13. Bychom božích zaslíbení, - ó královno! - hodni byli učinění, - ó královno, Maria!

14. Prosiž za nás hříšné nyní, - ó královno! - také v hodině poslední, - ó královno, Maria!

Ó Duše svatý!

(*Roratní píseň.*)

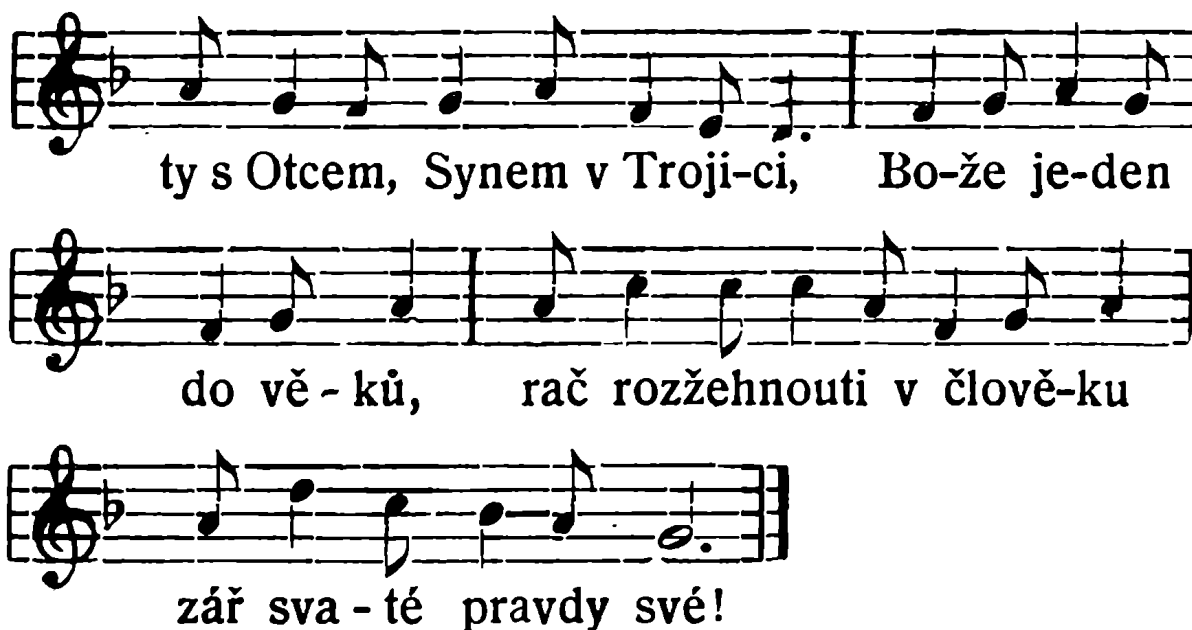
(Z královéhradeckých roramin úterních.)

1. Ó Duše svatý, Pa-ne náš, jenž na-šich du-

ši sla-bost znáš, přej darů svých do-sí-ci;

ty s Otcem, Synem v Troji-ci, Bo-že je-den
do vě - ků, rač rozžehnouti v člově-ku
zář sva - té pravdy své!

2. Když v cestu naši přijde mam, - ó Duše
svatý, kloň se k nám! - Když zabloudíme
s pravých cest, - ty září pravdy rač nás
vést - v ráj, kde v ohni věčných hvězd - tvé
čárův plné sídlo jest, - ó velký vůdce náš!

3. Když zmítá šírem zmatků vír, zas
pravda tvá mu vrátí mír; - když rady
klamných proroků se pojí v prudkém
útoku - ztéci víry naší zed', - ty milostivě
v duši hled', - ó těšiteli náš!

4. Těch očí sladkých mírný jas - i choré
duše zlčí zas - a pochyb temno zaplaší; -
tvá síla kéž nás povznáší - v čarokrásný
rajský luh, - kde s Otcem vládne Syn i Duch,
- ó učiteli náš!

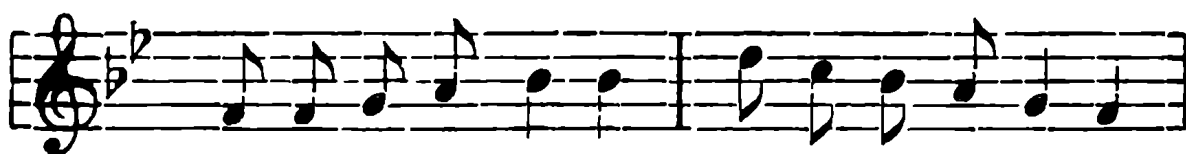
5. Ó Pane, v chvílce poslední - ty mírně
na nás pohlédni a po trampotě zemských
cest - rač ozářenou duši vést - v ráj, kde

Otec, Syn i duch, náš trojjediný velký
Bůh, - je soudcem na věky!

Písně vánoční.

Zvěstujeme světu.

(Nápěv v rkp. sedlčanském z XV. stol., fol. 165b;
slova v kancionále Rozenplutově z r. 1601, str. 36.)

1. Zvěstuje-me světu ra dostné po-selství,

že Syn Boží při-jal na se člověčenství.

Ne-be-skému krá-li čiňme prozpěv chvály,

vrou - cí, ne - u - stá - lý!

2. Proroci již dávno, že přijde, hlásali, -
messiáše Krista - toužebně čekali. - Zavítej,

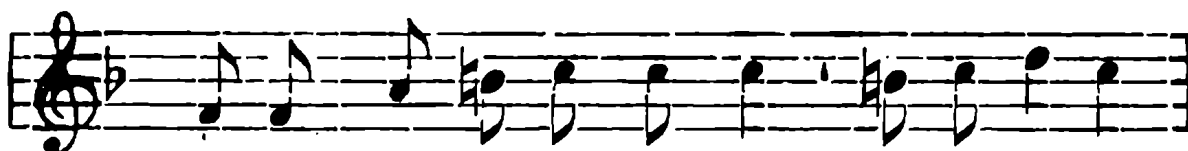
ó kníže, z chudičké své chýše, zavítej
nám blíže!

3. Slunce veselí se - s hvězdami se všemi,
- které s milou tváří - dívají se k zemi - na
Boha věčného, - krále nebeského, - v jesle
vloženého.

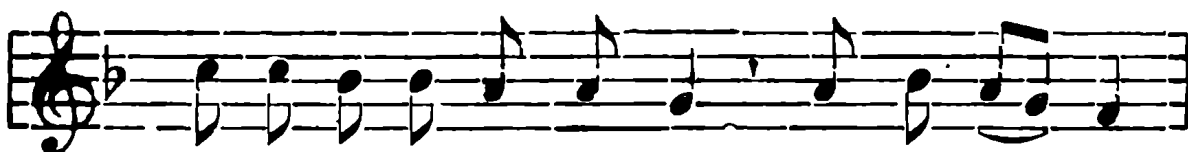
4. Od východu spějí - králové k Betlemu,
pastýři se koří - Spasiteli svému. - I my
neváhejme, - Ježíše hledejme, - jemu poctu
vzdejme.

Narodil se Kristus Pán!

(Z II. pol. XV. stol., slova v sedlč. rkp., fol. 181^b.
Z latinské „Ey virgo parit filium“).

1. Na-ro- dil se Kristus Pán, ve-sel-me se!

Z růže kvítek vy-kvet nám, ra - duj-me se!

Z ži-vo-ta či-sté-ho, z ro-du krá-lovského

nám, nám na - ro - dil se.

2. Jenž prorokován jest, veselme se! - ten na svět poslán jest, radujme se! - Z života atd.

3. Člověčenství naše, veselme se, - ráčil vzíti na se, radujme se! - Z života atd.

4. Goliáš obloupen, veselme se! člověk jest vykoupen, radujme se! - Z života atd.

Vyšlo slunce jasné.

(Roratní píseň.)

(Z královéhr. roramin úter. jako „Již mi pan Zdeněk z Konopiště“ z XV. stol.)

1. Vyšlo slun-ce jas-né u Be-tle-ma v noci,

máme dít-ko krásné divnou božskou mocí,

z te-be, ó Pan-no Ma-ri-a!

2. Milost se nám dává velká, neslýchaná; - Bohu budiž sláva, - máme Krista Pána - z tebe, ó Panno Maria!

3. Vzešla nám již spása, - plesá nebe celé, - země všechna jásá, - mámeť Spasitele - z tebe, ó Panno Maria!

4. Splněna jest dávná - lidstva všeho
žádost, - přišla doba slavná, - máme vel-
kou radost z tebe, ó Panno Maria!

Vítej, milý Jesu Kriste.

(*Roratní píseň*)

(Z královéhr. roramin sobotních, slova v rkp. svato-
vítském sign. I. E 25 z XV. stol.)

1. Vít-ej, mi-lý Je-su Kriste, na-ro-ze-ný

z Pan-ny či - sté, a - bys na - še vi - ny,

sám jsa bez po-skrvny, ob-myl a shladil.

2. V tom ukázal Bůh lásku k nám, - že
Syna svého poslal k nám; již by v něj
věřili, - aby živi byli skrze něj sama.

3. Neb skrz Krista máme všichni v jed-
nom Duchu přístup k Otci, - bychom skrze
něho, - nehledíc' jiného, - s věrou k Bohu šli.

4. Kdož skrze Krista nepůjde, cesty do nebe nenajde; - nebo cesty není - nižádné k spasení, - nežli Kristus sám.

5. Kristus jest naše naděje; - žádný nám nic neprospěje, - odřeknem-li se ho, - Spasitele svého, - běda nám bude.

6. Jezu Kriste, rač nám dáti, - abychom tě mohli znáti, - tebe se držeti, s tebou vždycky býti. - Dej to Bůh! Amen.

Písně po Zjevení Páně.

Mé jsi potěšení.

(Dle kancionálu svatojanského II. č. 417.)

1. Mé jsi po - tě - še - ní, můj Je - ží - ši,

ú - to - či - ště mo - je, Bůh nej-vyš - ší,

nad te - be ji - né - ho nic ne - žá - dám,

2. Hříchy mám rozličné, těžké, mnohé, -
na duši své drahé, přeubohé; - přece však
rád mám jen Pána svého, - miluji Ježíše
laskavého.

3. Víím, že on hříšníkům peklem hrozí, -
dobří že obdrží nebe mnozí; proto ho
miluji, že Bůh můj jest; miluj ho, duše má,
Pánem tvým jest!

4. Vše, co na světě mám, vše jest jeho;
- jsou to jen milosti Pána mého; - jehoť jest
duše má v hříšném těle, nic nemám bez
svého Spasitele.

5. Duši mu navrátím při skonání, - tělo
své odevzdám v zmrtvýchvstání; - na jeho
lásce mám dosti věčně, za milost děkuji
prostě, vděčně.

6. S Ježíšem živu být jest má radost, -
s Ježíšem umřítí jest má žádost, - s Ježíšem
v nebi být toť má sláva, - chvála Ježíšova
nepřestává.

Ó Jesu, spáso moje!

(Kancionál olomoucký, str. 28.)

2. Bys všeho hříchu tíži - s nás hříšných,
Kriste, sňal, - sám na potupném kříži - za
nás ses v obět dal! Ach, zraněné to srdce

tvé - tak sladce mne též k lásce zve. - [: Ty jediná jsi touha má, - můj Ježíš, Bůh a Pán. :]

3. Kdo vroucně tě miluje a v lásce setrvá, - již v světě obdaňuje - jej, Pane, milost tvá. - Jen láska tvá mír srdci dá - a proto lká vždy duše má: - [: tys nejdražší, tys nejsladší - můj Ježíš, Bůh a Pán. :]

4. Ty, Kriste, ve svátosti - sám za pokrm ses dal, - bys svojí přítomností - nám život zachoval. Ó duše má jak zaplesá, - když požívá tajemství tvá, - [: v nichž k mé spáse podává se - můj Ježíš Bůh, a Pán. :]

5. Ó Jesu, lásky zdroji, ty touho duše mé, - kéž na vždy s tebou spojí - mne svaté srdce tvé, - bych hříchů lkál, tě miloval, - se spasen stal a radoval, [: kde v slávě své svým zjeví se - můj Ježíš, Bůh a Pán. :]

Písně postní.

Již jsem dost pracoval.

V normálním zpěvníku z 1789 mezi staršími písněmi, str. 231.)

1. *Kyrie*. Již jsem dost pracoval, pro tebe člo-vě-če,
tři - a-tři-ce- ti let, ó bíd-ný hříšníče!

Půjdu, půjdu do sva té ho města,

tam, kde mne již če - ká křížo-vá má cesta.

2. *Gloria.* Při mém narození andělé zpívali, - a ač jsem byl v jeslích, - slávu mi hlásali; všechno, všechno - nyní se již mění, - za třicet stříbrných - učedník mě cení.

3. *Evangelium.* Když jsem lidu kázal - přesvaté učení, - lid se za mnou valil, - hledaje spasení. - Ejhle, ejhle, - přišla již ta doba, - kde mne na kříž žádat - bude jeho zloba!

4. *Credo.* Zázraky veliké - lid ten když spatřoval, že Bůh sstoupil s nebe, vždy o mně volával. - Běda, běda, - víru tu lid ztrácí, - za mne se již stydí, - v nevěru se kácí!

5. *Obětování.* Již tedy k večeři - poslední zasedám, - chléb a víno беру, k nebi je pozvédám. - Slyšte, slyšte - památná má slova, oběť se již koná - tajemná a nová!

6. Chléb v tělo, víno v krev - svou vlastní proměním, památku své smrti na věky

zůstavím. Vizte, vizte - velkou lásku moji,
- věnujte mi za to - celou duši svoji!

7. *Sanctus*. Aj, již ze zahrady - k soudcům
jsem odvěčen, - zbičován, uplván trním
jsem ověnčen. - Ejhle, ejhle, - vizte svého
Pána, - jemů jste volali - nedávno Hossana!

8. *Po podzvihování*. Na kříži již obět - ko-
nám já krvavou, - za vás dluhy platím - tě-
lem i krví svou. - Otče, Otče, - odpusť světu
všemu, - otevři již nebe - člověku hříšnému!

9. *Agnus Dei*. Beránek dokonal, - slunce
se zatmělo, - lidí dobrých srdce - bázní se
zachvělo. - Kriste, Kriste, - ó Beránku tichý,
v prsa svá se biji, - odpusť mi mé hříchy!

10. *Přijímání*. Rozvaž, ó duše má, - vše
jest již skončeno, tělo Páně svaté do
hrobu vloženo; - Pane, Pane, - vlož se v duši
moji, - tělo tvé a krev tvá - ať mé rány hojí!

11. *Konec*. Děkuj Pánu vroucně, - kající
křesťane, - co mu srdce zbodlo, - ať se již
nestane! - Volej, volej: - „Spěchám ku po-
kání, - neb smrt může přijít - náhle z nenadání.“

Horo Olivetská!

(Dle nápěvu: „Žiž jsem dost pracoval“.)

1. Horo Olivetská, - na tobě se modlil, -
o sílu k trpění Ježíš Otce prosil. - Kéž

modlitbou všecko počínáme, v ní vždy
potěšení, posily hledáme!

2. Pot krvavý teče - s Ježíšova těla, -
v úzkosti posilněn on jest od anděla. - Buď
v úzkosti - při nás, Kriste milý, - v zápasu
smrtném - ať nás anděl sílí!

3. Zrazen od Jidáše, - apoštola svého, -
svázán jest na rozkaz - lidu nevděčného.
Ó Ježíši, - dej nám trpělivost, abychom
snášeli - všelikou nevděčnost!

4. Pravdu Annášovi povídá tázaný, -
políček služebník - dal mu nevázaný. - Dej,
bychom též pravdu vyznávali - a pro ni
trpěti se nestrachoali!

5. „Hoden smrti!“ volá - lid u Kaifáše, -
tam celou noc tupí - a bije Ježíše. - Sil nás,
bychom - každé potupení - z lásky k tobě
snesli i všechno trápení!

6. K Pilátu pak veden, - také k Hero-
dovi, - od něho zas poslán - jest ku Pilátovi.
- Kéž ta cesta - pro nás marná není, kéž
i naše kroky směřují k spasení!

7. „Propuť Barabáše!“ - tak židé žádají.
- „Ukřižuj Ježíše!“ tak všichni volají. -
Nedej, Kriste, - bychom milovali - svět více
než tebe, - tebou pohrdali!

8. Ukrutně zbičován, - korunu trnovou
bolestně vraženou má v svatou hlavu

svou. - Nad ztrýzněným hledme lítost míti,
- nechtějme hříchy již znovu ho mučiti.

9. Lid žalobou soudci strašně vyhro-
žuje, - Pilát nevinného - k smrti odsuzuje. -
Kéž z ohledův lidských nehřešíme - a
svého bližního - nikdy nesoudíme!

Křesťanská duše !

(Dle kancionálu svatojanského I. č. 145.)

1. *Intr.* Křes-fanská du - še, roz-va-žuj sobě,
kte-rak Pán spá-sy do-bý-vá to-bě.

Hle, kr-ví po-tí se a v duši rmoutí se,

vzdychá k Ot - ci trud-ně v no - ci.

2. *Gloria.* Andělé v nebi - pějí mu slávu,
- Jidáš však bídný - v nepřátel davu - tam,
kde jest Pán Ježíš, - tam s nimi chvátá již,
- zradou Krista - na smrt chystá.

3. Žoldnéři Pánu - svázali ruce, - ke
soudcům v městě - vedou ho prudce; - hle,

světa Stvořitel, - můj božský učitel - zhaněn
bídne, - trpí klidně.

4. Soudcové svědky - sehnali lživé,
s radostí slyší - svědectví křivé; - Syn Boha
živého, Pán soudce hříšného - křivdu
snáší - vinou naší.

5. *Obětování.* Přehořký kalich - počíná
píti, - snáší již bičův ukrutné bití; - již
obět přeblahou - svou krví předrahou
koná v bolu; - slav ji spolu!

6. Spasitel božský, - král věčné slávy, -
korunu z trní - má kolem hlavy; - ó duše,
rozjímej, - tu obět v mysli měj, - srdce celé
- dej mu vřelé!

7. *Sanctus.* Ve tvář již plijí - božskému
Pánu; klekají před ním - v posměch a
hanu; - to trpí boží Syn, - jež v nebi serafín
- chválí vroucně, - přehoroucně.

8. *Po podzvihování.* Aj, již to svaté Kri-
stovo tělo - zdviženo vzhůru. - Pro mě tak
pnělo - na kříži s bolestí, to pro mě ne-
řesti; z ran krev řine, - pro mě plyne.

9. Ó jak jest velká - lásky té míra, -
v mukách již krutých Pán Ježíš zmírá; -
mých hříchů velký dluh - již splatil věčný
Bůh, - sklání hlavu, - vchází v slávu.

10. *Přijímání.* Nesmírná láska božího
Syna, - kteroužto moje - zhlazena vina! -

Na kříži dokonal, - by se mi v pokrm dal, -
hody strojí - duši mojí.

11. *Závěr.* Jaké ti díky, - Pane, mám
vzdáti? - Chci se z svých hříchův - v tento
čas káti; - krve tvé neztratím - a v tvou se
navrátím - náruč, svého - Otce ctného!

Svatý kříži!

(Dle kancionálu svatojánského II. č. 548.)

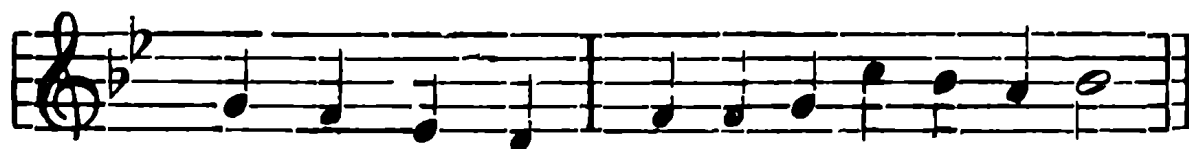
1. Sva - tý kří - ži, te-be ctíme, tvr - dé lůžko
jež v den soudný u - vi-dí-me, na ne-be-sích

Je-ží-še, Slovem, srdcem te - be ctí-me,
třpy-tit se.

lůž-ko Pá-na Je-ží - še! Slovem, srdcem

te - be ctí-me, lůž-ko Pána Je - ží-še!

2. Ty, památko umučení, - naplň láskou boží nás, - chraň nás všeho provinění - umučení Páně hlas! - [: Slovem, srdcem atd. :]

3. Praporem nám, svatý kříži, - v boji, ve vší bídě bud', - udatnost a věrnost v tíži - stálou v srdci našem vzbud'! - [: Slovem, srdcem atd. :]

4. Vítězství tys rukojemství, - k tobě kdo se přivine, - hledě na tě v protivenství, - ten se cíle nemine. - [: Slovem, srdcem atd. :]

5. Pomník, prapor, zaručení - vítězství i ochranu - s nadějí mám v tom znamení, - ctíti je nepřestanu. [: Slovem, srdcem atd. :]

6. Nyní pak jest naše přání, - až nás Pán Bůh povolá, - aby ústa při skonání - chválu kříže hlásala. - [: Slovem, srdcem atd. :]

Dokonáno jest.

(Dle Karlíkova zpěv. pro kostel a školu z r. 1860.)

Do-ko-ná-no jest, smrt plesá, Kristu hlava

sva - tá kle-sá, mdlobou ducha vypouští;

skončena jest cesta kří-že, duch se k ne-bi

vzná-ší blí - že, nevděčný svět opouští.

2. Užasni se, Kalvarie, skála tvá ať slzy lije - v této hrůzné hodině! - Krása, sláva lidstvu zhasla, - před níž se moc pekla třásla, - vraždnou zlostí nevinně.

3. Nad slunce že stkvěl se ctností, - miloval svět s horlivostí, - těšil, lehčil v obtíži; - bídým spěchal ku pomoci, - žehnal, zval vše k svému Otci; - za to skončil na kříži.

4. Smutně na kříž pohlédněte, - kvílit nad ním neumdlete, - Ježíšovi přátelé! - Vás on v srdci věrně choval, - pro vás život obětoval, - plačte pro Spasitele!

5. Slzte, příroda již lkaia, - zem se třásla, pukla skála, - slunce zakrylo se tmou. - Pán že poddal smrti sebe, - želí země, truchlí nebe, - hyne tvor žalostí svou.

6. Smrt tvá, důkaz lásky drahé, - láskou zahřívej nás vlahé, - až za tebou přijdeme! - Hrob tvůj těš náš v utrpení, že my také po skončení - v hrobě pokoj najdeme!

7. Ach, jen ty náš Pane Kriste, - zachovej nám srdce čisté, - svůj nám svatý pokoj dej, bychom v dobrém prospívali, - tebe vroucně milovali, - k tomu v nás svou milost vlej!

8. V posledním pak krutém boji, - dej ať smrt tvá upokojí duše naše trnouce! - V ráj tvůj ať jsou uvedeny - a v tvém kříži oslaveny - toužebností planoucí!

Kristus, příklad pokory.

(Od V. Miřinského † 1492.)

1. Kristus, příklad pokory, Bůh náš mi-lo-sti-vý,

Ot-ce svého Syn mi-lý a jed-no-ro ze-ný,

pro hříšné-ho člově-ka ra-čil bý-ti chudý,

ač jest o-de věčno-sti Bo-hu Ot-ci rovný.

2. Když se nejprv narodil - z Panny Syn člověka, - v jesličky jej vložila jeho milá matka; plénkami ovinula jako dívka chudá, - před jeho nepřítelem - v cizině ho skryla.

3. Od ďábla pokušení - od lidí hanění, - od přátel utržení, - od cizích rouhání - ráčil on podstoupiti, - lidem rovným býti, - jsa vždy poslušen Otce - až právě do smrti.

4. Hlad, žízeň, horko, zimu, největší chudobu - vzal on na se člověka - prvního pokutu; v potu tváři, v bolesti - a s pláčem pracuje, - takto věčného chleba - synům dobýváje.

5. S pláčem ovce hledaje, - kteroužto byl ztratil, ji také nalézaje, - na ramena vložil; - dobrý pastýř svým pokrm - věčný tak připravil a za své ovce na smrt - svou duši položil.

6. S křížem svým dobrovolně - již na smrt se bera, - děl: „Vezmi každý svůj kříž, - zapři sebe sama.“ - Musilť Kristus trpěti - a tak v slávu vjíti, - aby slávy nám dobyl - hříchem dřív ztracené.

7. Učiň, bychom po tobě - s svým křížem stačili, - tebe následující za tebou chodili - a ďábla se chráníce - ve víře trvali - a pak na věky šťastně s tebou přebývali!

Dcery sionské, ó vizte!

(Dle kancionálu svatoj. I. č. 206.)

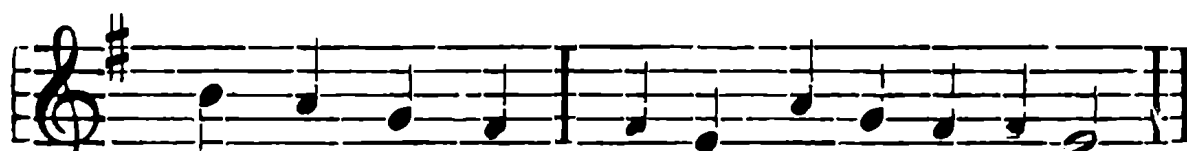
1. *Intr.* Dce-ry si-on-ske, ó viz-te! ko-ru-nu tu
Pán ji k spá-se va-ší ji-sté ne-se cestou

tr-no-vou, Zloba hříšná li-du je-ho
kří-žo-vou,

na kříž Kri-sta vy-da-la, ze-mě rodná

krá-le své-ho tr-ním ko-ru-no-va-la.

2. *Gloria.* Sláva Bohu na výsosti, - Kriste,
díky vzdáváme - pro muky své, pro žalosti,
- smiluj se, tě žádáme! - Vyslyš naše vroucí
prosby, - jenž i hříšné miluješ, - neplň na
nás trestův hrozby, kterýž v nebi kraluješ!

3. *Evangelium.* Vojínové Pánu svému -
z trní věnec uvili, - vizte, ostré trní jemu -
v hlavu svatou vtlačili - Na kolena pokle-

kají, - „Zdráv bud“, mluví v `posměchu ; -
Pán to snáší, ač mu lají, - pro mé duše útěchu.

4. *Credo*. Věřím v Boha, světa Pána, -
v Syna jemu rovného, - ježž nám porodila
Panna - mocí Ducha svatého. - Snášel pro
nás mnoho bolův, umřel smrtí ukrutnou. -
Matka jeho trpí spolu, - jevíc duši mohutnou.

5. *Offertorium*. Bože, obět Syna svého
račiž mile přijmouti, - pro něj, krutě muče-
ného, - na nás libě shlédnouti ! - Umučený
boží Synu, - chléb a víno dáváme, - odpustiž
nám hříchů vinu - pro obět, již konáme !

6. *Sanctus*. „Svatý, svatý“ nebes Pánu, -
„svatý“ třikrát zapějme, - s chory milých
nebešťanů - božskou čest mu vzdávejme ! -
Blíží se nám svatá chvíle, - způsobě zde ve
dvoji - Kristus s námi bude mile - v pokrmu
a nápoji.

7. *Po podzvihování*. Setník pode křížem
stojí - víry vroucí nabývá ; - Kriste, dej, ať
srdce moje - toutéž věrou oplývá ! - „Boží
Syn to !“ setník praví, - věrme v srdce útro-
bách, - že zde boží Syn je pravý - v taju-
plných způsobách.

8. *Agnus*. Hle, již Kristus dokonává, - za
tmy skály pukají ; v lidu vznikla lítost
pravá, v prsa svá se tepají ; - Pane, hří-
chův litujeme, - v prsa svá se bijíce ; - tebe
jenom milujeme, - po tvém těle toužíce,

9. *Přijímání.* Jesu Kriste, živý chlebe, -
duše daříš milostí, - tvorů svému dáváš sebe,
- v srdci mém se uhosti! - Přijdiž, chlebe s
nebe daný, - v srdce moje nemocné, - uzdrav
jeho těžké rány - slovo tvoje všemocné!

10. *Po přijímání.* Pohled', duše, na tu dra-
hou - hlavu trním zbodanou! - Pro ni Kristus
svojí blahou přispěje nám ochranou.
Bože, pro korunu svého - Syna bolnou,
milostnou, - dejž, plníce vůli jeho - dojdem
v slávu radostnou!

Stála Matka bolestivá.

(Sekvence „Stabat Mater“.)

(Latinský text od Jacopone da Todi † 1306.)

Jiný nápěv viz na str. 224!

1. Stá-la Matka bo - le - sti-vá podle kříže
V du-ši je - jí roz - tou-že-né, u zármutek

ža - lo - sti-vá, na němžto Syn je-jí pněl.
po - hrou-že-né, o-strý meč hluboce tkvěl.

2. Ó jak smutná, zkormoucená, byla
matka vyvolená, - již sám Bůh za syna dán!

- Jak tu lkala, jak se chvěla, když to množství uviděla jeho muk a hrozných ran.

3. Kde je člověk, jenž by bolu, - necítil v svém srdci spolu - s Matkou Páně sklíčenou? - Kdo by za slzy se styděl, kdyby Matku Páně viděl se Synem zarmoucenou?

4. Pro neřesti svého lidu - viděla ho bez poklidu - a jak biči ztrýzněn byl. Spatřila jej, chloubu svoji, - bez útěchy, v smrtném boji - duši svou když vypustil.

5. Ó Rodičko, zdroji lásky, přej mi svého želu částky, s tebou ať se rozkvílím! - Učiň, ať se vznítit mohu láskou, dlužnou Kristu Bohu, - jemu ať se zalíbím!

6. Svatá Matko, ony rány, - které trpěl Křižovaný, - hluboko mně v duši vtlač! - O pokuty svého Syna, - ježž proklála moje vina, - se mnou se rozdělit rač!

7. Nech mne s tebou zaplakati, Kristu soucit věnovati - v každý mého věku čas! - Toužím s tebou stát u kříže, s pláčem tvým chci sdružit blíže žalostný svůj vzdech a hlas.

8. Panno panen velejasná, - ke mně hled' tvář tvoje spasná, - nech mne spolu s tebou lkát! - Kristovu smrt dej mi nésti, - dej mi díl jeho bolestí - a trud jeho rozjímat!

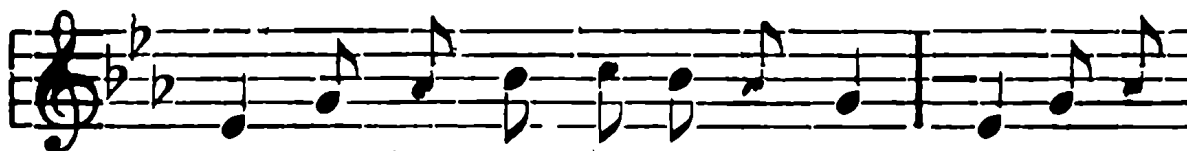
9. Dej, ať cítím rány jeho! - Krev, jež
s kříže Smírce mého, - stéká, mě již opojuj!
Plamen ať mých chrání údů! Panno,
v hrozně době soudu za mě mluv a při
mně stůj!

10. Až pak odtud půjdu, Kriste, - dejž mně
mocí Matky čisté - palmu slávy vítěznou! -
Až mé tělo v hrob se schýlí, - nechať duše
má již pílí - v rajskou radost líbeznou!

Písně velikonoční.

Hle, vstalť jest nyní.

(Nápěvy k „Oltáři“ str. 27.*)

1. Hle vstalť jest nyní Kri-stus Pán, jenž z čisté

Panny nám byl dán, al-le-lu-ja, al-le-lu-ja.

Vstalť jest náš milý Spa-si-tel, vstalť jest svých

věrných tě-ši-tel, al-le-lu-ja, al-le-lu-ja.

2. Ó buď mu sláva, chvála, čest, - že nám
zas život vrácen jest, alleluja, alleluja!
Vstalť jest .

3. Jakmile svítal třetí den, - hned kámen
s hrobu odvalen, - alleluja, alleluja. - Vstalť
jest . . .

4. Tři ženy s mastmi k hrobu jdou a
slyší zprávu andělskou, alleluja, alleluja. -
Vstalť jest . . .

5. Pak Pán se věrným ukázal, - když
slavné tělo na se vzal, - alleluja, alleluja. -
Vstalť jest .

6. Tím víra naše stvrzena, vždyť před-
pověď jest splněna, alleluja, alleluja.
Vstalť jest .

7. V té velkonoční radosti vzdej díky
křesťan s vroucností, alleluja, alleluja! -
Vstalť jest . . .

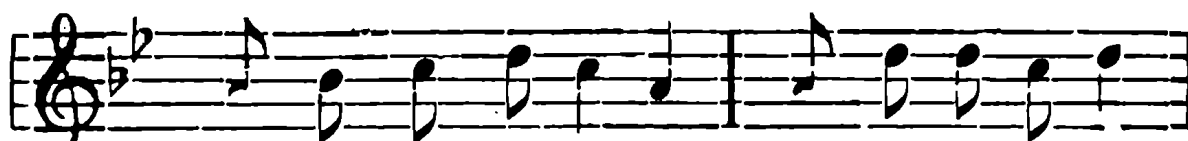
8. Vždyť všichni s Kristem vstaneme
a věčně živi budeme, alleluja, alleluja.
Vstalť jest

Vstalť jest této chvíle.

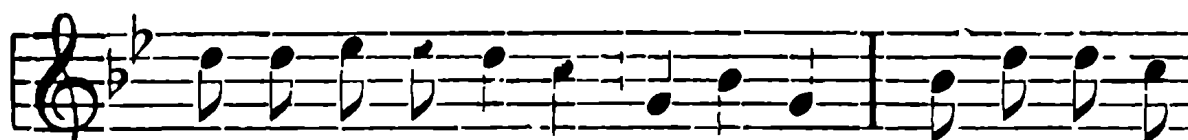
(Latinská píseň „Surgit in hac die“ a její překlad
„Vstalť jest“ v rukopise vyšehradském z pol. XV.
stol. sign. V Cc4, fol. 274.)

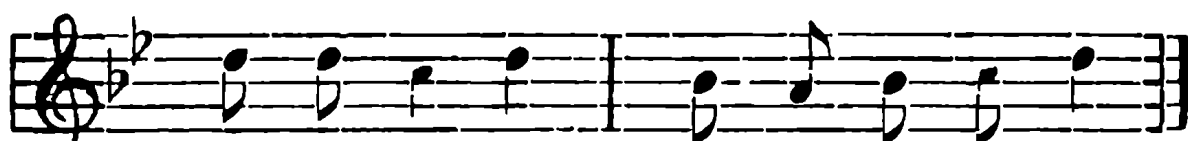
1. Vstalť jest té-to chví-le ctný Vy-ku-pi - tel.

Vstalt jest v, no-vé sí - le král, ví-tě-zi-tel.

Smazav světa hříchy na kří-ži, po-ložen jest

ve hrob ti - chý po své ob - tí - ži.

2. Ženy tělo spěly - pomazat v hrobě; - tu anděla zřely - v lidské podobě. - Stálť tu v lesklé záři - vítězně, - ženy těšil s vlídnou tváří - v řeči líbezná:

3. „Kristus, jejž hledáte, hle již slavně vstal, - zase tělo svaté - mocně na se vzal!

Tím se v svém zármutku - potěšte, učedníky o tom skutku - zpravit pospěšte!“

4. A tak žalost bolův - v slast se změnila. - V spolek apoštolův - Maří kvapila. - Praví: „Anděl v hrobě - zvěstoval, - že náš Pán dnes v ranní době - slavně z mrtvých vstal.“

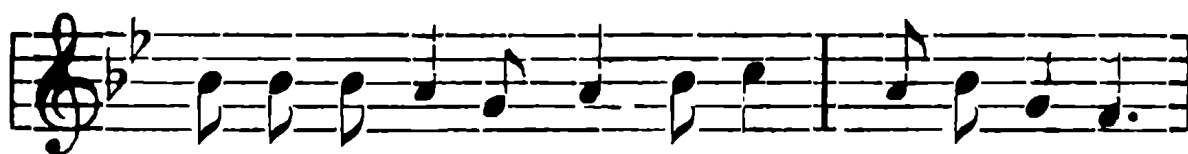
5. K hrobu rychle běží s Petrem svatý Jan, věříť jenom stěží, že vstal Kristus Pán. Avšak brzy vidí - slavného - krále, vládce všechných lidí, na vždy živého.

6. Kriste, slavný králi, - budiž veleben, -
naší písní chvály - budiž vroucně ctěn! - Ty
jsi lidstvo z pádu povýšil, ty jsi smrti
odňal vládu, náš pláč utišil.

7. S tebou žítí věčně - v slávě budeme,
- „alleluja“ vděčně - tobě přejeme. „Alle-
luja“ zemí, - nebem zněj, „alleluja“ ústy
všemi křesťanský lid přej!

Vesel se, nebes královno!

(Mariánská ze „Svatoroční muzyky“ Michny
z Ottradovic z r. 1661, str. 76.)

1. Ve sel se, ne-bes krá-lovno, al-le-lu-ja,

plesej, světů všech ko-ru-no, al-le-lu-ja!

2. Neb Syn tvůj, jehož's zrodila, alle-
luja, vstal z mrtvých, Matko přemilá,
alleluja.

3. Jehož's mrtvého plakala, - alleluja,
vstal v pravdě Kristus, tvá chvála, - alleluja.

4. Tělo, jež nahé viselo, alleluja,
v rouchu se slávy zastkvělo, - alleluja.

5. Rány jeho jsou zhojeny, - alleluja, -
stkví se jak drahé kameny, - alleluja.

6. Tvář ubledlá a zsinálá, - alleluja,
jako blesk slunce vydala, - alleluja.

7. V očích, jež zlá smrt zavřela, - alleluja,
jasnost hvězd se zas zastkvěla, - alleluja.

8. Tělo jeho dřív smrtelné, - alleluja,
učiněno nesmrtelné, - alleluja.

9. Již všecek krásný a šťastný, - alleluja,
ten vítěz slavný, král jasný, - alleluja.

10. Ve slávě té a jasnosti, - alleluja,
zůstane až do věčnosti, - alleluja.

11. Raduj se z té slávy jeho, - alleluja,
přimluv se za nás u něho, - alleluja!

Písně svatodušní.

Přijď, ó Duše přesvatý!

(Kancionál svatoj. I. č. 278.)

1. Přijď, ó Du-še pře-sva-tý, rač pa - pr - sek
bo - ha - tý svě- tla své- ho v nás vy- lít!

2. Přijdiž, Otče nebohých, - dárce darů
přemnohých, - račiž mysli osvítit!

3. Božský potěšiteli, - sladký duší příteli,
- rač nás mile zotavit!

4. V práci libý pokoji, krotiteli v roz-
broji, - rač nás v pláči ukojit!

5. Ó ty světlo blažící, - srdce v tebe
věřící - rač milostně naplnit!

6. Člověk bez tvé pomoci slábne a je
bez moci; vše mu může uškodit.

7. Skvrny z duší našich smaž - a vy-
prahlá srdce svlaž, - raněné rač vyhojit!

8. Srovnej, co je skřiveno, - ohřej, co je
studeno, - a nedej nám zabloudit!

9. Rač nás, v tebe věřící - a tě vroucně
prosící, - dary sedmi podělit!

10. Uděl v ctnosti prospěchu, - v smrti
blahou útěchu a dej v radost věčnou vjít!

Veni, sancte Spiritus.

(Na začátku školního roku.)

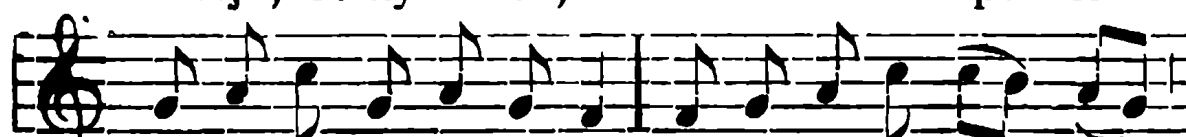
(Přiď, sv. Duše! Nápěv chorální.)

Kněz.

Sbor.

Ve-ni, sancte Spi - ri-tus, re-ple tu-o-
Přiď, svatý Duše, naplň srdce

rum corda fi-de-li-um et tu-i a-mo-ris
svých věrných a oheň lásky

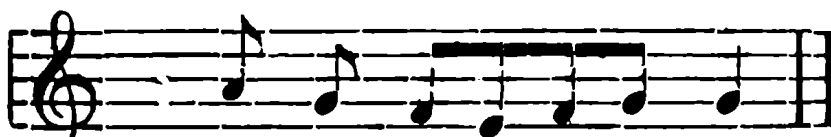
in e is i-gnem ac-cen-de, qui per di-
své v nich rozněť, jenž jsi

ver-si-ta-tem linguarum cunctarum gentes
národy rozdílných jazyků

in u - ni - ta te fi - de - i
v jednotě víry

con-gre- ga - sti.
shromáždil!

Ů. Emitte Spiritum
tuum et creabuntur!

Ř. Et renovabis fa-
ciem terrae.

Oremus: Deus, qui
corda fidelium sancti
Spiritus illustratione
docuisti, da nobis in
eodem Spiritu recta

Ů. Sešli Ducha sv. a
stvoření budou!

Ř. A obnovíš tvář
země.

Modleme se! Bože,
jenž jsi srdce věřících
Duchem svatým osví-
til a poučil, dejž nám,
abychom v témž Du-

sapere et de eius
semper consolatione
gaudere. Per Christum
Dominum nostrum.
R. Amen.

chu právě smýšleli a
z jeho útěchy vždy se
radovali. Skrze Kri-
sta, Pána našeho.
R. Amen.

Píseň o „Božím těle“ a při sv. přijímání.

Chval, Sione!

(Z kancionálu Rozenplutova z r. 1601, str.161.)

1. Chval, Si-o-ne, Spa-si - te - le, chval pa-stýře,
Ro-zezvuč se k chválám krále, nel-ze pě - ti

vůdce vřele, prozpěvuj mu v písních čest!
do-ko-na-le, jak on vel-ký, do-brý jest.

2. Příčina se důležitá ke chvále dnes
tobě skýtá, chléb věčného života, - ježto
při posledním stolu - dvanáctě apoštolů
dala věčná dobrota.

3. Pějme chválu libohlasnou - a tu naši
radost jasnou uslyš hvězdná výšina!
Nebo dnes se ten den slaví, - když ponejprv
k duše zdraví dána tato hostina.

4. U té posvátné večere - Beránkem tím
novým béře - starý zákon již svůj cíl. - Nová
doba nastupuje a stín pravdě ustupuje,
světlo dáme za podíl.

5. Co tam Kristus nám daroval, - to vždy
činit přikazoval - ke své věčné paměti. -
Proto, jak jí poručeno, - dává církev chléb
a víno k spasitelné oběti.

6. Naučení se nám dává, že se tělo
z chleba stává, z vína krev pak předrahá.
- Čeho mysl nepojímá, toho právě víra
přímá - pokorou svou dosahá.

7. Pod rozdílnou tou způsobou, - pou-
hým znakem, pouhou dobou - důstojná věc
bytuje. - Od krmě se nápoj dělí, - pod způ-
sobou každou celý - Kristus Pán však ob-
cuje.

8. Od beroucích nerozdvojen, - nerozlá-
mán, nerozpojen, - v celosti se požívá. - Na
tisíce si ho berou, a to všichni stejnou
měrou, - aniž celku ubývá.

9. Zlí a dobří ústa chýlí, - nestejně však
jsou jich díly - života neb záhynu. - Dobrým
k žití, zlým je k moru, - aj, jak následek je
v sporu - totožného u činu.

10. Ni to změny nepůsobí, - zdali se ta svátost drobí, všechen celek přesvatý. Způsobá se jenom láme, ale svátost celou máme v úplnosti podstaty.

11. Aj, chléb svatých nebešťanů - stal se stravou pozemšťanů, - synům v podíl pravý dán. Prorokován v Izákovi, předzvěstován v beránkovi, - v manně svaté předvídán.

12. Pastýři, ty pravý chlebe, - chraň nás a nasycuj s nebe - v tomto časném údolí! - Nechť lid, jenž jest z tvého stáda, - hostiny tvé nepostrádá na nebeském zástolí!

Písně mešní obecné.

Bože, před tvou velebností.

(Rob. Führer * 1807 † 1861.)

1. *Intr.* Bože, před tvou ve - le - bností na ko - le - na
zapal v srdcích svou mi-lo-stí o-heň lá-sky,

pa-dá-me; bychom te-be mi-lo-va-li
žá-dá-me;

2. *Gloria*. Sláva budiž na výsosti, - čest a díky vzdáváme, - ó Bože, tvé velebnosti, dej nám pokoj, žádáme! - Ó Ježíši, kterýž snímáš - tohoto světa viny, - k sobě do nebe přived' nás skrze své drahé rány!

3. *Evangelium*. Boží slovo ukazuje - do věčné slávy cestu, kdo je slyší a splňuje, spěchá k božímu městu. - Sprav, Ježíši, svou milostí, abychom vždy plnili slovo boží s ochotností - a tobě se líbili.

4. *Credo*. V jednoho Boha věříme, - Otce všemohoucího, - Stvořitele nebe, země, - i v Krista, Syna jeho, Duchem svatým počatého, - z Panny narozeného, pro nás na svět poslaného, - v božství Otci rovného.

5. *Obětování*. Přijmi tu obět, ó Pane, - skrze ruce duchovní, kterou nyní podáváme - a která se promění - v tělo a krev Syna tvého, - jak on v pravdě vyjevil, - když tuto obět nového - zákona ustanovil.

6. *Sanctus*. Svatý, svatý, Bůh náš svatý, - jenž jest Sabaoth nazván, - Otec, Syn, také Duch svatý, - od věčnosti mocný Pán. Plna jsou, Bože, nebesa - i zem tvé velebnosti, „Hosanna“ ti všecko plesá - zde, také na věčnosti.

7. *Pozdvihování*. Serafíni, lásky plní - dolů s nebe sestupujte! - Boha svého s námi nyní - v svátosti zvelebujte! - Požehnaný, jenž přichází - v jménu Páně, Syn boží, od něho milost pochází - tomu, kdo se poníží.

8. *Agnus*. Ó Ježíši, nejsem hoden, bys ráčil přijít ke mně, však nicméně jen rci slovem - a jistě uzdravíš mě. - V tebe věřím, v tebe doufám, - tebe nejvýš miluji; - že jsem zhřešil, oplakávám a srdečně lituji.

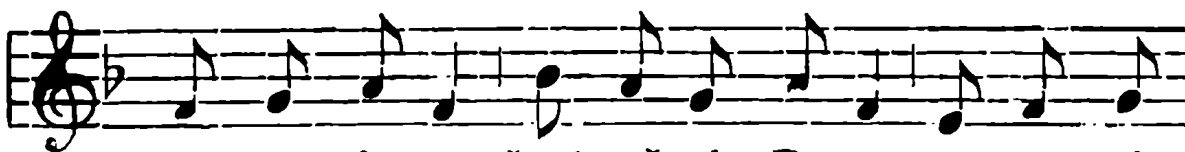
9. *Přijímání*. Ty k své lásce mne vzbuzuješ, - ó Ježíši nejsladší, a srdce mé rozhňuješ, ó poklade nejdražší! Když se mně v svátosti dáváš, - přebývat u mne žádáš; hříšný jsem a přec mne rád máš, kajícímu nebe dáš.

10. *Konec*. Bože, požehnej nás všechny, - bychom v lásce trvali, - tvou milostí chléb andělský - vždy hodně přijímali. Ať jsme živi k tvé cti, chvále, - k tvému vychvalování, dej nám zdraví při tom stále a věčné požehnání!

Hospodine, všech věcí Pane!

Kyrie.

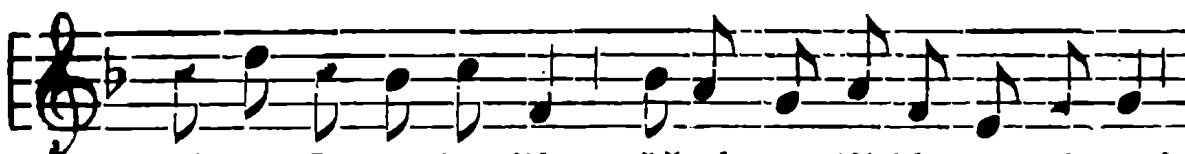
Kyrie incidentale, chorálně a latinsky v rkp. knihovny universitní v Praze sign. V. H. 11. fol. 49^a ze XIV. stol. Nápěv a český text dle kancionálu Šamotulského.

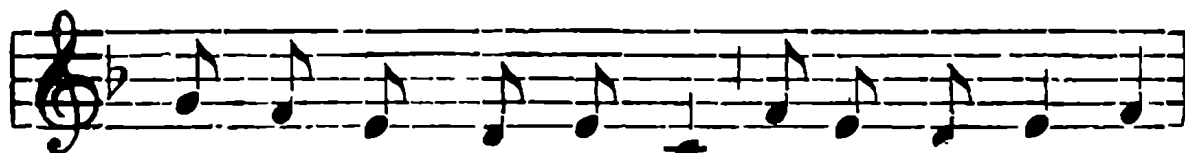
1. Hospo-di-ne, všech vě-cí Pa-ne, my pro-sí-

me po-kor-ně te-be, za smi-lo-vá-ní

Kriste, Synu bo-ží, věčná nestihlá moudrosti,

se-jdi k nám s výso-sti, krá-li žá-dou-cí!

Hospo-di-ne, ó Du-še svatý, u-tě-ši-

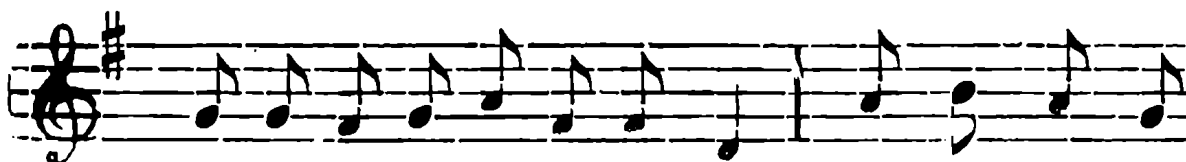
te-li pravý, navštiv nás svý-mi da-ry!

Pa-ne, smi-luj se!

Gloria.

(Gloria, Graduale a obětování z kancionálu svatojanského I. č. 334.)

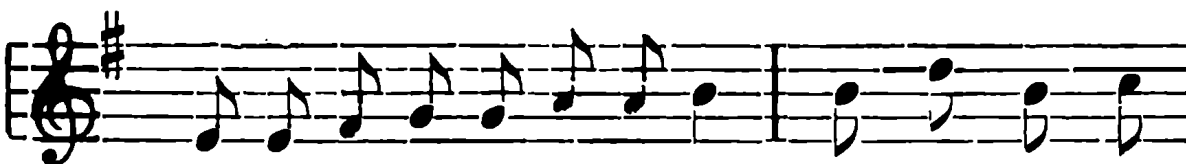
2. Buď sláva Bo-hu na ne - bi a po - koj li -
3. Chváíme Boha mocného, do-bro - ře - čí-

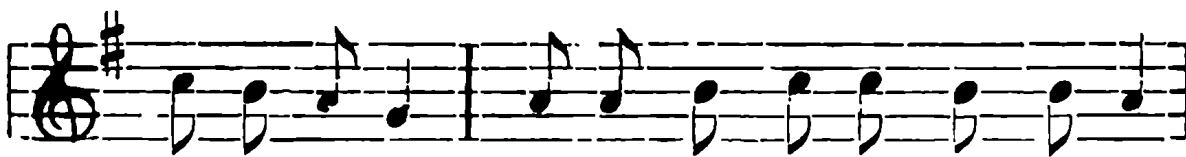
du na ze-mi, dobrou vů-li ma-jí - cí - mu
me moudrého. Kla-ní-me se pouze to-bě,

Pá-na Bo - ha chvá - lí cí - mu!
sla - ví - me tě v kaž dé do - bě.

Graduale.

4. Blahosla - ve - ný Bo-že náš, jenž vše-cku pro-
5. Ob-lo-ha tvé je slá-vy stín, tys ot - ců na-

past proní-káš a máš nad cheru-by svůj stan,
šich Hospodin, to-bě čest buď a pochva - la

buď o - de všech zve - le - bo - ván!
po vše vě - ky ne - u - stá - lá!

Credo.

(Nápěv na »Patrem« z rkp. univ. knih. v Praze, sign.
VI. B. 24, fol. 34^b z XVI. stol.)

6. Vě - ři - me v Boha jedno - ho, Ot - ce, tvůr - ce

všemocného, jenž svým slovem ne - be, ze - mi

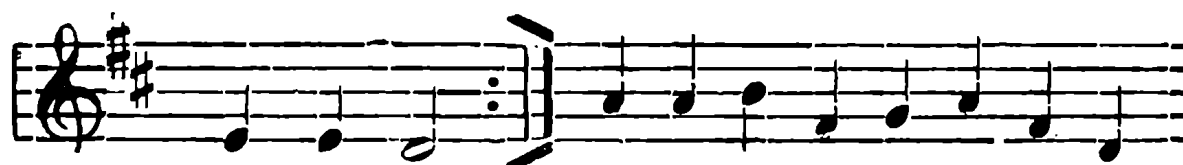

stvo - řil s vše - li - ký - mi tvo - ry.

Obětování.

7. Vzácná o - bět se ti chystá, Bo - že Ot - če
po - dle vů - le Je - su Krista kněz ti da - ry

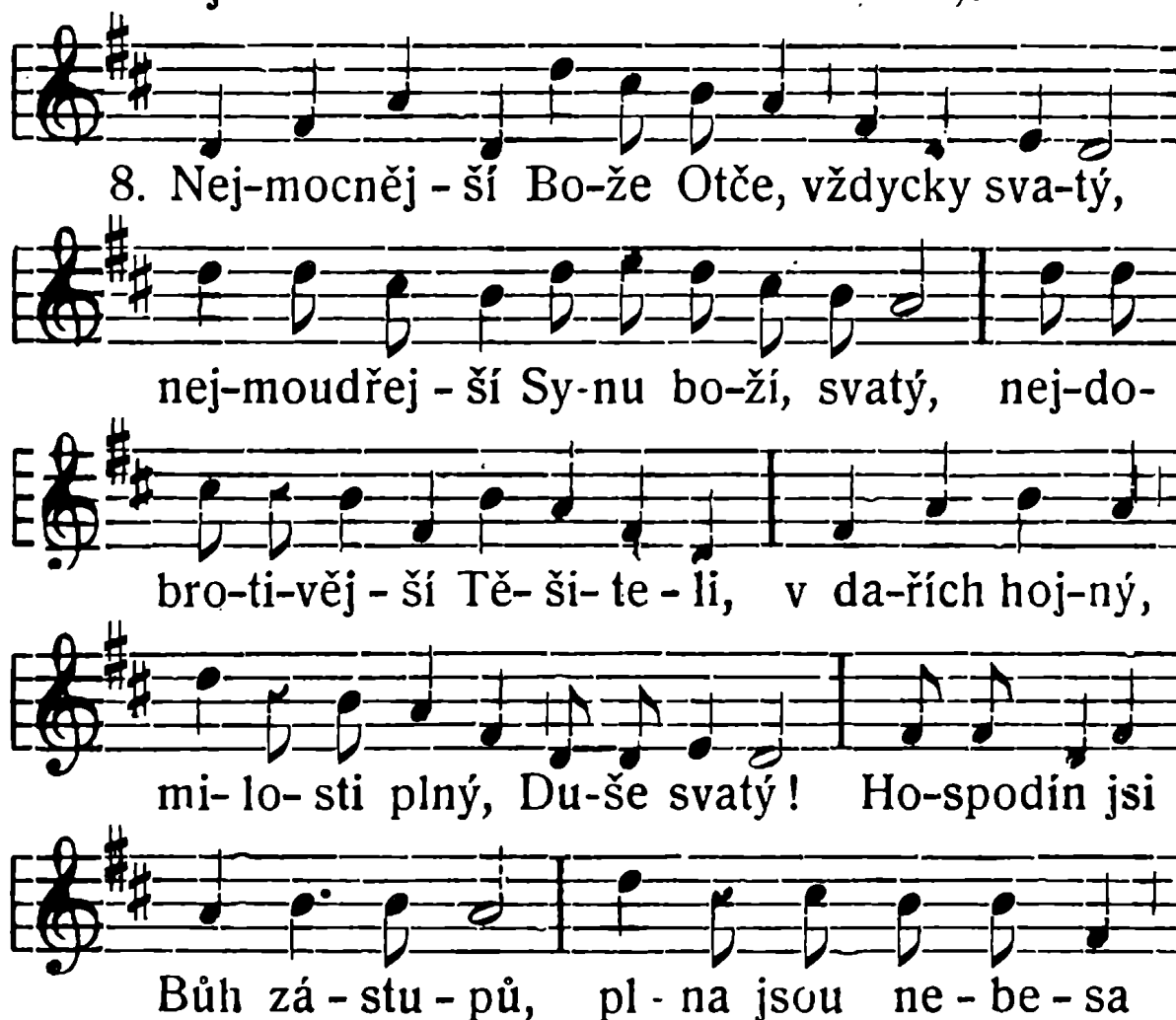

la - ska - vý, da - ry tvo - je chléb a víno,
při - pra - ví;

Sanctus.

(Nápěv citován v rkp. vyšehradském z pol. XV. stol. pro roráty středecní; chorálně-mensurální notace v k. Franusově z r. 1505, fol. 40^b; čes. text dle agendy z r. 1581 v mus. knih. sign. 36 B 3, str. 42, a v rp, Hr. Králové. sign. II. 7. fol. 237^a z r. 1583 jako rorátní Sanctus na sobotu).

i všechna ze - mě vší tvé slá - vy,

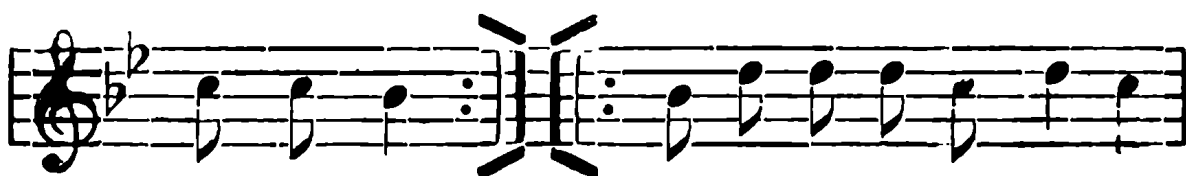
ve - leb - no - sti, mo - ci, chvá - ly.

Po pozdvihování.

Z kancionálu Šteyerova z r. 1683.

9. Ve - sel - te se, vě - ří - cí, ra - dost se
lá - ska vě - čně bla - ží - cí hod vám u -

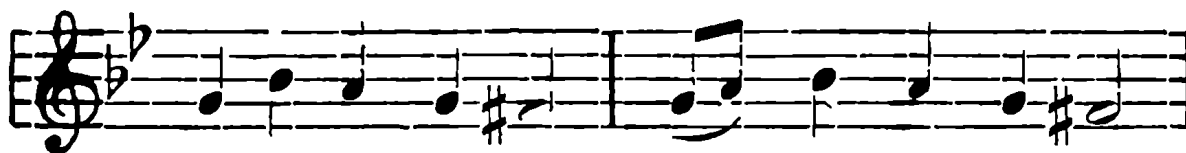
vám sta - la,
chy - sta - la;

za po - krm se vám manna
ví - tej - te svého Pána,

div - ná posky - tu - je,
zde Kristus bytuje.

Ky - ri - e e - le - i - son.

Agnus Dei.

10. Berán-ku ti- chý, jenž sní- máš hří- chy

11. Berán-ku Kriste ! Ty jsi za - ji - sté

Pa - ne Je - ží - ši, po-hléd-niž na nás,
Syn bo- ží, pra - vý, s Otcem svým se- díš,

smi-luj se, spas nás, křesťanskou ří - ši!
v propasti hle-díš, ty jsi král slá vy.

Závěr : „Hospodine, pomiluj ny,“ str. 199.

Ty, jenž sídlíš na výsosti.

(Od J. Zařičanského - J. Vocáska, prof. c. k. reálky
v Hradci Králové.)

Kyrie.

mf

Ty. jenž sí - dlíš na vý - so - sti,

před nímž kle - cá ka-ždý tvor,

Bo že, slav - né ve - leb - no - sti,

shlèdni na svých dí - tek sbor!

Vděk, po - ko - ru srd ce své - ho

na ol tář ti kla - de - me,

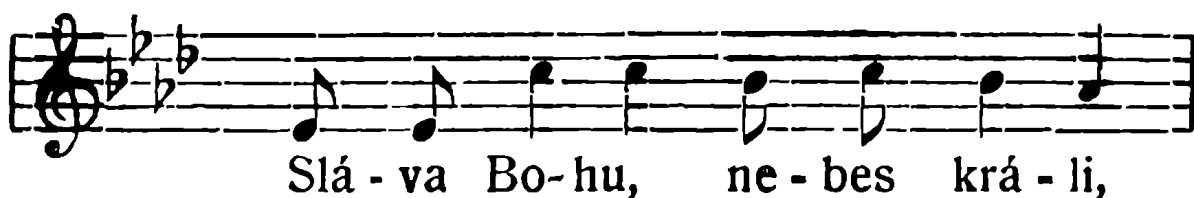
z nit - tra du - še zkrou - še - né - ho

chva - lo - zpěv ti pě je - me,

chva - lo zpěv ti pě - je - me.

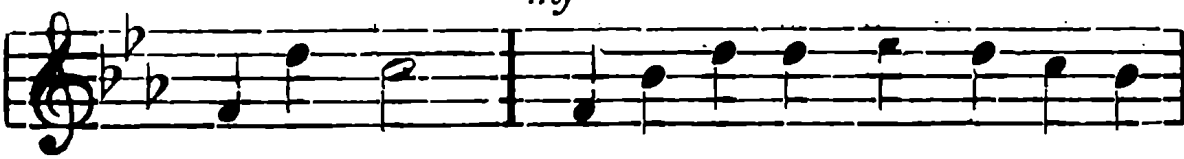
Gloria.

Evangelium.

mf

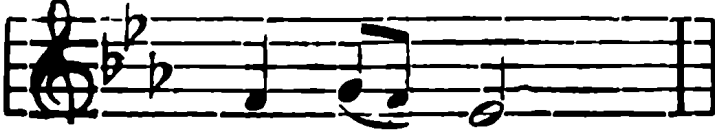

rozho-stí, neb dobýváš palmy mí-ru,

f

du-ši pl-níc sva-to- stí, du - ši pl-níc

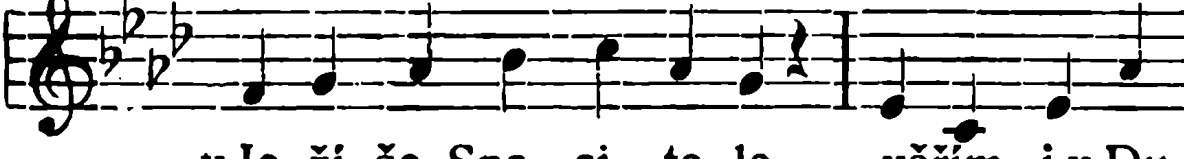
sva - to - stí.

Credo.

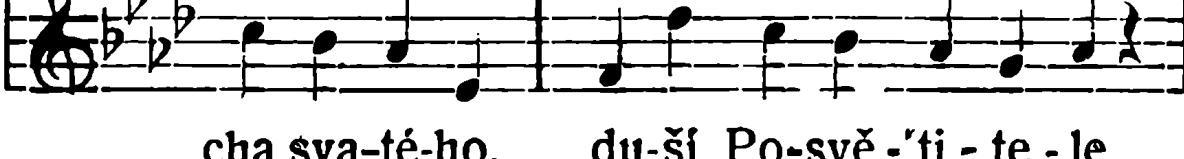
mf

Vě-řím v Bo - ha vše-moc- né - ho,

v Je-ží-še, Spa - si te - le, věřím i v Du-

cha sva-té-ho, du-ší Po-svě - 'ti - te - le.

p

Te - be, Bo - že troj - je - di - ný,

Obětování.

Sanctus.

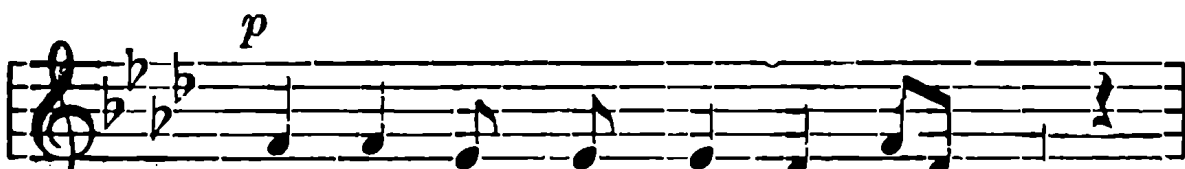

pro - zpě - vu - je Ho - spo - di - nu :

»Sva - tý, sva - tý, sva - tý Bůh«.

Pl - na ne - be - sa jsou slá - vy;

ó ji množ - te s vrouc - no - stí

sla - bých po - zem - ča - nů da - vy

pra - vou du - cha zbož - no - stí,

pra - vou du - cha zbož - no - stí!

Po pozdvihování.

mf

Klaň se, du-še, svému Pá-nu, kte-rýž se-be

v obět dal a se-stoupil s ne-bes stanů,

p

a - by tvo - je vi - ny sňal. K němu v žalu

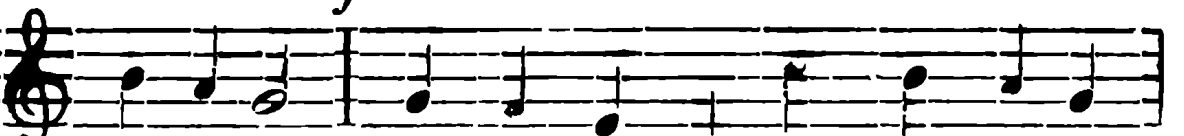
pře-hlu-bokém, v svém vo - lej - me sou-že-ní,

p

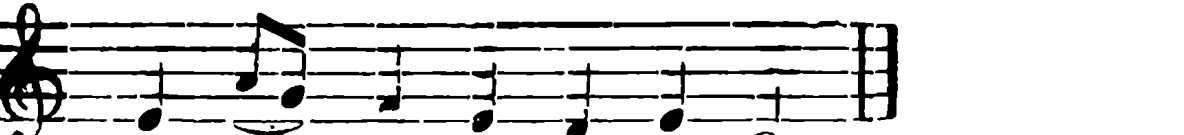

ó patř na nás božským o-kem, dej nám milost

f

spa - se - ní ! Ó patř na nás bož-ským okem,

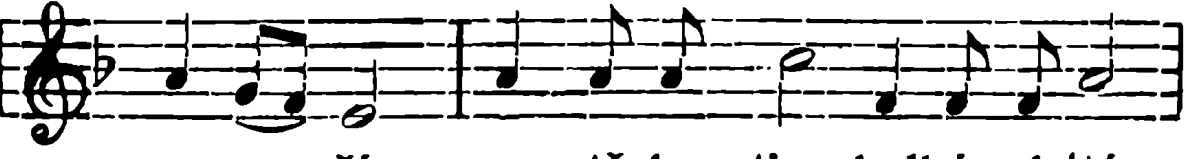
dej nám mi - lost spa - se - ní !

Agnus.

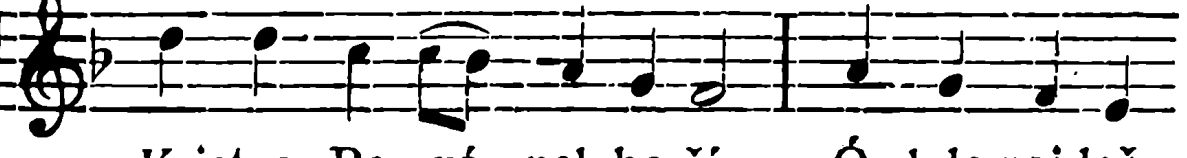
p

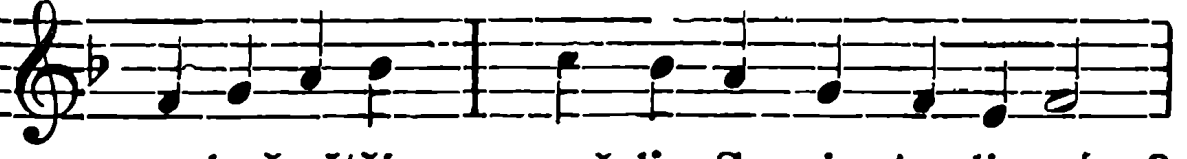
1. Hle, již k tobě, du - še, ví - tá ten, jenž mír tvůj

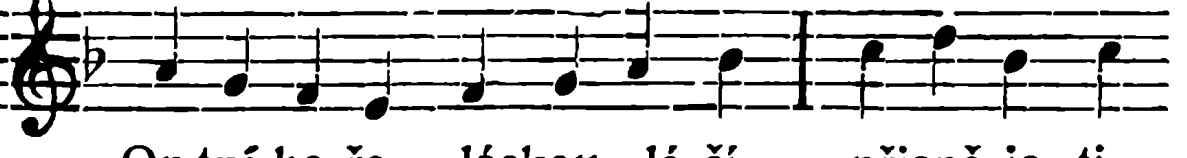
rozmno-ží; po - těchy ti sladké skýtá

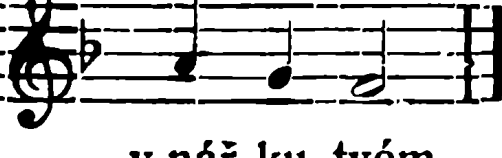
Kristus, Be - rá - nek bo-ží. Ó kde najdeš

rozkoš větší, než-li v Spasi - te - li svém?

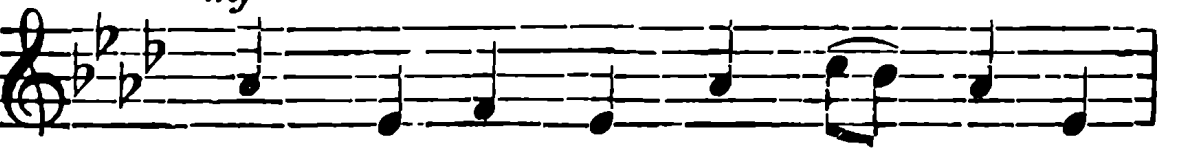
On tvé ho - ře láskou lé-čí, přispě-je ti

v nář-ku tvém.

Závěr.

mf

U děl své - ho po - že - hná - ní

nám na dráze ži-vo-ta! Tvá nechť ru-ka

nás vždy chrání, bla-ží tvo - je do-bro-ta!

K ctnostným činům dej nám sí-lý, Bo-že, Ot-če

mi - lo - sti! Dě - ti své voď k blaha cí - li

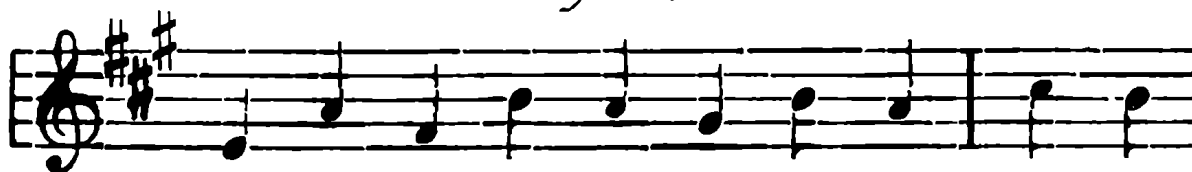

do ne-bes - ké ra - do - sti!

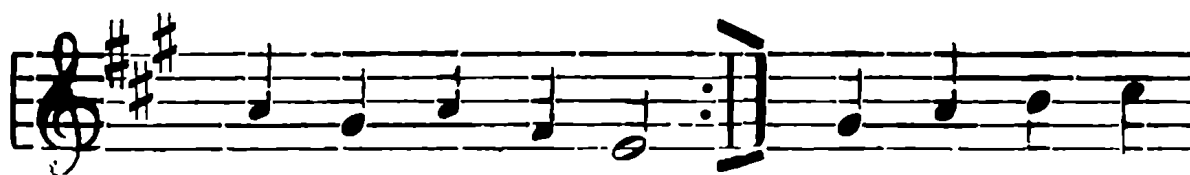
Pozdvihni se, duše, z prachu!

Slova od Boleslava Jablonského (1813—1881).

Kyrie.

1. Po-zdvihni se, du - še, z prachu, za - leť
s bá-zní vzleť a be - ze stra-chu vstup ve

k rajským kon-či-nám, Vzleť, kde Bůh tvůj
věč- né lás - ky chrám!

věč - ný sí - dlí, bla- ží, svaté, svě-ti- ce

a vše kry- je lá - sky kří-dly ja - ko

plod svůj or - li - ce.

2. *Gloria.* Sláva tobě, velký Bože, - jenž
jsi stvořil tento svět, jenžto voláš slunce
s lože - a rozsíváš jarní květ; - sláva tobě,
Otče, Synu, - s Duchem svatým v jednotě, -
a ty sejmi, shlad' s nás vinu, - v svém nás
oslav životě!

3. *Obětování.* Přijmi dary sluhy svého, -
jež tvá země zplodila, ježto láska Syna
tvého - za obět vyvolila; - a ta obět buď ti
milá - jako obět Abele, učiň, by se
proměnila - v tělo, krev Spasitele!

4. *Sanctus.* „Svatý, svatý“ prozpěvují -
tobě nebes kůrové, velebnost tvou oslavují
- všeho světa tvorové; moudrost tvá se
v bázni chválí - na zemi i na nebi; - Hospo-
dine, tvorstva králi, - tebe lid tvůj velebí.

Po pozdvihování.

5. Plesej, du- še, Bůh je s námi; dotkni srdce

svých se strun! Ten, jenž sí - dlí nad hvězdami,

me - zi ná - mi zvo-lil trůn. Klaňte se mu zá-

stu-po-vé všech vě- ří-cích na zemi, třeste

se, ó hříš-ní-ko-vé, soudce stojí před vámi;

6. *Přijímání.* Pojdte, věrní, k stolu Otce, -
spějte sem vykoupení, - požívejte zde ovoce -

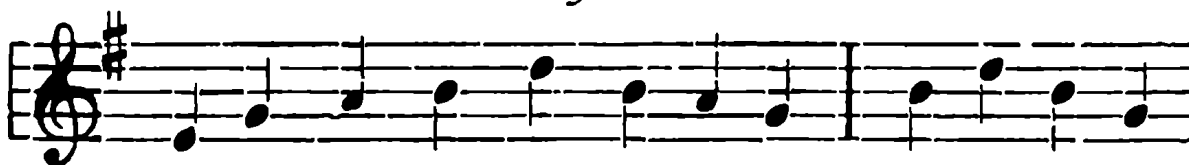
k duši svých nasycení! - Ovoce to stromu
kříže, - manna rajská, nebes chléb; Bůh
to, jenž nás s Bohem víže, každý jazyk
jej veleb!

7. *Závěr.* Lid tvůj, Bože, se ti klaní
v rozloučení hodině; - uděl, Otče, požehnání -
svojí věrné rodině; žehnej církvi, žehnej
vlasti, - žehnej všemu národu, - dej nám,
dárce věčné slasti, - ve všem dobrém úrodu!

Tobě, Pane na výsosti!

(K. svatojánský I. č. 352.)

Kyrie.

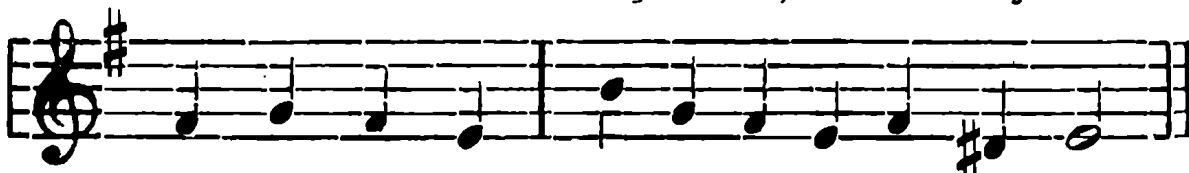
1. To-bě, Pa-ne na vý - sosti, spokorou se
sr-dce pl - ná zkrouše-no-sti za o-bět při-

kla-ní-me, Sej-mi s nich, co ne-čis-tě-ho,
ná - ší-me.

uč nás o své stez-ky dbát, sli-bu-je-me

vše-ho zlé - ho be-dli-vě se vy-stří - hat.

2. *Gloria*. Sláva tobě, velký Bože, - jenž jsi stvořil tento svět, kterýž voláš slunce s lože - a rozsíváš jarní květ. Jitřní záře, duhy krása, - zem i nebe, den i noc, - všecko slávu tvojí hlásá, - všecko zvěstuje tvou moc.

3. *Graduale*. Ty, jenž dáváš klasům zrát, jenžto šatíš lilie, - dej se nám vždy lépe znáti, jak tě Syn tvůj zjevuje. - Svaté světlo slova tvého - voď nás ve tmách života - a přived' na konci jeho - tam, kde věčná blahota!

4. *Credo*. Věřím v tebe, vševládnoucí, ty jsi pravý Otec náš, - ty svou rukou všemohoucí - sytíš nás a odíváš; - dal's nám Syna jediného, - by svou krví smyl náš dluh, - vyslal jsi Ducha svatého, - by v něm ožil lidský duch.

5. *Obětování*. Přijmi dary sluhy svého, jež tvá země zplodila, - které moudrost Syna tvého - k svatým hodům zvolila. - Nechť jsou, Otče, milé tobě, - jako zápal Abele, - promění se v brzké době - v obět Vykupitele.

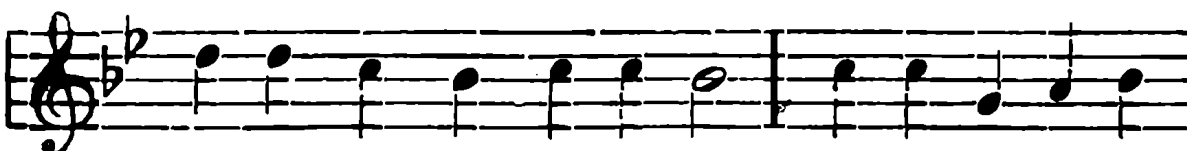
6. *Sanctus*. „Svatý, svatý“ prozpěvujte - tobě nebes kůrové, - tebe vroucně oslavujte - všeho světa tvorové! - Od propasti v země lůnu - až na výsost oblakův, - od prachu až k tvému trůnu - jest svět pln tvých zázrakův.

Po pozdvihování.

7. Aj, zde ve svátosti s ná-mi ob - cu - je teď

Kristus Pán, Bůh jenž sídlí nad hvězdami,

z lásky k nám zde zvolil stan; skláněj-te se zá-

stu-po-vé všech vě-řících na ze-mi, třeste se,

ó hříšní - ko - vé, soudce stojí před vámi!

8. *Agnus Dei.* Pojd'te, dítky, k stolu
Otce, - spějte sem, vykoupení, - požívejte zde
ovoce - k duší svých nasycení! - Ovoce to
stromu kříže, - manna rajská, nebes chléb,
jenž nás s samým Bohem víže, každý
jazyk jej veleb!

9. *Závěr.* Dítka tvé se tobě klaní - v té posvátné hodině, - uděl, Otče, požehnání - svojí věrné rodině; žehnej církvi, žehnej vlasti, - žehnej všemu národu, - dej nám, dárce věčné slasti, ve všem dobrém úrodu!

Shlédni, Bože!

(K. svatojánský I. č. 347.)

Na začátku.

1. Shlédni, Bo - že, s ne-bes vy - so - ko - sti

mi - le k sva-té o - bě - ti, kte-rou ko-nat

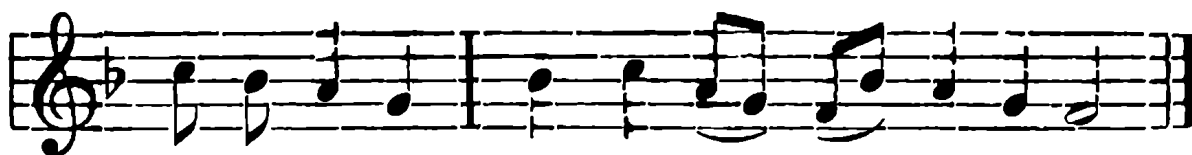
chceme v zkrou-še-no-sti smr-ti Pá-ně k pa-

mě-ti; ne-po-hr-dej ka-jí - cí - mi sy-ny,

pohled' tvá - ři milostnou, zahlad' Ot-če naše

mnohé vi-ny pro smrt Sy - na žalostnou!

2. *Evangelium.* Když Pán Ježíš u věk mužný dospěl, - kázal slova moudrosti, - aby každý v lásce boží prospěl - a pak došel blahosti. - Církvi svěřil pravdy věčné sklady - a krví je zpečetil; Otec Duchem moudrosti a rady - církev tuto posvětil.

3. *Obětování.* Přijmi, Bože, dary s laskavostí, - jež ti církev podává, - každý z nás ti srdce s ochotností v službu věrnou podává. - Tebe milovat a tebe ctíti - s myslí vždycky nevinou, - pro tvé jméno trpěti a mříti, - to nám touhou jedinou.

4. *Sanctus.* Tam, kde koří se ti u podnože - tvého trůnu sborové, - tam zavzněte tobě, velký Bože, - naší úcty zvukové! - Svatý Hospodin náš, svatý věčně, - plný slávy, veleby, - oslavuj ho všeliký tvor vděčně - na zemi i na nebi!

Po pozdvihování.

5. Ó náš Je - su, ty jsi dobro-volné slá-vy své

6. *Přijímání.* Blahý, kdož se k stolu Páně blíží hříchů všech a viny prost, - v jeho srdce laskavě se sníží - nejvzácnější s nebe host. - S ním Syn boží v této svaté chvíli - vchází v lásky jednotu, dává útěchu a k boji síly, sytí duši k životu.

7. *Závěr.* Chceme kráčet cestou nevinnosti, - kterou svatí chodili, - Otče, Synu, Duše,

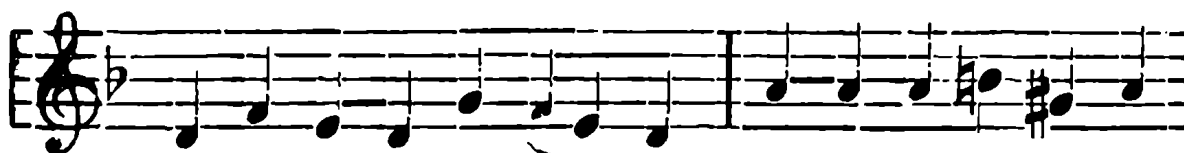
dej nám k ctnosti - milost rady, posily!
 Nedej hynout v pokušení světa, - s námi
 buď a žehnej nás, - až pak dojdou jednou
 naše léta, - Bože, duše naše spas!

Písně za zemřelé.

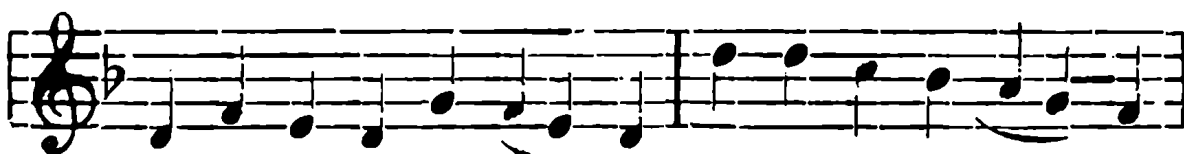
Odpočinutí věčné.

(Náp. I. od R. Führera k písni „Vyslyš naše volání!“)

Na počátku.

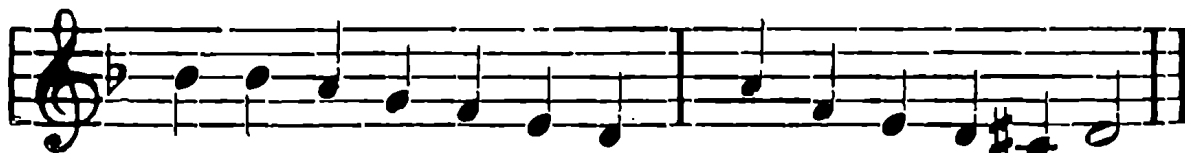
1. Od-po-či-nu-tí věč-né dej zemřelým, Pane,

tě pro-sí-me sr-de-čně, u-čiň, ať se sta-ne;

světlo věčné ať sví-tí jim v rajské rado-sti,

by již mohli spatři-ti tvář tvé veleb-nosti.

2. *Epištola*. Den hněvu, den ten hrozný, -
měj v mysli, člověče, - v němž tě povolá
mocný, - živých, mrtvých soudce! - Strach,
hrůza a třesení - na zemi nastane, - trouba
poslední zavzní, - mrtvý z hrobu vstane.

3. *Obětování*. Tuto obět skládáme - za
duše tvých věrných; - přijmi ji, ó žádáme, -
Pane, a potěš jich! - Chléb, víno se promění
- v tělo a krev Krista; tím nám i jim k
spasení - jesti cesta jistá.

4. *Sanctus*. „Svatý, svatý, svatý Pán“, -
s anděly zpívejme, - „Bůh náš Sabaoth
nazván“! - Srdce otvírejte, - neb Ježíš se
k nám běře, - hříšných Vykupitel! - Potěší
i zemřelé, - neb jest všech Spasitel.

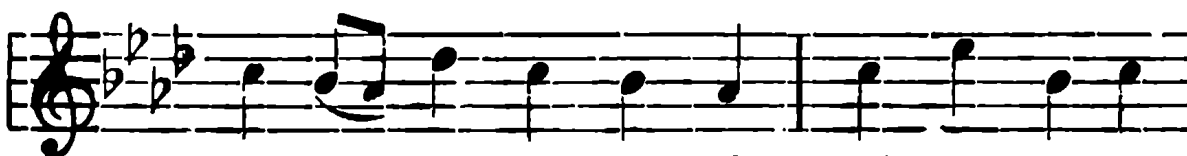
Po pozdvihování.

5. Hle, Bůh sám k nám přichá-zí s ne-be-ské-

ho dvo-ru; o lá-sku se u-chá-zí

u vlastních svých tvo-rů. Mi-lost v hojně

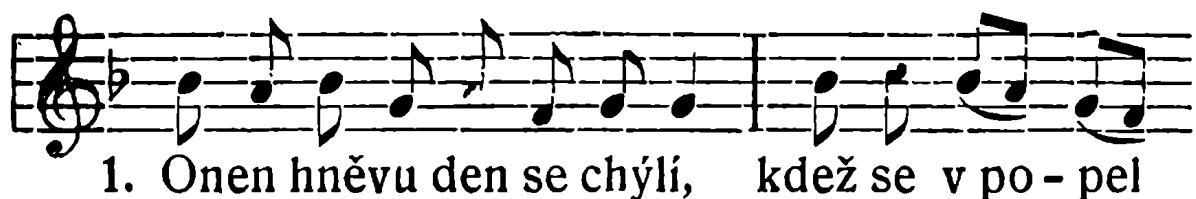
6. *Agnus*. Ó Beránku nevinný, - tobě se klaníme, jenž snímáš světa viny; dej pokoj, prosíme, těm, již očekávají tvé milosrdenství; - ať dnes odpočívají v nebeském království!

7. *Přijímání*. Světlo věčné ať svítí jim v krajině živých; - nech je dnes okusiti radostí svatých svých! Popřej i nám umřítí v stavu tvé milosti, s přáteli se sejítí u věčné radosti!

8. *Závěr*. Hle, již jsme dokonali slyšení mše svaté; za vás, věrné, prosili, - ať odpočíváte! V Pánu odpočívejte, bratři nejmilejší, za nás se přimlouvejte dnes v nebeské říši!

Onen hněvu den.

(Dle chorálního nápěvu sekvence „Dies irae“, kterou složil „Thomas de Celano“ v XIII. století.)

2. Nebe hrozný hlahol dává - člověk mrtvý
z hrobu vstává, věčnému se soudci vzdává.

Smrt a tvorstvo chví se v strachu, když
se člověk zvedá z prachu, spěje k soudci
v divném vzmachu.

3. Aj, tu kniha otevřena, v níž je vina
obsažena, a z níž bude pomsta čtena.
A když soudce na soud sedne, - vše, co tajno,
zřejmě shlédne, - na všechno se pomsta zvedne.

4. Čím se budu omlouvat, - kde ochránce
mám hledati? - Vždyť i zbožným jest se
báti? - Králi strašné velebnosti, - spásu dáváš
jen z milosti, spas mne, zdroji laskavosti!

5. Vzpomeň, svatý Jesu, sobě, - v jaké
jsi byl pro mě zlobě, - ať nezhyne v oné

době! Když's mne hledal, tělo mdlelo, -
pro mou spásu v kříži mřelo, - kéž by se to
v zmar nedělo!

6. Spravedlivý soudce zlosti, - promiň mi
mé nepravosti, - než bude den prchlivosti! -
Oplakávám svoji vinu hanbou uzardělý
hynu; - odpusť prosícímu synu!

7. Ty jsi Marii rozhřešil, lotru odpustil,
čím zhřešil, - i mne nadějí potěšil. - Ač
milosti nezasloužím, Ježíši, dej, po čem
toužím, - ať se v ohni pak nesoužím!

8. Rač mne mezi ovce dáti - a ne k zlým
mne přičítati, - ať smím na pravici stát! -
Když zlé pošleš v ohně zřídla, - v tato věčné
strasti bydla, v nebes povolej mě sídla!

9. Volám k tobě s prosbou vroucí, - srdce
svírá lítost žhoucí, - spas mne, Bože, vše-
mohoucí! - Smutný den to, kdy ve strachu
vstane člověk zase z prachu, - by byl souzen
pro své viny.

10. Bože, zachraň své syny, Kriste Je-ží-ši

mi-lostný, po-koj rač jim dát žá-dostný!

Písně mariánské.

Ó Maria, útočiště naše!

Dle nápěvu písně „Collaudemus omnes Dominum“
z XV. stol. (Rukopis sedlčanský fol. 1246).

Na začátku.

1. Ó Ma-ri - a, ú - to - či - ště na - še,
„Pan-no, z Ducha počneš mes-si - á - še,

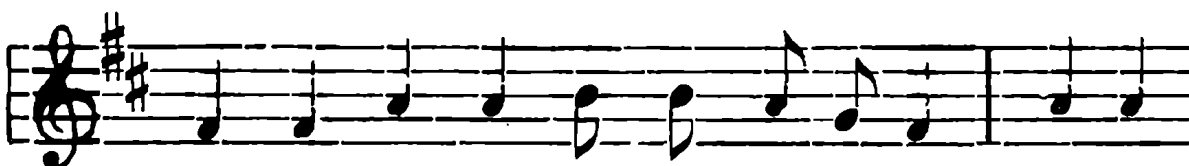
an-děl Pá - ně te - be po-zdra-vil:
a - by lid-stvo z hříchů vy - ba - vil.“

Slyš, ó slyš, ka - jí - cí na - še zpě - vy,

přimluv se za dítky hříš-né E - vy,

ať nám Syn tvůj di-vem zplozený, o-pět

o - te - vše ráj ztra-ce - ný !

2. *Evangelium.* Mudrci se zbožně, Matko blahá, - uklonili tvému dítěti ; - moudří dosud jeho slova drahá - věrně ukládají v paměti. - Oblohy a země krása zhyne, - slovo Syna tvého nepomine ; pros, ať světlo jeho učení svítí nám na cestu k spasení !

3. *Obětování.* Když jsi v chrámu Páně nemluvňátko v lokty Simeona vložila, - tehdy jsi též, přeblažená matko, - Kristu svůj život zasvětila. - S tebou chceme Bohu v obět nésti svoje síly, snahy a bolesti, - chceme vždy jen Krista milovat, jemu stále žít a umírat.

4. *Sanctus.* V chrám jsi vedla Syna, zbožná Panno, - by ctíl Otce s tebou společně, - nyní tobě v slávě věčné dáno - s duchy Boha slavit pověčně ; - pějte také lidé : „Hospodine, svatý jsi, tvá sláva nepomine ; - slávy tvé jsou plny výšiny, plny jsou i světů hlubiny.“

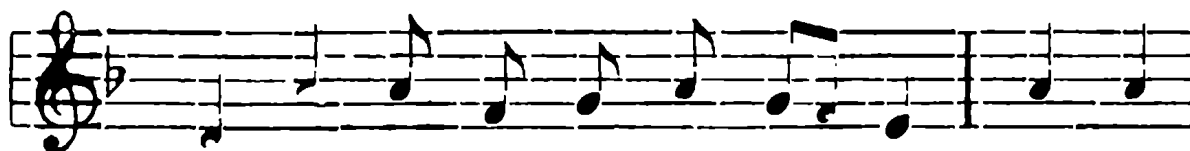
Po pozdvihování.

5. Ma - ti - čko, tys pro - vá - ze - la Pá - na,

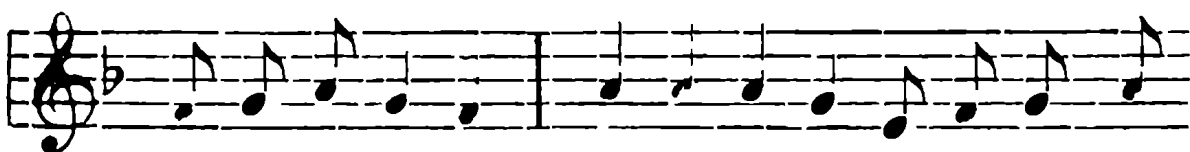
když se na smrt za nás u - bí - ral, du-še

tvé se do - tkla kaž - dá rá - na kte - rouž

u - tr - pěl, když u - mí - ral. S te - bou lí - bá - me

to sva - té tě - lo, jež za o - bět světa v mukách

pně - lo, a lí - bá - me kr - ve krů - pě - je

z nichž vy - kve - tla spá - sy na - dě - je.

6. *Přijímání.* Tebe Syn tvůj Janu odporučil, - aby útěchu ti objednal, - nám pak na památku, že se mučil, - tělo své a krev svou odevzdal. Ó náš Jesu Kriste, hřeby spiatý, -

nejsme hodni jísti pokrm svatý. - Pane, rci jen slovo jediné, - ať náš neduh, ať hřích pomine!

7. *Požehnání.* Když pak zvolal Syn tvůj: „Dokonáno!“ - v těžkých mukách, v hrozném trápení, - v slzách zaplesala's, blahá Panno, - že zjednáno lidstvu spasení; - vypros nám, ať v ctnosti prospíváme a pouť zemskou šťastně dokonáme, - aby dal nám Syn tvůj na trůnu s tebou věčné slávy korunu!

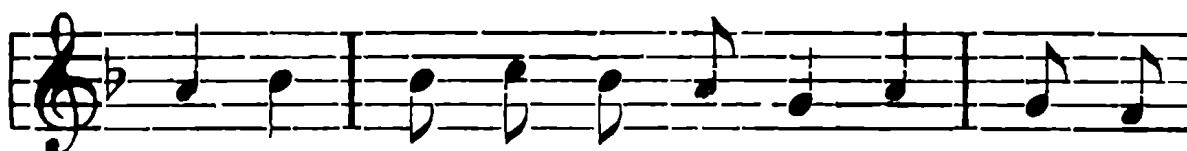
Maria, Maria!

Kyrie.

(Kancionálek Královéhradecký z r. 1846, str. 277.)

1. Ma-ri-a! Ma-ri-a! Pa-no-vni-ce
Všecken lid ti

krás-ná, hvěz-do moř-ská, jas-ná, ma-tko
slou-ží, po tvé tvá-ři tou-ží; buď ctě-

bo-ží šťast-ná, Ma ri a!
no tvé jmé-no, Ma ri a!

2. *Gloria*. Maria, Maria! - Skrze tebe sláva
- Bohu vždy se vzdává, - matko, budiž zdráva,
- Maria! - V nepokojné časy uslyš naše
hlasy; - buď ctěno tvé jméno, Maria!

3. *Credo*. Maria, Maria! Tíseň církev
svírá, - pros, ať pravá víra - v srdcích
nevymírá, - Maria! - Nech, ať skrze Krista -
spása se nám chystá; buď ctěno tvé jméno,
Maria!

4. *Obětování*. Maria, Maria! - Kéž obětí
svojí - drahou duši moji - Kristus Pán mi hojí,
Maria! Jemu v dar se dávám, - ctít ho
nepřestávám; - buď ctěno tvé jméno, - Maria!

5. *Sanctus*. Maria, Maria! - V jasném nebes
stanu s davem nebešfanů - díky vzdáváš
Pánu, Maria! - Píseň sladkou zpíváš,
Boha za nás vzýváš; buď ctěno tvé jméno,
Maria!

6. *Po pozdvihování*. Maria, Maria! - Prosiž
Hospodina, - ať se shladí vina - krví tvého
Syna, Maria! - Ať jí nezmaříme, - nebe
neztratíme; buď ctěno tvé jméno, - Maria!

7. *Přijímání*. Maria, Maria! - Hříšníkům
tys máti, rač se přimlouvati, - ať se můžem'
káti, Maria! - Ujmi se nás vřele, - pros i
za zemřelé; buď ctěno tvé jméno, - Maria!

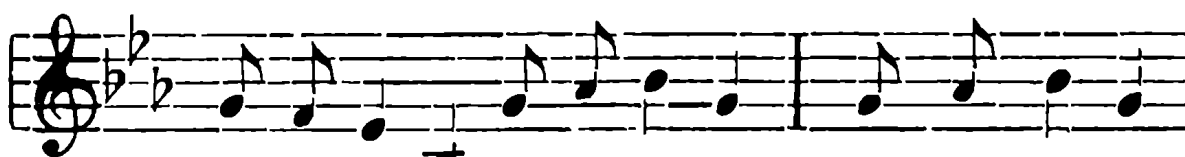
8. *Po přijímání*. Maria, Maria! - Mile na
nás shléděj, - pobloudilých hledej, - bez Krista

žít nedej, Maria! - Pros, ať chlebem s nebe
- duše krmí sebe; buď ctěno tvé jméno,
Maria!

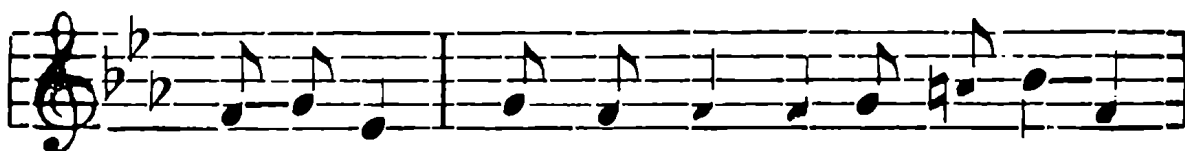
9. *Závěr.* Maria, Maria! - Přispěj s laskavostí, - nedej bez lítosti - přijít' do věčnosti, - Maria! - V smrti naší chraň nás, - na soudu pak braň nás; - buď ctěno tvé jméno, - Maria!

Matko Boží, neslýcháno.

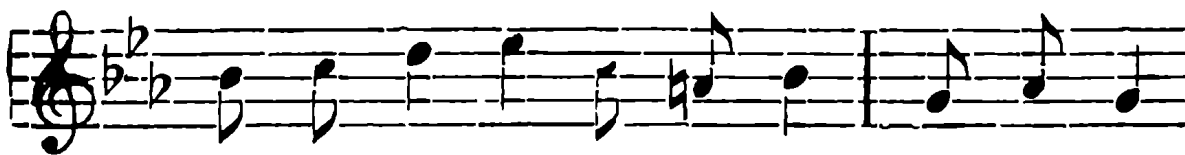
(Dle k. svatoj. II. č. 475,)

1. Matko bo-ží, neslýcháno po všem svě-ta

o-bo-ru, by, když jmé-no tvé vzý-vá-no,

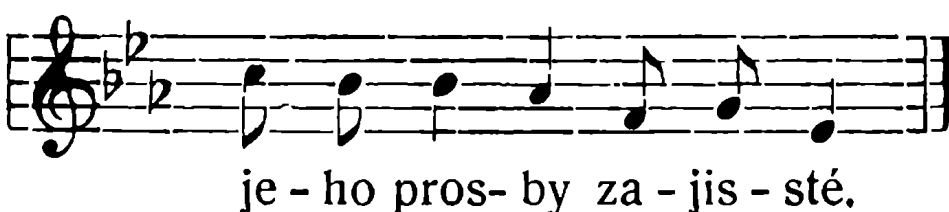
ne-vzal člověk pod-po - ru. Krá - lov - no

mi - lo - sti - vá, svět to do-svěd-ču - je

zje-vně kdo se k to-bě vi-ne pe-vně,

2. Když kdo k tobě s prosbou kráčí,
pomoci neodpíráš; a kdo život vede v
pláči, - slzy jemu ty stíráš. Královno atd.

3. Utíkám se k tobě, cítě veškerou
svou slabotu; pohled' mile na své dítě,
prokaž mně svou dobrotu! Královno atd.

4. Před tebou já na se svědčím: - žiji
v hříšném rozmaru; v skroušenosti tuto
klečím, nepropust mne bez darů!
Královno atd.

5. Ó rač ty vždy při mně státi, - silná
má jsi důvěra; - ty, věčného Syna máti,
slova má slyš veškerá! Královno atd.

6. Zastaň, matko, u Ježíše, - Syna svého,
duši mou, - ať se brány nebes říše po
smrti mně otevrou! Královno atd.

7. Na smrtelném někdy loži - při mně buď,
ó matko má; ať tu skonám v lásce boží, -
dostanu se v sídla tvá! - Královno atd.

8. Pros, abychom hodni byli - zaslíbení
Kristových, svatě zde, tam věčně žili - v
blahých stanech Otcových! Královno atd.

Písně k svatým.

Ejhle, oltář Hospodinův září.

(Na slova J. Soukopa Pavel Křížkovský † 1885.)

(K sv. Cyrillu a Methoději.)

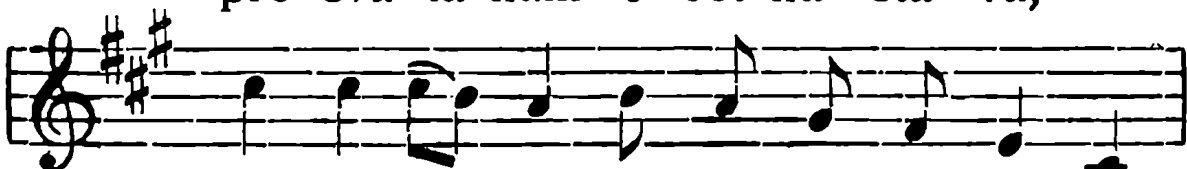
Kyrie.

1. Ej- hle, ol - tář Ho - spo - di - nův zá - ří,

pře- sva- tá nám o - bět na - stá - vá,

kterou s jas-nou po ti - síc let tvá - ří

čes- ká ze - mě den- ně ko - ná - vá.

za pří- kla- dem dávným se to dě - je

sva- tých Cy - ri - la a Me - tho - dě - je,

kte - ři Kri- stův roz- kaz pl - ni - li,

pa- mět smr- ti je - ho sla - vi - li.

2. *Gloria.* „Sláva, sláva na výsostech Bohu!“
- nad Betlemem pěli andělé, - a ten zpěv se
podnes nad oblohou - k nebes Pánu vznáší
vesele. Nechť jen se věčně věkův vzdává -
králi králův po všem světě sláva, - kterou
předkům našim věštili - apoštolé naši přemilí.

3. *Evangelium.* Zaznělo nám slovo pravdy
věčné - Solůňanův ústy před věky, - podnes

v kráse stkví se nekonečné a svět zaznívá
jim daleký; přinesliť k nám s sebou písmo
svaté, bychom ze studnice této zlaté -
moudrost nebes stále vážili, Bohu sloužiti
se snažili.

4. *Obětování.* Přijmiž, Otče, obět nekrva-
vou, kterou při večeři poslední - slavil Syn
tvůj myslí přelaskavou! Přívětivě na nás
pohlédni, jako's k Velehradu vlídně hleděl -
a svou milost lidu připověděl, - když se na
Moravě slavila první obět tobě přemilá.

5. *Sanctus.* Svatý, svatý, svatý Hospodine,
- plná jsou tvé slávy nebesa, láska tvoje
všemu tvorů kyne, nechť svět celý tobě
zaplesá! - Sestup, Kriste, přezázračně dolů,
ať se tobě pokloníme spolu - s celou vlastí, s
celým národem, - s otci Cyrilem a Methodem!

6. *Po pozdvihování.* Otevřela se již nebes
brána, slovo zázračné kněz vyslovil; - vítej,
duše, vítej Krista Pána, - jenž se v způsob
vína, chleba skryl! Občerství tě krví svou
a tělem, - dnes se spojíš se svým Spa-
sitelem, který život drahý za tě dal a tě
k sobě do své církve vzal.

7. *Agnus.* Vítej, Kriste, vítej, chlebe živý, -
Beránku, jenž světa hřích jsi sňal, pohled',
jak jsme tebe žádostivi, - neb jsi nás všech
k sobě povolal! - Ach, my hříchem ztratili
jsme nebe, - ó kéž naleznem je skrze tebe -

přímluvami apoštolů tvých, věrozvěstů našich slovanských.

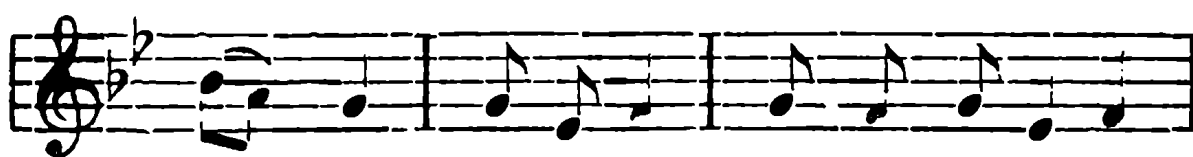
8. *Závěr.* Nechť tvůj oltář, Pane, nehasne nikdy v našich vlastech slovanských! - Nechť se denně k báni nebes jasné - vznáší oběť z chrámů křesťanských, která tisíc let již stále plane, oslavujíc tebe, věčný Pane, - posvěcujíc v srdcích národa - odkaz Cyrila a Methoda.

Svatý Václave!

(Po prvé v kronice Beneše Krabice z Veitmile z r. 1368.)

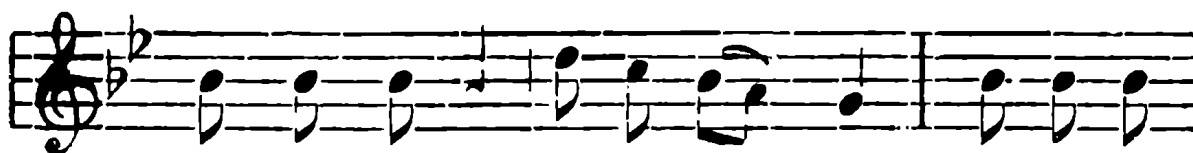
1. Sva - tý Vá - cla - ve, vé - vo - do české

ze - mě, kní - že náš, pros za nás Boha,

sva - té - ho Du - cha! Kri - ste e - le - i - son!

2. Ty jsi dě - dic če - ské ze - mě, rozpomeň

se na své plé - mě; ne-dej za-hy-nou ti

nám ni budoucím, sva-tý Vá-cla-ve! Kriste

e - le-i-son! 3. Po-mo-ci my tvé žá - dá-me,

smi-luj se nad ná - mi, u - těš smut-né,

za-žeň vše zlé, sva-tý Vá-cla-ve! Kriste

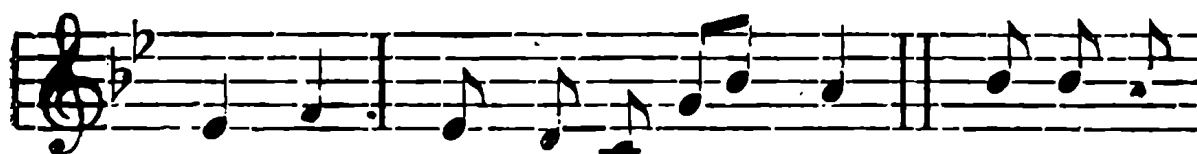
e - le -i-son! Nebeské jest dvorstvo krásné,

bla - ze to - mu, kdo tam do - jde v ži-vot

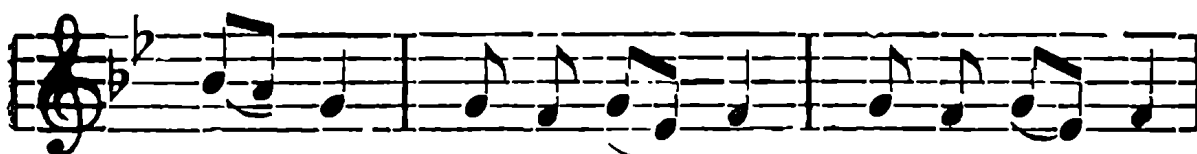
věč - ný, o - heň jas - ný` sva - té - ho

Du - cha. Kri - ste e - le - i - son! 5. Ma - ri - a,

matko žá - dou - cí, tys krá - lov - na vel - mo -

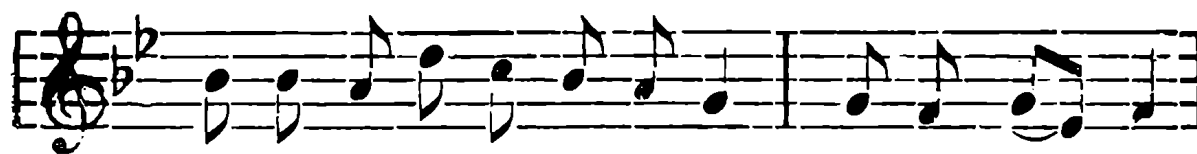
hou - cí, pro - siž za nás, za kře - sťa - ny,

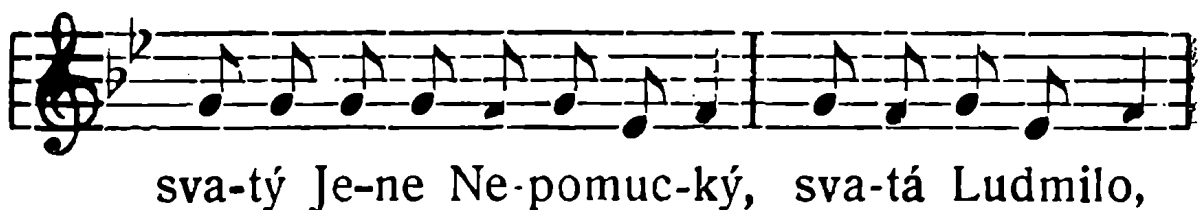
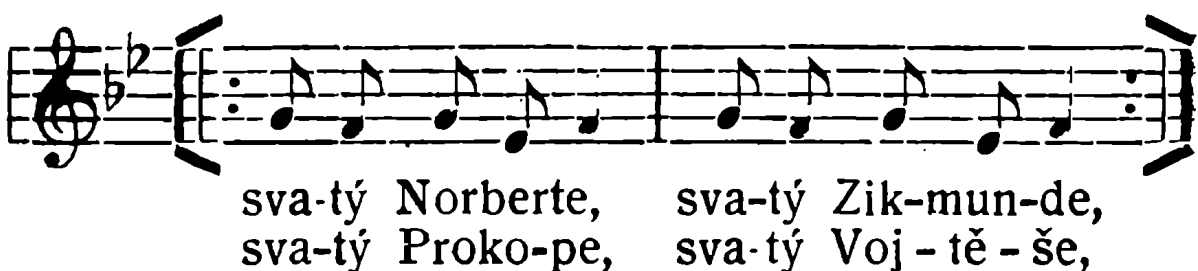
své - ho Sy - na, Ho - spo - di - na! Kriste

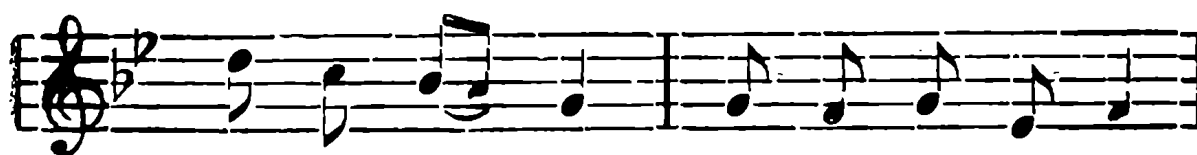

e - le - i - son! 6. An - dě - lé sva - tí, ne - be - ští,

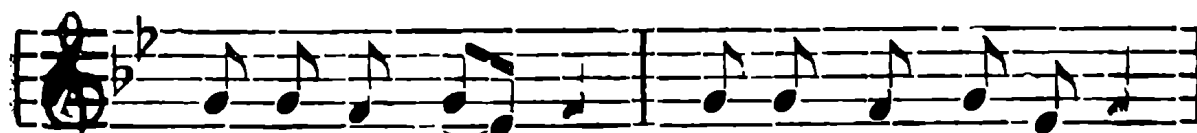

rač - te nás k sobě přivés - ti tam, kdež chvála

se že - hnej - me: ve jmé - nu Ot - ce

i Sy - na je - ho i Du - cha sva - té - ho!

Kri - ste e - le - i - son!

Písně ku požehnání.

Pange lingua.

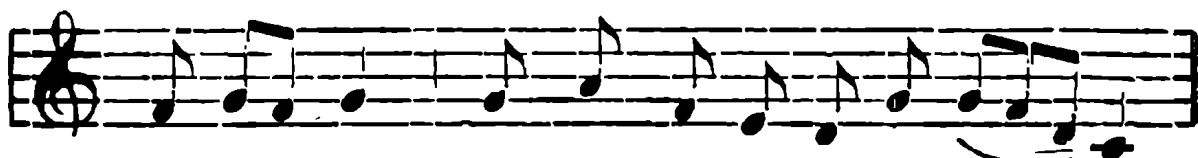

Pan - ge, lin - gua, glo ri - o si Cor - po -
Tantum er - go Sa - cra - men - tum ve ne -
Ge - ni - to - ri, Ge - ni - to - que laus et

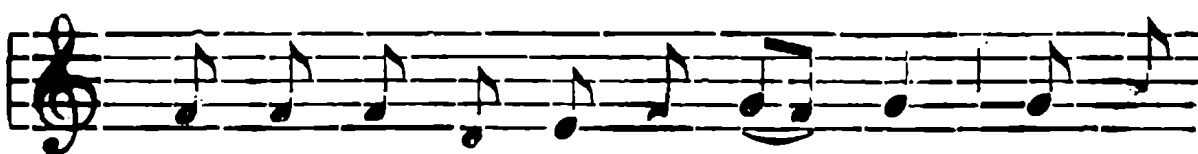

ris my - ste - ri - um,
re - mur cer - nu - i
iu - bi - la - ti - o,

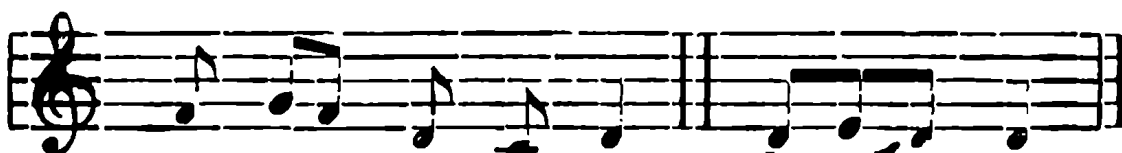
san - guinisque pre -
et an - ti - quum do -
sa - lus, ho - nor, vir -

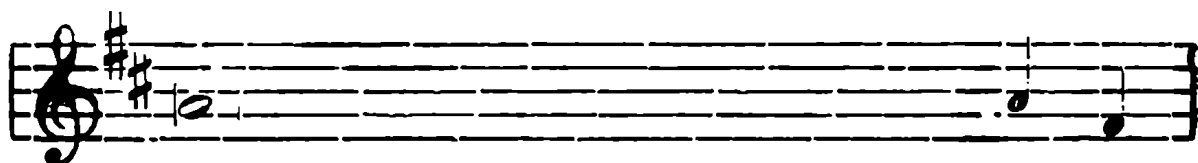
ti - o - si, quem in mundi pre - ti - um
cumen-tum no - vo ce-dat ri - tu - i;
tus quoque sit et be-ne - dic-ti - o,

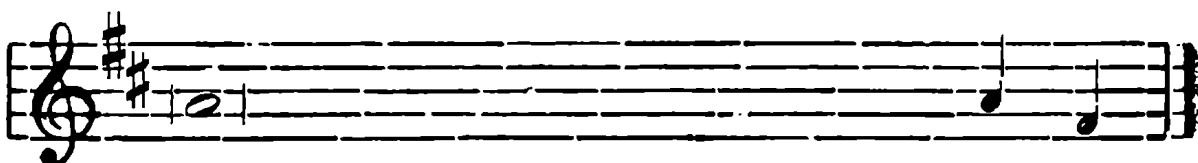
fru-ctus ven-tris ge - ne - ro - si rex ef-
praestet fi - des sup-ple - men - tum sen-su-
pro-ce-den - ti ab u - tro - que com-par

fu - dit gen - ti - um, A - men.
um de fe - ctu - i.
sit lau - da - ti - o.

K. Panem de caelo praestitisti e - is.

L. Omne delectamentum in se ha-ben-tem.

Zvěstuj těla!

(Dle nápěvu »Pange lingua«.)

1. Zvěstuj těla vznešeného, - jazyku náš, tajemství, - oslavuj krev Pána svého, - kterou z milosrdenství, splozen z lůna přechistého, - vylil král všech království!

2. Převeliké té svátosti - klaň se tedy, křesťane! Zrušeny jsou tajemnosti - doby starozákonné! - ač to okem neznáš dosti, - víra vše ať zastane!

3. Bohu Otci neskonalá sláva budiž věčnému, - čest a vděčnost neustálá Synu jemu rovnému; - stejná budiž také chvála - Bohu Duchu svatému! Amen.

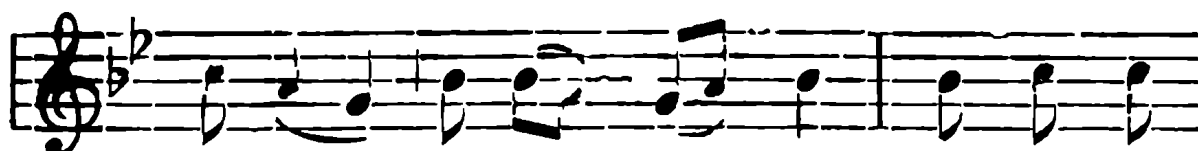
Hospodine, pomiluj ny!

(Z XII. stol.)

(Notace s textem dle kroniky mnicha Jana z Holešova 1397.)

[Ho-spo - di - ne, po - mi - luj ny! Je - su

[Kri - ste, po - mi - luj ny! Ty, spa - se

vše - ho - mí - ra, spa-siž ny i u - slyš,

Ho-spo - di - ne, hla - sy na - še! Dej nám

všem, Hospodi - ne, žizň a - mír v ze-mi!

Kr - leš, Kr - leš, Kr - leš!

Svatý Bože!

Sva - tý Bo - že, sva - tý, sil - ný, sva - tý

ne-smr - tel - ný, smi - luj se nad ná - mi.

Skrytý Bože!

(Kancionál svatoj. I. č. 339.)

1. Skry tý Bo-že, my se ti kla-ní-me Sva-tý,
a v nouzi své o pomoc pro-sí-me.

2. Na-sy - tiž nás tě-lem i kr - ví svou Sva-tý,
a požehnej svou mocí nesmírnou!

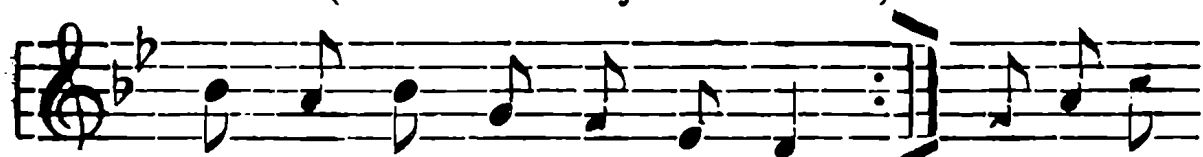
sva-tý, sva-tý, sva-tý, vždyckv sva- tý Je-žíš
sva-tý, sva-tý, sva-tý, vždycky sva - tý Je-žíš

Kristus s výsosti v nejsvětěj-ší svá- to - sti.
Kristus s výsosti v nejsvětěj-ší svá- to - sti.

Poklekni na kolena!

(Dle k. svatoj. I. č. 335.)

Po-klek-ni na ko - le - na, neb se to-
ó du - še bo - ha - boj - ná,

bě u - dě - lu - je mi-lost pře-hoj - ná!

Na kolena padejme!

(Dle k. hradeckého z r. 1846 č. 40.)

1. Na ko - le - na pa - dej-me, hlu-bo-ce se
2. Po-žeh-nej nás, Bo-že náš. o - pa-truj nás

kla-něj-me, Kri-sta v svá-to-sti skry-té ho
kaž-dý čas ty, jenž pod způ-so-bou chle-ba

vroucně vzý-vej-me!
s ná-mi pře-bý-váš!

Svatý, svatý!

(Dle k. svatoj. I. č. 337.)

Sva-tý, sva - tý, sva - tý Je - žíš Kri-stus
sva-tý, vždycky sva - tý

s vý-so-sti, v nej-svě-těj-ší svá - to - sti.

Pro své svaté, drahé rány.

(Obecný nápěv pro dobu postní.)

Pro své sva - té dra - hé rá - ny,
Je - ží - ši u - kři - žo - va - ný,

smi - luj se nad ná - mi!

Zpěvy při různých příležitostech.

Otče náš!

!(Píseň před kázáním.)

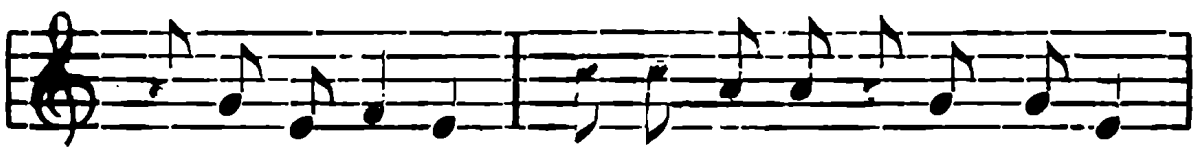
(Od Klimenta Bosáka. Dle kancionálu J. Rozenpluta
z r. 1601.)

Ot-če náš, mi - lý Pa - ne, dej nám Ducha

sva-té-ho, pro-sí-me, ať se sta - ne, pro Kri-

sta, Syna tvé-ho; ať nás na- u - čí božské-ho

pra-vdu zá - ko - na zná - ti, pro-roc-tví fa-

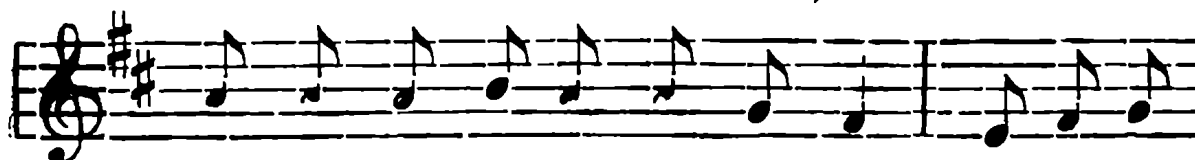

leš-né - ho pil - ně se vy - stří - ha - ti!

Pochválen³ budiž!

(Píseň po kázání.)

(Slova dle »Voltárních knih« kněze Adama Táborského z r. 1585.)

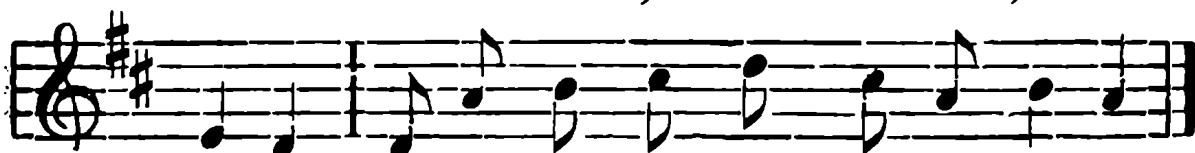
Po-chvá-len bu-diž Pán Bůh náš, kterýž ny-

ní na-sy-til nás sva-tým slo-vení, jež jest

pokrm našim duším. } Al-le-lu-ja, al-le-
} Chvála Kristu, krá-li

lu-ja! } Pochválen buď Bůh! } Al-le-lu-ja!
slávy! } Chvála Kristu!

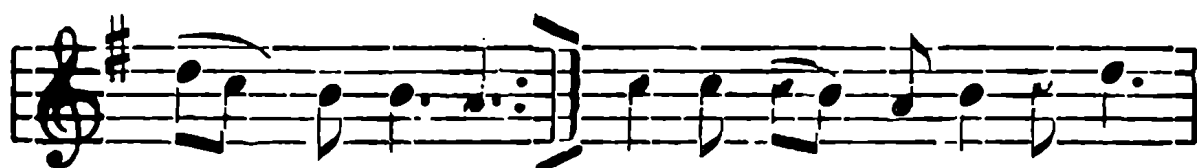
»Alleluja« zpívá se po celý rok kromě času od neděle devítniku až do velikonoc, kdy zpívá se »Chvála Kristu, králi slávy!«

Bože, chválíme tebe.

(Ob. nápěv.)

1. Bo-že, chvá - lí - me te-be, tě věč - né - ho
ce-lé ple - sá ti ne-be, s nimž i my tě

Ot - ce ctí-me, »Sva-tý, sva-tý, sva-tý Pán«.
ve - le - bí-me.

zpí - vá zem i ne - be stan.

2. Sbor slavných apoštolů, proroci i
v jasném sboru, - mučedníci též spolu - cír-
kev svatá po oboru, - vše ti zpívá: „Mocný
Bůh - Otec, Syn i svatý duch.“

3. Ó králi slávy, Kriste, - Boha Otce
věčný Synu, zrozený z Panny čisté, - abys
s nás sňal trest i vinu, - v nebesa ses vrátil
zas, - odtud přijdeš soudit nás.

4. Pročez prosíme tebe, - pro krev svoji
všem předrahou - požehnej nám všem s nebe,
- spas nás milostí svou blahou! - V tebe dou-
fám, Bože náš, - ty mne zhynout nenecháš.

Te Deum laudamus.

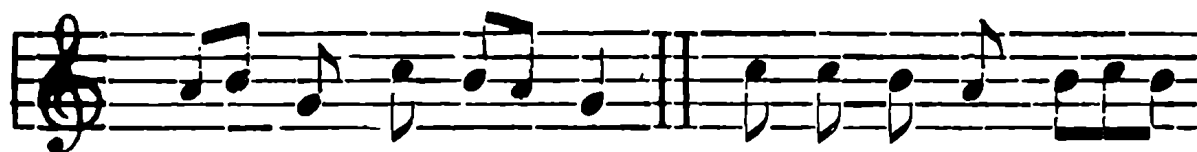
(Na konci školního roku).

Kněz.

Sbor.

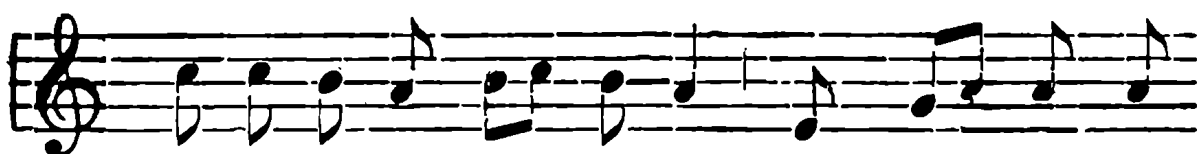
Te De-um lau - dá mus: te Dó - mi-
Tě, Bo- ha, chvá - lí me, te - be, Pá-

num con - fi - té - mur. Te ae - tér - num Pa -
na, ve - le - bí - me. Tě, věč - né - ho Ot -

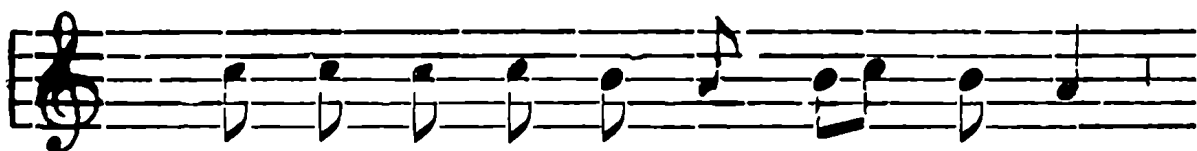
trem o - mnis ter - ra ve - ne - rá - tur.
ce, všu - de vše - cka ze - mě ce - ní.

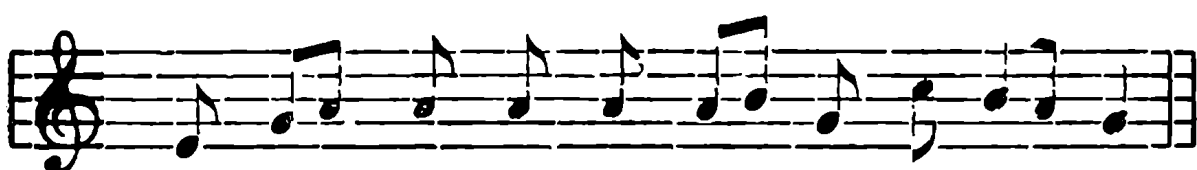
Ti - bi omnes An - ge - li, ti bi cae - li
Tobě všickni an - dě - lé, to - bě vše - cka

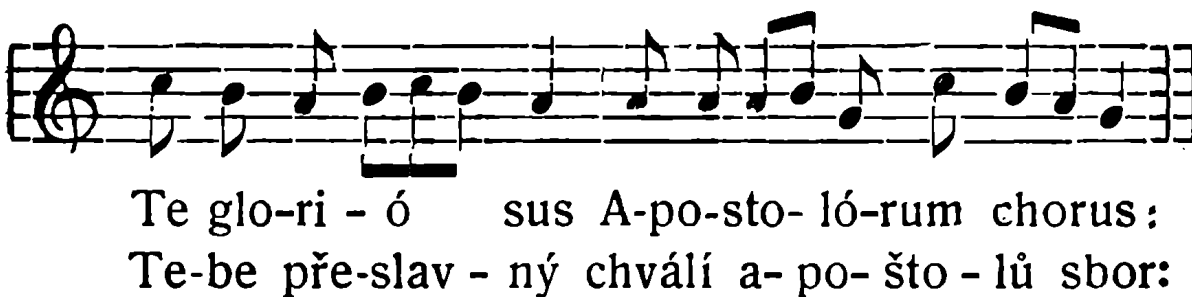
et u - ni - vér - sae po - te - stá - tes.
ne - be - sa a vše - cky moc - no - sti,

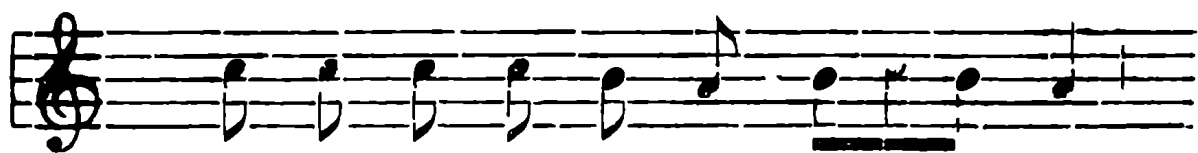

Ti - bi Ché - ru - bim et Sé - ra - phin
to - bě i Che - rub a Se ra - fín

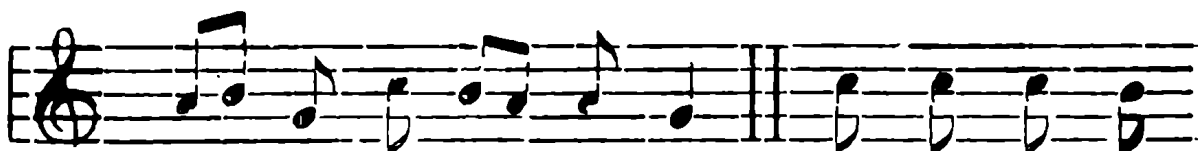
in - ces sá - bi li vo - ce pro - clá - mant.
ne - u - stá - lým hla - sem vo - la - jí:

Te Már-ty-rum can - di dá - tus.

Te - be mu-čed - ní - ků chvá lí

lau-dat ex - ér - ci - tus, Te per or-bem

bě-lo-stkvoucí voj-sko. Tě po o - bo-

ter - rá - rum san - cta con - fi - té-tur

ru ze - mě, tě všu - de sva - tá vy-

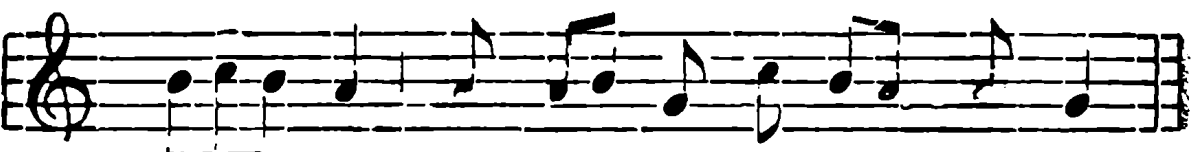
Ec - clé - si - a: Pa trem immén-sae

zná-vá cír-kev Ot ce ne smí-rné

ma - ie - stá - tis: Ve - ne - rán-dum tu-um

ve - leb - no - sti cti-hod - né - ho tvé-ho

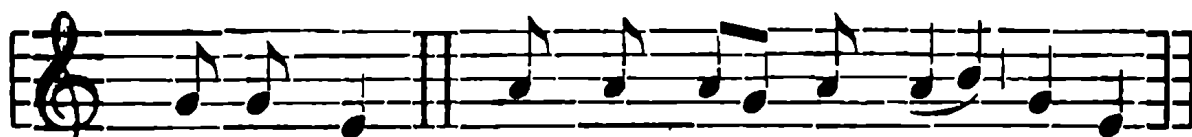

ve - rum et ú ni - cum Fí li - um:

Sy na, prá - vé - ho a jed - no - ho,

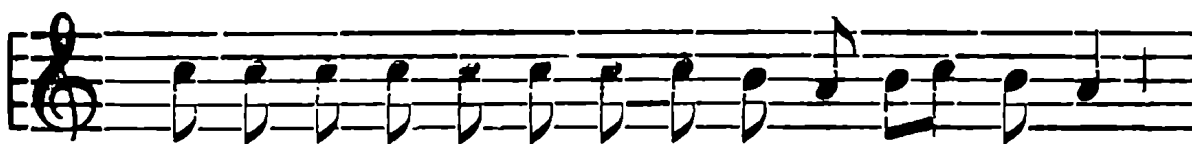
Sanc - tum quoque Pa - rá - cli - tum
těž sva té - ho u tě - ši - te - le

Spí-ri- tum. Tu Rex gló - ri - ae, Christe.
Du-cha. Ty krá - li slá - vy, Kri-ste,

Tu Pa - tris sem - pi - tér-nus es Fi - li - us.
Ty Ot - cův jsi věč - ný syn,

Tu ad li-be-rándum suscep-túrus hó-mi-nem,
na vykouve-ní přijmouti chtěje člo - vě-ka,

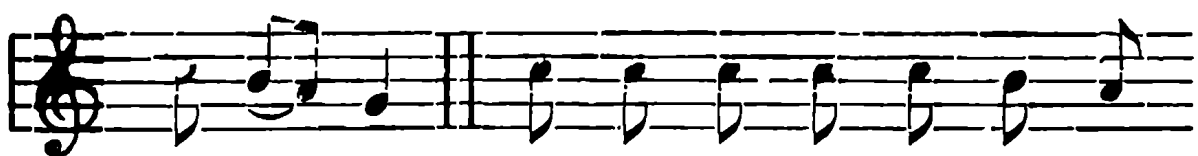
non hor - ru - í - sti Vír-gi-nis ú - terem.
ne - hro - zil ses pa-nen-ského ži - vo-ta.

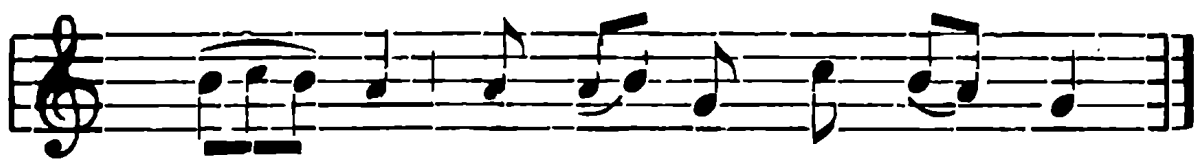
Tu de - víc - to mor-tis a - cú - le - o,
Ty smr - ti o - sten jsi tu pře - mo - hl,

a - pe - ru - í - sti cre - dén - ti - bus ⁷² regna
ty ⁷³ jsi ⁷⁴ o ⁷⁵ - te - vřel ⁷⁶ vě - ří - cím krá - lovství

cae - ló - rum. Tu ad dēx - te - ram De - i
ne - bes - ké. Ty na pra - vi - ci bo - ží

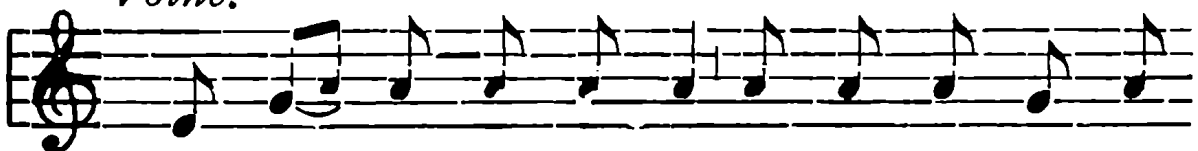

se - des, in gló - ri - a Pa - tris.
se díš ve slá - vě Ot - co - vě.

Ju - dex cré - de - ris es - se ven - tú - rus.
Soud ce vě - ří - me, že ji - stě přijdeš.

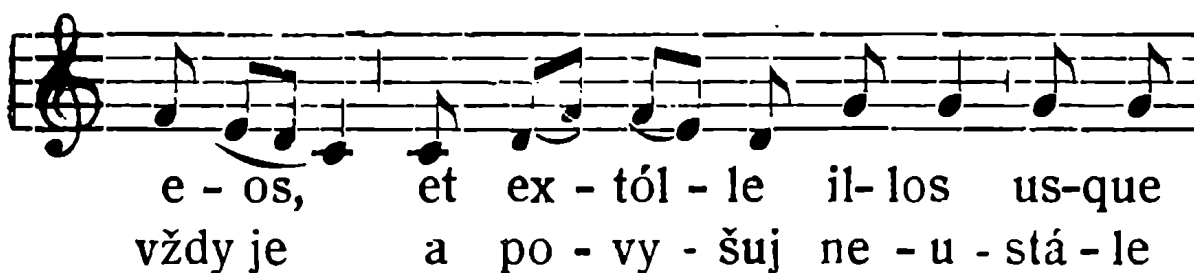
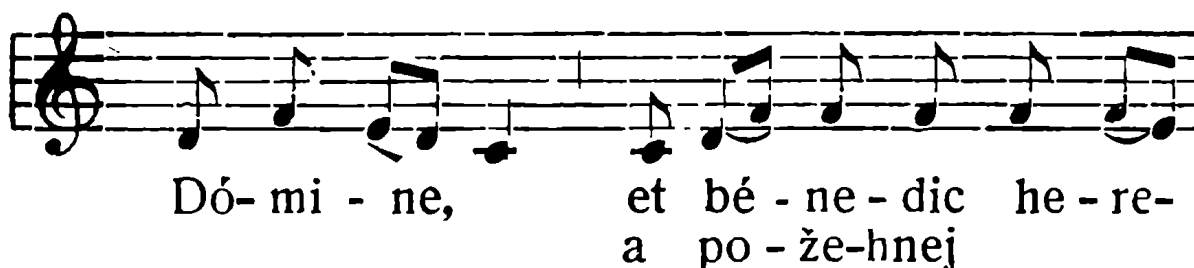
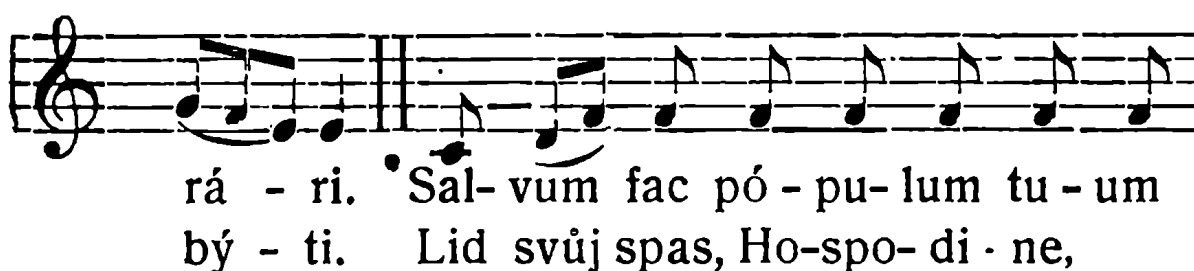
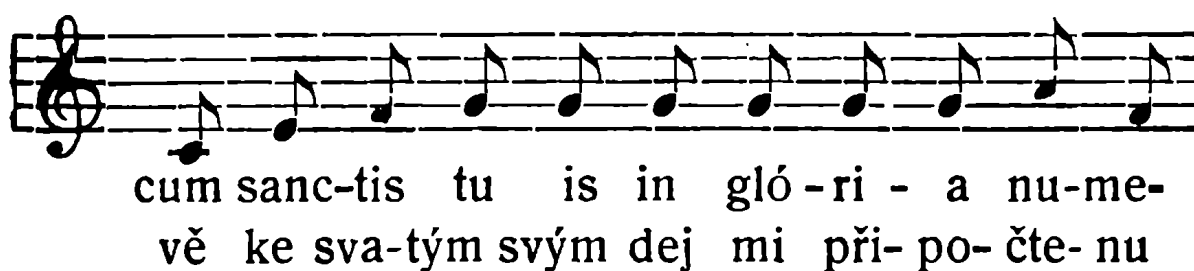
Volně.

Te er go quæ - su - mus tu - is fá - mu - lis
Te - be, hle, žá - dá - me, svým sluhům

sub - ve - ni, quos pre - ti - ó - so sán - gui - ne
při - spěj na po - moc, jež jsi vy - kou - pil

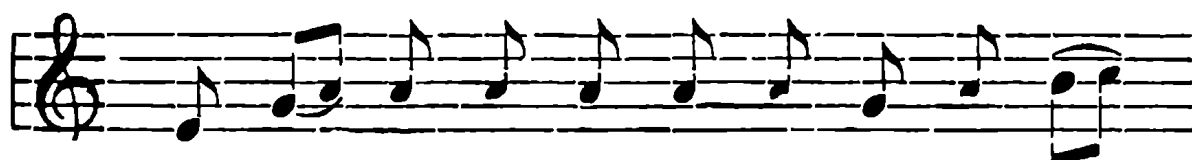
à tempo.

in ae - tér - num. Per sín - gu - los
až na vě ky. Na vše - li - ké

di - es, be - ne - dí ci - mus te.
če - sy ti do - bro - ře - čí - me.

Et lau - dá - mus no - men tu - um in saé -
Chvá - lí - me jmé - no tvé na

cu - lum et in saé - cu - lum saé - cu - li.
vždycky i na vě - ky vě - kův. A - men.

Di - gná - re Dó - mi - ne ěi e i sto
Ra - čiž, Ho - spo - di - ne, ve dni tom - to

si - ne pec - cá - to nos cu - sto - dí - re!
o - chra - ňo - va - ti nás všechněch hří - chů!

Mi - se - ré - re no-stri, Dó - mi - ne,
Smi - luj se nad ná - mi, ó Pa - ne,

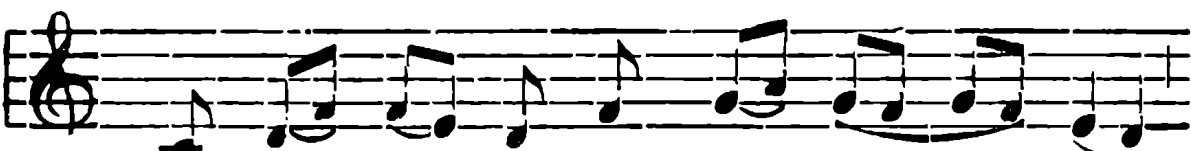
mi - se - ré - re nostri. Fi - at mi-se-ri-
smi - luj se nad námi! Bu - diž mi-lo-sr-

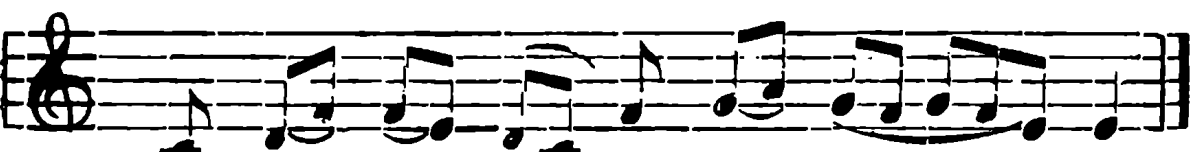
cór - di - a tu - a Dó - mi - ne su - per nos.
den-ství tvé, ó Pa - ne, nad ná - mi,

quem-ád - modum spe - rá - vi - mus in te.
ja - kož dou - fa li jsme v tebe.

In te Dó - mi - ne spe rá vi:
V te - be, ó Pa - ne, jsem dou fal,

non con - fún - dar in ae - tér num.
ne - bu - du za - han - ben ni kdy.

Ť. Benedicámus Patrem et Fílium cum sancto Spíritu.

Ř. Laudémus et superexaltémus eum in saécula.

Ť. Benedictus es Dómine in firmaménto caeli.

Et laudábilis et gloriósus et superexaltátus in saécula.

Ť. Dómine exáudi oratiónem meam.

Ř. Et clamor meus ad te véniat.

Ť. Dóminus vobíscum.

Ř. Et cum spiritu tuo.

Orémus. Deus, cuius misericórdiae non est númerus et bonitátis infínitus est thesáurus piíssimae maiestáti tuae pro collátis donis grátias ágimus tuam semper cleméntiam exorántes, ut qui péténtibus postuláta concédis, eósdem non

Ť. Dobrořečme Otci i Synu i Duchu svatému!

Ř. Chvalme a vyvyšujeme ho nad věky!

Ť. Blahoslavený jsi, Pane na blankytu nebeském.

Ř. A chvályhodný i slavný i povýšený na věky.

Ť. Pane, vyslyš modlitbu mou!

Ř. A volání mé k tobě přijď!

Ť. Pan s námi!

Ř. I s duchem tvým. Modleme se! Bože, jehož milosrdenství není počtu a dobroty neskončený jest poklad, děkujeme milostivé velebnosti tvé za udělené dary a stále vzýváme tvou dobrotivost, abys vyhovuje prosbám našim, nikdy nás neopouštěl

desérens ad praémia
futúra dispónas. Per
Christum Dóminum
nostrum.

R. Amen.

V. Divínium auxiliúm
máneat semper no-
biscum.

R. Amen.

a³ nás připravil na od-
měny v budoucnosti.
Skrze Krista, Pána
našeho.

R. Amen.

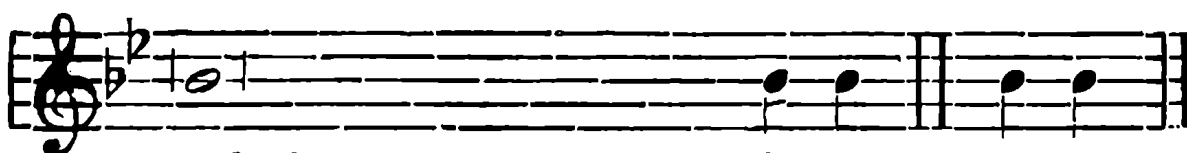
V. Pomoc boží zů-
stávej vždy s námi!

R. Amen.

Mešní odpovědi.

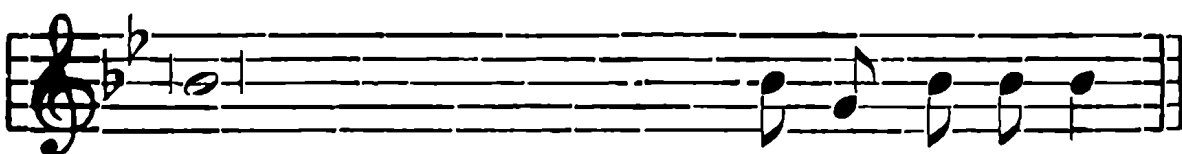
A. Způsob slavný.

1. K oracím.

<i>K.</i> Dóminus	vo-bís-cum. <i>Po modlitbě:</i>
Pán	s vá-mi.
<i>L.</i> Et cum spírítu	tu - o. Amen.
I s duchem	tvým.

2. K evangeliu.

K. Sequéntia sancti evangélii
se-cúndum Matthaéum.

Část svatého evangelia podle sepsání sv. Matouše.

<i>L.</i> Glória	ti - bi Dómine!
Sláva	to-bě, Pa-ne!

3. K prefaci.

(Způsob slavný.)

K. Per ó-mni - a saé - cu - la sae - cu - ló-rum.
Po vše-cky vě - ky vě-kův.

L. A - men. *K.* Dó-mi - nus vo - bís - cum.
Pán s vámi.

L. Et cum spí - ri - tu tu - o. *K.* Sur - sum
I s duchem tvým. Vzhůru

cor - da! *L.* Ha - bé - mus ad Dó-mi-num.
srd - ce! Máme ku Pánu.

K. Grá-ti - as a gá - mus Dó-mi-no De-
Dí - ky vzdá - vej - me Pá - nu Bo-

o no-stro! *L.* Dig-num et iu-stum est.
hu své-mu! Hodno a spravedlivo jest.

4. Ku Pater noster.

K. Per ó-mni - a saé-cu^l-la sae^l-cu - ló - rum.
Po všechny věky věkův.

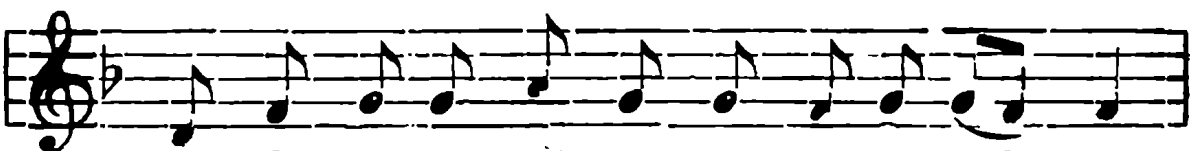

L. A-men. *K.* Et ne nos in-dú-cas in ten-ta-
A neuvoď nás v pokušení!

ti - ó - nem. *L.* Sed lí-be - ra nos a ma-lo!
Ale zbav nás od zlého!

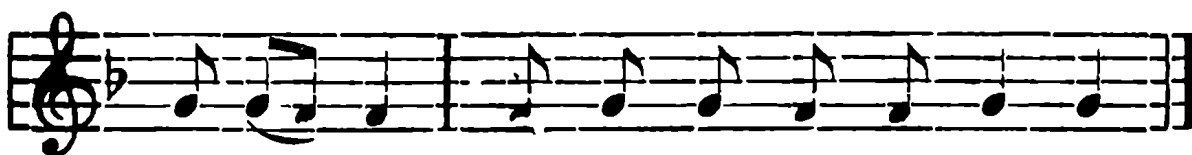
5. Před Agnus Dei.

K. Per ó - mni-a saé - cu - la sae-cu - ló - rum!

L. A-men. *K.* Pax Dó - mi - ni sit sem-per
Pokoj Páně buď vždycky s vámi!

vo- bís-cum. *L.* Et cum spí - ri - tu tu - o.
I s duchem tvým.

***B.* Způsob feriální.**

(Při mši sv. zádušní.)

1. K oracím a 2. k evangeliu
jako při A., str. 214.

3. Ku prefaci.

L. A - men. *L.* Et cum spí - ri - tu tu - o.

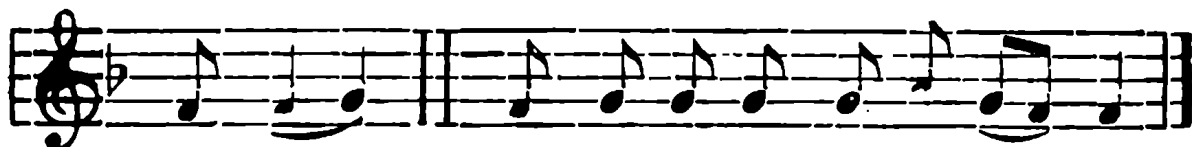

L. Ha - bé - mus ad Dó - mi - num.

L. Di-gnum et iu - stum est.

4. Ku Pater noster.

L. A - men. *L.* Sed li-be-ra nos a ma-lo!

5. Před **Agnus Dei** jako při *A.*, str. 216.

Hymna papežská.

Slova kardinála Wisemana († 1865), přel. J. Šrůtek.
Nápěv J. N. Škroupa, kapelníka dómu sv. Víta.

1. Tam, kde str - mí církvě tý - mě, v sta-ro-

slavném, věčném Ří-mě, z ná-ro-dů všech

ja - zy - ko - vé sou hla - su - jí v písni

no- vé: Be - ne - dik - ta Pat - nác - té - ho
1. 2.

že-hnej, Bo-že, zacho-vej! zachovej!

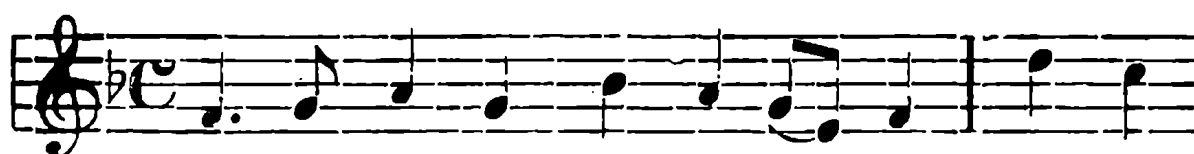
2. Sedmi chlumův báně zlaté, vati-
kánské síně svaté, - hrobky svatých v širém
kraji - ozvěnou se otřásají: - [: Benedikta
Patnáctého - žehnej, Bože, zachovej! :]

3. Velebně náš zpěv se vznáší nad
oblohou země naší, po rovinách, moři,
lese - k Římu prosby hlas se nese: - [: Bene-
dikta Patnáctého - žehnej, Bože, zachovej! :]

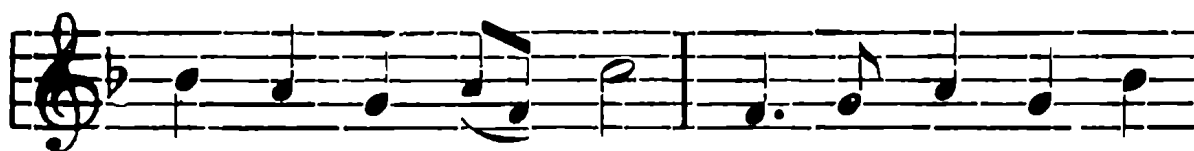
4. Pohlížíme k vám též vzhůru, - pějte
s námi v lásky kůru, - rozněťte nás, nebe-
šťané, - ať náš zpěv zde neustane: - [: Bene-
dikta Patnáctého - žehnej, Bože, zachovej! :]

Hymna rakouských národů.

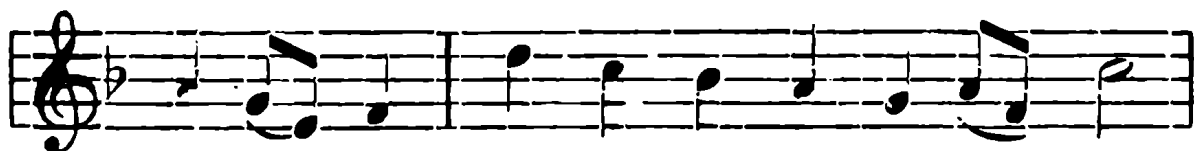
(Josef Haydn † 1809.)

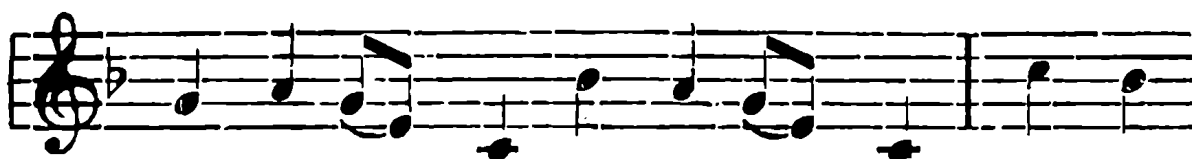
1. Za-cho-vej nám, Ho-spo - di - ne, Cí - sa-

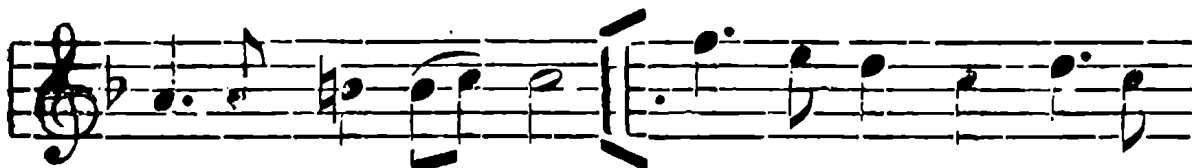
ře a na - ši zem! Dej, ať z ví - ry moc

Mu ply - ne, ať jest moudrým vla-da - řem!

Haj-me věr - ně trů - nu Je - ho pro - ti

ne-přá - te - lům všem; o-sud trů-nu Habs-bur-

ské - ho Ra-kou - ska jest o - su - dem!

2. Plňme věrně povinnosti, chraňme práva počestně, a když třeba, s ochotností - v boj se dejme statečně! Na paměti vděčně mějme slávu vojska vítěznou, - jmění, krev i život dejme - za Císaře, za vlast svou!

3. Čeho nabyt občan pilný, - vojín zbraní zastávej, - uměním i vědou silný - duch se zmáhej, jasně skvěj! Bože, račiž slávy příti, - žehnej vlasti milené, - slunce Tvé nechť v míru svítí - na Rakousko blažené!

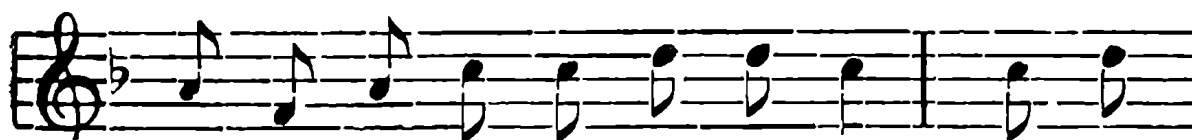
4. Stůjme k sobě každou chvíli, - svornost jenom moci dá! Spojené kde vládnou síly, snadno vše se vykoná. - Když se ruka k ruce vine, pak se dílo podaří. Říš Ra - kouská nepomine, - sláva vlasti, Císaři!

Písně latinské.

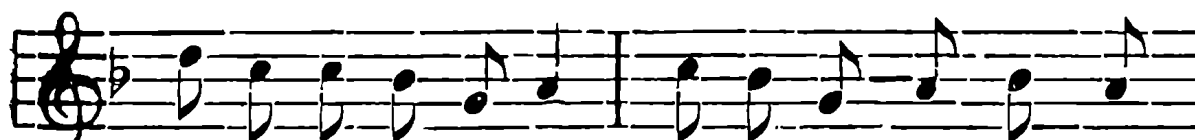
Creator alme siderum.

(Pro dobu adventní).

Dle chorálního nápěvu.

1. Cre - a - tor al - me si - de - rum, ae - ter -

na lux creden - ti - um, le - su Re - dem - ptor o -

mni - um, in - ten - de vo - tis sup - pli - cum !

2. Qui daemonis ne fraudibus periret
orbis, impetu - amoris actus, languidi
mundi medela factus es.

3. Commune qui mundi nefas ut expia-
res, ad crucem e Virginis sacrario - intacta
prodis victima.

4. Cuius potestas gloriae nomenque
cum primum sonat, - et caelites et inferi
trememente curvantur genu.

5. Te deprecamur ultimae - magnum diei iudicem; armis supernae gratiae - defende nos ab hostibus!

6. Virtus, honor, laus, gloria - Deo Patri cum Filio - sancto simul Paraclito in saeculorum saecula!

Stabat Mater.

Sekvence od Jacopone da Todi † 1306.

(*Pro dobu postni dle „Variae preces“*)

1. Sta-bat Ma-ter do-lo-ro-sa, iux-ta cru-cem
Cu - ius a - nimam gementem, con-tri - sta - tam

la-cri - mo-sa, dum pen - de-bat Fi - li - us.
et do-len-tem per-tran - si - vit gla-di - us.

2. O quam tristis et afflicta - fuit illa benedicta Mater Unigeniti! Quae maerebat et dolebat - pia Mater, dum videbat - nati poenas inclyti.

3. Quis est homo, qui non fleret, - Matrem Christi si videret - in tanto supplicio? - Quis non posset contristari, Christi Matrem contemplari dolentem cum Filio?

4. Pro peccatis suae gentis - vidit laesum
in tormentis - et flagellis subditum. - Vidit
suum dulcem natum - moriendo desolatum,
- dum emisit spiritum.

5. Eia, mater, fons amoris, - me sentire
vim doloris - fac, ut tecum lugeam. Fac,
ut ardeat cor meum - in amando Christum
Deum, - ut sibi complaceam!

6. Sancta mater, istud agas, - crucifixi
fige plagas cordi meo valide. - Tui nati
vulnerati - tam dignati pro me pati - poenas
mecum divide!

7. Fac me tecum pie flere, - crucifixo
condolere, donec ego vixero! - Iuxta cru-
cem tecum stare - et me tibi sociare - in
planctu desidero.

8. Virgo virginum praeclara, - mihi iam
non sis amara, - fac me tecum plangere; -
fac, ut portem Christi mortem, - passionis
fac consortem - et plagas recolare!

9. Fac me plagis vulnerari, - cruce hac
inebriari - et cruore Filii; flammis ne urar
succensus, - per te, Virgo, sim defensus - in
die iudicii!

10. Christe, cum sit hinc exire, - da per
matrem me venire - ad palmam victoriae! -
Quando corpus morietur, fac, ut animae
donetur - paradisi gloria!

Jiný nápěv.

1. Sta-bat Ma-ter do - lo - ro-sa iux ta crucem

la - cri-mo-sa, dum pen-de-bat Fi - li - us,

Cu-ius a-nimam gementem, contris-ta-tam

et do-lentem pertran-si-vit gla-di - us.

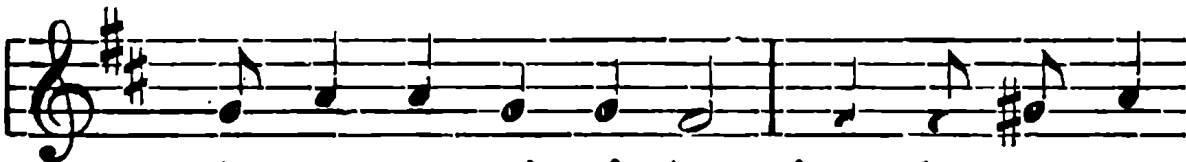
Veni, Creator.

(Pro dobu svatodušní.)

(Hymnus Rhabana Maura † 856.)

1. Ve - ni, Cre - a - tor Spi - ri - tus, mentes

tu - o - rum vi - si - ta, im - ple su - per-

2. Qui diceris Paraclitus, - altissimi donum Dei, - fons vivus, ignis, caritas - et spiritalis unctio.

3. Tu septiformis munere, - dextrae Dei tu. digitus, - tu rite promissum Patris, - sermone ditans guttura.

4. Accende lumen sensibus, infund' amorem cordibus, - infirma nostri corporis virtute firmans perpeti.

5. Hostem repellas longius - pacemque dones protinus, - ductore sic te praevio vitemus omne noxium.

6. Per te sciamus da Patrem, noscamus atque Filium, te utriusque Spiritum - credamus omni tempore.

7. Sit laus Patri cum Filio, - sancto simul Paraclito, - nobisque mittat Filius Charisma sancti Spiritus.

Te Deum adoramus.

(Mešní píseň.)

1. *Intr.* Te De-um ad - o - ra-mus, auc-to-

rem gra-ti - ae, te fontem im - plo-ra-mus

mi - se - ri - cor - di - ae; dum ti - bi

im - mo - la-mus sa - lu - tis ho - sti-

am, de - lic - tis, quam ro - ga-mus,

da pi - us ve - ni - am!

2. *Gloria*. Cum angelis cantamus: - Deo sit gloria! - Sit pax, quam exoptamus, - bonis propitia! - Te, Christe, collaudamus, - te benedicimus, - te proni adoramus et grates agimus.

3. *Evangelium*. Edoctis, quid credendum, - ex evangelio, - et quid sit faciendum in hoc exilio, - da robur, ut credamus, quod nos vis credere, et prompti faciamus, quod iubes facere.

4. *Obětování*. Indigni licet simus, - hoc sacrificium litatum tibi imus per sacerdotium: - ne nos, qui id litamus, - abs te reicias, sed clemens haec, quae damus, - dona respicias.

5. *Sanctus*. En venit benedictus - in sua gloria, - rex Sabaoth invictus, - o Sion filia! - Quin „sanctus“ personamus, „sanctus“ concinimus, - „sanctus“ ingeminamus - nosque prosternimus.

6. *Po pozdvihování*. Sub signis his, non rebus, - quae vere latitas, - sub hisque speciebus - ades, o Deitas! - Profunde nostras mentes tibi subicimus, - quia te intuentes - toti deficimus.

7. *Přijímání.* Fac istud sacramentum nos digne sumere, - supremum dum momentum - continget fluere; - hoc cibo confortati hinc demigrabimus et tuae maiestati - nos praesentabimus.

8. *Závěr.* Cum choris angelorum - tibi adstantium, - cum coetibus sanctorum te collaudantium aeternum, fac, laudemus - te, Pater optime, aeternum celebremus ! - te, Deus maxime.

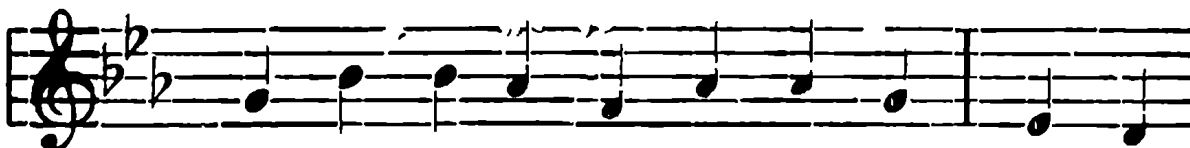
Lauda, Sion, Salvatorem.

(Na „Boží Tělo“ a při sv. přijímání.)

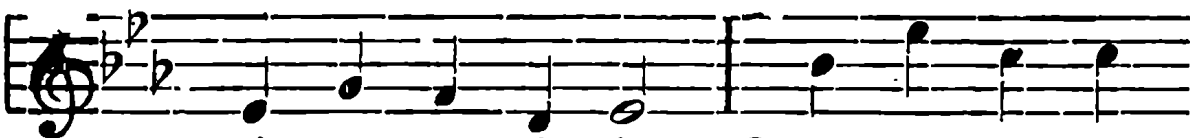
Sekvence sv. Tomáše Aq. († 1274.)

1. Lau-da, Si on Sal-va - to - rem,

lau-da du-cem et pa-sto-rem in hym-

nis et can-ti-cis. Quan-tum po-tes,

tan- tum au - de, qui - a mai - or om - ni

lau - de, nec lau - da - re suf - fi - cis.

2. Laudis thema specialis, - panis vivus et vitalis - hodie proponitur, quem in sacrae mensa coenae - turbae fratrum duodenae datum non ambigitur.

3. Sit laus plena, sit sonora, - sit iucunda, sit decora, mentis iubilatio. - Dies enim celebratur, - in qua sacrae memoratur - coenae institutio.

4. In hac mensa novi regis - novum pascha novae legis - phase vetus terminat. - Nam vetustas novitati, umbra cedit veritati, noctem lux eliminat.

5. Quod in coena Christus gessit, - faciendum hoc expressit - in sui memoriam. - Docti sacris institutis - panem, vinum in salutis - consecramus hostiam.

6. Dogma datur Christianis, quod in carmen transit panis - et vinum in sanguinem. - Quod non capis, quod non vides, - animosa firmat fides - praeter rerum ordinem.

7. Sub diversis speciebus, - signis tantum et non rebus, - latent res eximiae. Caro cibus, sanguis potus: manet tamen Christus totus - sub utraque specie.

8. A sumente non concisus, - non confractus, non divisus, - integer accipitur. - Sumit unus, sumunt mille; - quantum isti, tantum ille, - nec sumptus consumitur.

9. Sumunt boni, sumunt mali, sorte tamen inaequali - vitae vel interitus. - Mors est malis, vita bonis: - vide, paris sumptionis - quam dispar sit exitus.

10. Fracto demum sacramento - tantum crede sub fragmento, quantum toto tegitur; - nulla rei fit scissura, - signi tantum fit fractura, - totum non minuitur.

11. Ecce panis angelorum, - vere cibus filiorum, - non mittendus canibus; in figuris praesignatur, agnus paschae deputatur, datur manna patribus.

12. Bone pastor, panis vere, - Iesu, nostri miserere, - tu spes poenitentium! - Tu

nos pasce, nos tuere, - tu nos bona fac videre - in terra viventium!

13. Tu qui cuncta scis et vales, qui nos pascis hic mortales, - nos post hoc exilium - tuos ibi commensales, - cohaeredes et sodales - fac sanctorum civium!

O salutaris hostia.

(Nápěv z r. 1677.)

1. O sa-lu - ta - ris ho - sti - a quae cae - li
2. U - ni tri - no que Do - mi - no sit sem - pi -

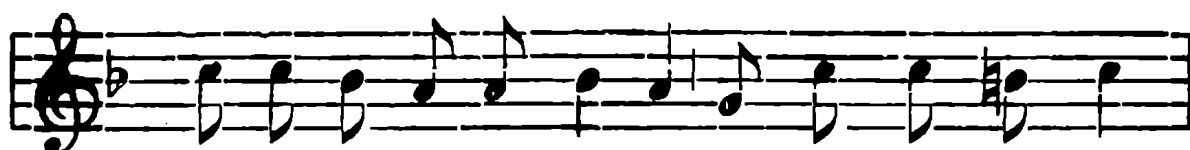
pan - dis o - sti - um; bel - la premunt hos ti -
ter - na glo - ri - a, qui vi - tam si - ne ter -

li - a, da ro - bur, fer au - xi - li - um.
mi - no no - bis do - net in pa - tri - a.

Adoro te.

(Nápěv z r. 1649 na slova sv. Tomáše Aq.)

1. Ad- o- ro te, de- vo- te la- tens De - i - tas,

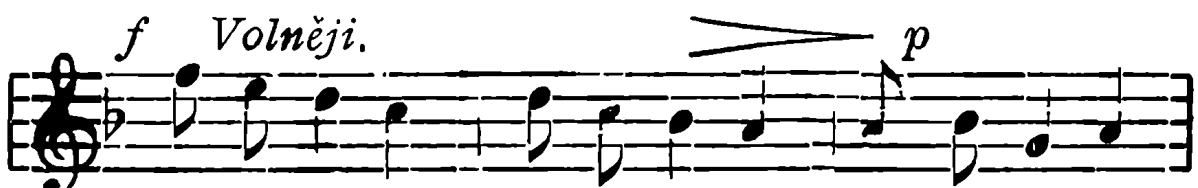
quae sub his fi - gu - ris ve- re la - ti tas;

ti - bi se cor me - um to - tum sub - i - cit,

qui a te contemplans totum de - fi - cit.

1.—7. A- ve Ie- su, verum Corpus, Christe Ie- su,

ad-au-ge fidem omnium cre-den - ti - um!

Při 2. až 7. sloce se vynechá první nota.

2. Visus, tactus, gustus - in te fallitur,
sed auditu solo - tuto creditur; - credo,
quidquid dixit Dei Filius, - nil hoc veri-
tatis - verbo verius. - Ave, Iesu atd.

3. In cruce latebat - sola Deitas, at
hic latet simul - et humanitas; - ambo tamen
credens - atque confitens, - peto, quod pe-
tivit - latro poenitens. Ave, Iesu atd.

4. Plagas, sicut Thomas, - non intueor,
- Deum tamen meum - te confiteor; - fac
me tibi semper - magis credere, - in te spem
habere, - te diligere. - Ave, Iesu atd.

5. O memoriale - mortis Domini, - panis
vivus, vitam - praestans homini; - praesta
meae menti de te vivere - et te illi semper
- dulce sapere. - Ave, Iesu atd.

6. Pie pelicane, - Iesu Domine, - me im-
mundum munda - tuo sanguine; cuius una

stilla - salvum facere - totum quit^{ab} ab omni
- mundum scelere. Ave, Iesu atd.

7. Iesu, quem velatum nunc aspicio, -
oro fiat illud, quod tam sitio; - ut te reve-
lata - cernens facie, - visu sim beatus - tuae
gloriae. - Ave, Iesu atd.

O sanctissima.

Sicilský nápěv.

2. Tu solatium - et refugium. virgo,
mater, Maria! - Quidquid optamus, - per te
speramus; - ora, ora pro nobis!

3. Ecce debiles, - perquam flebiles,
salva nos, o Maria! Tolle languores, - sana
dolores; - ora, ora pro nobis!

4. Virgo, respice, - mater, aspice, - audi
nos, o Maria! - Tu medicinam - portas di-
vinam; - ora, ora pro nobis!

5. Tua gaudia - et suspiria - iuvent nos,
o Maria! - In te speramus, - ad te clama-
mus: ora, ora pro nobis!

O Aloysi, caeli gemma.

K sv. Aloisi.

1. O A-loy-si, coe-li gemma, ple-no fulgens
no-bile quem ornat stemma, tra-di tum a

lu-mi-ne, nu-mi-ne; nil quod a-nimam ob-scu-rat

et sa-lu-tem non pro-cu-rat, per te ul-lo

tem-po-re no-stro sit in pec-to-re.

2. Tu, qui nivium candorem - vincis innocentia, - ora, huius ut amorem Dei det clementia, - ne relictā puritate et contracta foedidate capiat initium animae exitium.

3. Qui imago es rosarum - coronata sentibus, age, crimen sit amarum - vere poenitentibus; impetra, ut divinorum - sanctam viam praeceptorum - sub amato onere - decurramus opere.

4. Quod abusu rationis - viam hanc calcavimus, qua damnatae regionis nos

heredes fecimus, - istud nostram mentem
ferit - et amaro planctu terit; - fugit inno-
centia, - levet poenitentia.

5. Gratiose, o Aloysi, - nostros audi ge-
mitus; fac ad portam paradisi nobis
detur auditus, - ubi vita angelorum - pror-
sus expers peccatorum, - Agnus ubi reficit,
- nulla labes inficit.

Coeleste lilium,

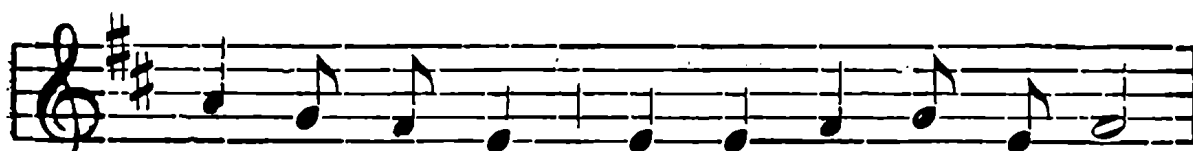
K sv. Aloisi.

1. Caele-ste li li - um mi - ri can-do-ris.
in-tac- ti pre- ti - um servans pu-do-ris,

ca-sta-rum men-ti-um grande pro-di-gi-um,

o A - loy - si, ten - de cli - en - ti - bus

2. Quid temet verberas? Quod geris bellum? - Quid flagris vulneras corpus tenellum? - Piare scelera pudoris vulnera - nostri doces; - nam ut rosa spinis, - sic mens casta poenis tota defenditur; - nec laeditur.

3. Ah cur non imitor - te innocentem! - Vitam non meditor - cur poenitentem? - Ora pro me Deum, te exemplar meum - posthac sequar; - ut si non innocens sim verus poenitens, peccata lugeam et fugiam.

4. Mores non integros vere deponam, affectus liberos sub frenum cogam; - vivam uni Deo, - ponam voto meo - hunc terminum; laudes sic concinam quamdiu animam necesse cedere - sit corpore.

Animas fidelium.

Obečný nápěv.

A - ni - mas fi - de - li - um, quas as-sum-

psi-sti, Do-mi - ne, fac e - as

gau-de - re cum san-ctis tu - is in glo-

ri - a! Re-qui - em aeternam dona

e - is do-mi-ne, et lux perpetua

OBSAH.

Modlitby.

	Strana
Pobožnost ranní.	
Otče náš. — Zdrávas, Maria	1
Věřím v Boha	2
Desatero božích přikázání	2
Pod ochranu tvou .	2
Anděle boží	3
Pobožnost denní.	
Anděl Páně	4
Modlitba před vyučováním	5
Modlitba po vyučování	5
Modlitba před jídlem	5
Modlitba po jídle	6
Vzbuzení tří božských ctností. (Víra, naděje, láska.) .	6
Lítost a dobrý úmysl	8
Pobožnost večerní	8
Patero církevních přikázání	9
Zdrávas, královno	9
Pobožnost v chrámu Páně.	
Modlitba při příchodu do chrámu Páně a při odchodu z chrámu Páně .	10
Modlitby při mši sv. Dle mešního formuláře na »Boží tělo« (sv. Tomáš Aq.).	
I. Mše sv. katechumenův	10
II. Mše sv. věřících	21

	Strana
Modlitba po tiché mši sv.	36
Modlitba k požehnání	37
Mše sv. zádušní. Dle mešního formuláře	38
Návod, jak sledovati kněze při mši sv. a spojo- vati modlitby své s modlitbami mešními.	
I. Mše sv. katechumenův	44
II. Mše sv. věřících	51
Návod k hodnému přijetí svát. sv. pokání.	
I. Zpytování svědomí	61
Hříchy proti desateru božích přikázání	63
Hříchy proti Duchu svatému	64
Hříchy cizí	65
Hříchy hlavní	66
Hříchy do nebe volající	66
II. 1. Lítost s úmyslem nehřešiti	66
2. Zpověď	67
3. Zadostučinění	70
III. Rozhřešení	70
IV. Modlitby po sv. zpovědi	70
Návod k hodnému přijetí nejsv. svátosti olt.	
I. Modlitby před sv. přijímáním	72
II. Modlitby při sv. přijímání	74
III. Modlitby po sv. přijímání	75
Modlitba k získání odpustkův	76
Obnovení slibu křestního	77
Návod k hodnému přijetí sv. biřmování	78
Litanie.	
1. K nejsvětějšímu jménu Ježíšovu	80
2. O Panně Marii	83
3. O nejsvětějším srdci Páně	86
4. O všech svatých (s nápěvem)	88
5. K sv. Josefu (v dodatcích)	257

	Strana
Zastavení křížové cesty Pána Ježíše	. 100
Tajemství sv. růžence . .	. 101
Modlitby k svatým.	
K sv. Josefu	102
K sv. Václavu	103
K sv. Aloisi	103
K sv. Stanislavu Kostkovi	104
K sv. Vojtěchu . . .	105
K sv. Janu Nepomuckému	. 105
K patronům českým	106
Modlitby za jiné.	
Za rodiče	107
Za bratry, sestry a příbuzné	107
Za učitele .	. 108
Za spolužáky	108
Za vlast .	108
Za zemřelé	111

Zpěvy.

Písně adventní.

Ejhle, Hospodin přijde. Antifona se žalmem.	112
Hle, přijde Pán	. 113
Kriste Ježíši .	114
Věčný, velký Bože . .	116
Zdráva buď, Panno Maria	116
Ó Duše svatý	118

Písně vánoční.

Zvěstujeme světu . . .	. 120
Narodil se Kristus Pán	. 121
Vyšlo slunce jasné .	. 122
Vítej, milý Jesu Kriste	. 123

Písně po Zjevení Páně.

Mé jsi potěšení . .	. 124
Ó Jesu, spáso moje	. 126

Písně postní.

Již jsem dost pracoval .	. 127
Horo olivetská	129
Křesťanská duše	131
Svatý kříži . .	133
Dokonáno jest . .	. 134
Kristus, příklad pokory	136
Dcery sionské, ó vizte .	138
Stála Matka bolestivá	140

Písně velikonoční.

Hle, vstalť jest nyní .	. 142
Vstalť jest této chvíle .	. 143
Vesel se, nebes královno	145

Písně svatodušní.

Přijď, ó Duše . . .	. 146
Veni, sancte Spiritus	. 147
Chval Sione	. 149

Písně mešní obecné.

Bože, před tvou velebností .	. 151
Hospodine, všech věcí Pane	. 154
Ty, jenž sídlíš na výsosti .	. 159
Pozdvihni se, duše, z prachu .	. 171
Tobě, Pane na výsosti .	. 172
Shlédni, Bože . .	. 175

Písně za zemřelé.

Odpočinutí věčné	. . . 179
Onen hněvu den	. . 180

Písně mariánské.*)

Ó Maria, útočiště naše	183
Maria, Maria . . .	186
Matko boží, neslycháno . .	188
Tisíckráte pozdravujem' tebe	252

Písně k svatým.

Ejhle, oltář Hospodinův září	190
Svatý Václave	193

Písně ku požehnání.

Pange, lingua	197
Zvěstuj těla . . .	199
Hospodine, pomyluj ny	199
Svatý Bože	200
Skrytý Bože . . .	201
Poklekni na kolena	201
Na kolena padejme	201
Svatý, svatý, svatý . .	202
Pro své svaté drahé rány	202

Písně při různých příležitostech.

O andělé!	254
Otče náš . . .	203
Pochválen budiž .	204
Bože, chválíme tebe	204
Te Deum laudamus	205
Odpovědi mešní na dni nedělní a sváteční	216
Odpovědi při zpívané mši sv. zádušní	219
Tam, kde strmí	220
Zachovej nám, Hospodine	221

*) Ostatní písně mariánské jsou vloženy do písní doby adventní, vánoční, postní a velikonoční.

Písně latinské.

Creator alme siderum	. 223
Stabat Mater	. 224
Stabat Mater	. 226
Veni, Creator Spiritus	226
Te Deum adoramus . .	228
Lauda, Sion, Salvatorem	230
O salutaris hostia. (Nápěv z r. 1677.)	233
Adoro te. (Nápěv z r. 1649 na slova sv. To- máše Aq.)	234
O sanctissima. (Sicilský nápěv.)	. 236
O Aloysi, caeli gemma. (K sv. Aloisi.)	. 237
Caeleste lilium. (K sv. Aloisi.)	. 239
Animas fidelium. (Ob. nápěv.)	. 241

Zpěvy

abecedním pořádkem podle začátkův.

Adoro te . .	. 234
Animas fidelium	. 241
Bože, chválime tebe . . .	. 204
Bože, před tvou velebností .	151
Caeleste lilium	. 239
Creator alme siderum	. 223
Dcery Sionské, ó vizte	138
Dokonáno jest . . .	134
Ejhle, Hospodin přijde . . .	. 112
Ejhle, oltář Hospodinův září	. 190
Hle, přijde Pán .	. 113
Hle, vstalť jest nyní	142
Horo olivetská . .	129
Hospodine, pomiluj ny . .	199
Hospodine, všech věcí Pane	154

	Strana
Chval, Sione	149
Již jsem dost pracoval .	. 127
Křesťanská duše	. 131
Kriste Ježíši . .	114
Kristus, příklad pokory	136
Lauda, Sion, Salvatorem .	236
Litanie o všech svatých	88
Maria, Maria	186
Matko boží, neslýcháno	188
Mé jsi potěšení	124
Na kolena padejme .	201
Narodil se Kristus Pán	121
O Aioysi, caeli gemma	. 237
O andělé! . . .	. 254
Odpočinutí věčné	178
Odpovědi mešní na dni nedělní a sváteční	. 216
Odpovědi při zpívané mši sv. zádušní	. 219
Ó Duše svatý .	118
Ó Jesu, spáso moje .	126
Ó Maria, útočiště naše	183
Onen hněvu den	180
O salutaris hostia	. 233
O sanctissima .	236
Otče náš, milý Pane .	. 203
Pange, lingua .	197
Pochválen budiž .	. 204
Poklekni na kolena	. 201
Pozdvihni se, duše, z prachu .	169
Pro své svaté drahé rány	. 202
Přijď, ó Duše přesvatý .	146
Rosu dejte nebesa	112
Shlédni, Bože, s nebes vysokosti	175
Skrytý Bože	. 200
Stabat Mater	. 224
Stabat Mater	. 226

	Strana
Stála Matka bolestivá	. 140
Svatý Bože	. 200
Svatý kříži	. 133
Svatý, svatý, svatý	. 202
Svatý Václave	193
Tam, kde strmí	. 220
Te Deum adoramus	. 228
Te Deum laudamus	. 205
Tisíckráté pozdravujem' tebe	. 252
Tobě, Pane na výsosti	172
Ty, jenž sídlíš na výsosti	159
Věčný, velký Bože	116
Veni, Creator Spiritus	. 226
Veni sancte Spiritus	. 147
Vesel se, nebes královno	145
Vítej, milý Jesu Kriste	. 123
Vstalť jest této chvíle	143
Vyšlo slunce jasné . .	122
Zachovej nám, Hospodine	. 221
Zdráva buď, Panno Maria	116
Zvěstuj těla	. 199
Zvěstujeme světu	. 120

DODATEK.

Tisíckráté pozdravujem' tebe.

1. Tisíckráté pozdravujem' tebe, - ó matičko Krista Ježíše, - ty jsi krásou všelikého nebe, - tobě se koří celá říše; - ty jsi po Bohu ta nejprvnější, - tobě čest a chválu nejřednější - [: andělé a svatí vzdávají, královnou tě vždycky vzývají. :]

2. Přispěj také nám, ó matko naše, - všichni vroucím srdcem žádáme, - tys jedině útočiště naše, - po Bohu nad tebe nemáme. Nechať lze nám tobě prozpěvovat, - tvoje jméno mocně zvelebovat - [: tak, jak tobě patří, po Bohu - chceme chválit tě každou dobu. :]

3. Nebo tvůrcem země jsa i nebe - za svůj stánek tebe vyvolil, - člověčenství přijímaje v sebe v panenský tvůj život sestoupil. - Ježíš Kristus, Syn Boha živého, - moudrost tajemství převelikého, - [: přehořkou smrt kříže podstoupil, - nás od věčné smrti vykoupil. :]

4. Na Sionu ty jsi utvrzena, - v městě posvěceném přebýváš, - dřívě nežli byla jsi zrozena, - v lidu křesťanském již chválu máš,

- již požíváš věčné blaženosti, která připravena od věčnosti, [: byla ti od Boha věčného, - Otce, Syna, Ducha svatého.:]

5. Zdráva schránko Boha nejvzácnější, - buď, ó Panno neporušená! - Trojicí za chrám nejdůstojnější od věčnosti bylas zvolena. Ty nad slunce, měsíc jsi světlejší, - paní a královna nejsvětější, - [: ty jsi jistá brána nebeská, - nejmocnější matka andělská.:]

6. Kdož by mohl všecku slávu tvoji - zde na světě pérem vypsati, - kterou Syn tvůj jen pro lásku tvoji - na nebi ti ráčil zjednati! - Byť i všeho světa jazykové - chvály pěli slavné ti a nové, - [: všeho toho dost by nebylo, - aby k chvále tvojí stačilo.:]

7. Před obrazem твоjím, matko Páně, - chceme prosby naše skládati, zachovej nás vždycky v své ochraně, - kdykoliv tě budem žádati; - v nouzi, smutku, kříži, utrpení, - vypros nám u Boha potěšení! - [: Ó račiž nám svojí přímluvou - vždycky býti paní pomocnou!:]

8. Vypros víru, naději a lásku, - v ctnostném žití věrné trvání, - odvráť od nás hlad i mor i válku, - života dej šťastné skonání! - Když hlas soudce správně soudícího, - odtud z tohoto světa bloudícího - [: bude k soudu všecky volati, pak nás, matko, rač se zastati!:]

Ó andělé!

(Při průvodu o »Božím těle«.)

1. Ó andělé, dnes sstupte s hůry - a spějte mezi naše kůry, - [: neb slavný den pro vás i nás!:] - Hle, toť ten chléb, jejž požíváme, - a nímž své duše sytíváme, - [: jenž zdobí, sílí, blaží nás.:]

2. Tu noc, v níž před svým utrpením, - prv než byl zrazen políbením. [: Pán s svými posléz stoloval.:] - On, obět smrti slavit míně, - vzal chléb a kalich, díky čině, [: jim slavně takto zvěstoval.:]

3. Hle, jezte, pijte, co vám dávám, - to na památku zanechávám, - [: to jest mé tělo, to krev má.:] - Kdy chléb a víno posvětíte, - též vy ty dary proměníte, [: v mé tělo, v krev mou, jako já.:]

4. O lásky božské hlubokosti! - již na tom nebylo dosti, - [: že Kristus Pán byl ponížen, :] - že ochotně všem lidem sloužil, - že po spáse naší jen toužil, - [: zač od zrádců byl osočen.:]

5. Že nemocné on uzdravoval, - že k Bohu hříšné obracoval, [: že hlasatelem pravdy byl, :] že ráčil z kalichu muk píti, - smrt

hořkou kříže podstoupiti, - [: by od pekla nás vykoupil.:]

6. Ó nikoliv, hle nový plamen, - své lásky daru nový pramen, - [: v svém srdci chová Kristus Pán.:] - On s milostí svou k nám chce vjíti a s námi věčně spojen býti, [: tím závdavek nám k nebi dán.:]

7. Chce v duši naší sídlo míti - a v rány její lék svůj vlíti, [: ach, jak vroucně nás miluje!:] By nezmámil lesk naše zraky, na sebe vzal on chleba znaky, - [: tak skrytý nám se sděluje.:]

8. Ó křesťane, pojd' věnce víti, pojd' chrám i oltář ozdobiti - [: a spěchej k dnešní slavnosti!:] - Tamť k Pánu duch tvůj ať se vzneše, ježž sluha církve v rukou nese, [: v té nejsvětější svátosti.:]

9. Ó ať se každý v průvod staví, ježž Kristus Ježíš sám dnes slaví, - [: jsa od andělů provázen!:] - Ať srdce každé láskou vzňaté - ctí v pokoře to tělo svaté, - [: ať světi slavně dnešní den!:]

10. My tedy všichni zaplesejme - a hlasně Pánu chválu vzdejme, - [: že on v své církvi pořád dlí:] - že jak beránek na oltáři, kde skrytý jsa před lidskou tváří, - [: nad svými dětmi v lásce bdí:]

11. Tak k tobě, Bože, všechněch věků, - ty chlebe silný slabých léků, [: my béřem

útočiště své.:] - Nám nedej v lásce sesláb-
nouti - a v hříchu nedej zahynouti, - [: 'bud'
chváleno vždy jméno tvé!:]

12. Když strasti, Ježíši, zde máme, - jen
k tobě my se utíkáme, - [:kdež v chrámu
máš stánek svůj.:] - Až někdy smrti den se
zblíží - a odchod náš když hrůza stíží, -
[:kéž v tobě těchu lid má tvůj!:]

Litane k sv. Josefu.

Dle ordinátního listu Pražské arcidiecése č. 8. 1909.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison. Kriste, uslyš nás!

Kriste, vyslyš nás!

Otče s nebes, Bože,

Synu, Vykupiteli světa, Bože,

Duchu svatý, Bože,

Svatá Trojice jeden Bože,

Svatá Maria,

Svatý Josefe,

Slavný potomku Davidův,

Světlo patriarchův,

Snoubenče boží Rodičky,

Cudný ochránce přesvaté Panny,

Pěstouně Syna božího,

Bedlivý strážce Kristův,

Hlavo svaté rodiny,

Josefe nejspravedlivější,

Josefe nejčistotnější,

Josefe nejmodřejší,

Josefe nejstatečnější,

Josefe nejposlušnější,

Josefe nejvěrnější,

} smiluj se
nad námi!

} oroduj
za nás!

oroduj. z a n á s!

Beránku boží, který snímáš hříchy světa,
smiluj se nad námi!

Br. A knížetem všeho statku svého.

Bože, který jsi v nevýslovné prozřetelnosti ráčil vyvoliti svatého Josefa za snoubence nejsvětější rodičky své: dej, prosíme, abychom zasloužili si míti mocným přimluvcem v nebesích, jehož vzýváme jako ochránce na zemi. Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův. Amen.